

PASSEND
VOORTGEZET ONDERWIJS
MIDDEN-LIMBURG

Leren gebeurt niet alleen,
dat doe je met elkaar
2025-2029

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Terugblik op het vorige ondersteuningsplan.....	4
Opbouw van het ondersteuningsplan.....	5
Hoofdstuk 1: Bedoeling en uitgangspunten.....	7
1.1 Bedoeling van passend onderwijs.....	7
1.2 Op weg naar meer inclusief onderwijs.....	7
Hoofdstuk 2: Richtinggevers en werkopdrachten.....	9
2.1 Richtinggevers.....	9
2.2 Werkopdrachten.....	11
2.3 Resultaatdoelen en plantermijn.....	18
H3: Ondersteuningsstructuur.....	23
3.1 Cascademodel.....	23
3.2 Niveau 1: (basisondersteuning) Basisaanbod voor alle leerlingen.....	23
3.3 Niveau 2 (basisondersteuning): Leerlingbesprekingen.....	24
3.4 Niveau 3 (extra ondersteuning): Intern Zorgadviesteam (intern ZAT) en -Ronde Tafel Overleg (RTO).....	25
3.5 Niveau 4 (extra ondersteuning): Extern Zorgadviesteam (extern ZAT) en Ronde Tafel Overleg (RTO).....	25
Extra ondersteuning (niveau samenwerkingsverband).....	26
3.6 Maatwerk.....	28
3.7 Niveau 5 (extra ondersteuning gespecialiseerd onderwijs): inzet gespecialiseerde voorziening.....	28
3.7.1 Scholen voortgezet speciaal onderwijs.....	29
3.7.2 Aanvragen toelaatbaarheidsverklaring (TLV).....	30
3.7.3 Overstap VSO naar VO.....	30
3.7.4 Deskundigenadvies.....	30
3.8 Voorkomen van thuiszitters.....	31
3.9 Hoogbegaafdheid.....	32
3.10 Dekkend netwerk.....	32
3.11 Zorgplicht, opdracht voor besturen.....	32
Hoofdstuk 4: Kwaliteitszorg.....	34
4.1 De kern van ons kwaliteitszorgsysteem.....	34
4.2 Cyclisch werken.....	34
4.3 Welke gegevens verzamelen wij?.....	36
4.4 De verantwoording.....	37
Hoofdstuk 5: Financiële verantwoording.....	38
5.1 (Meerjaren)begroting.....	38
5.2 Beknopte toelichting op programma's.....	39
5.3 Wijziging in de bekostigingssystematiek.....	42
5.4 VSO.....	43
5.5 Verslaglegging.....	43
5.6 Vermogenspositie.....	43
Addendum.....	45
Bijlage 1: Passende organisatie.....	51
Bijlage 2: Feitelijke gegevens over het samenwerkingsverband en de regio.....	58
Bijlage 3: Totstandkoming Ondersteuningsplan.....	61
Bijlage 4: Werkwijze LWO, TLV VSO en TLV PRO.....	63
4.1 Werkwijze aanvraag LWO.....	63
4.2 Werkwijze aanvragen toelaatbaarheidsverklaringen voortgezet speciaal onderwijs.....	65
4.3 Werkwijze aanvragen toelaatbaarheidsverklaringen Praktijkonderwijs en PRO-vangnet.....	69
Bijlage 5: Aanvullend aanbod.....	75
Bijlage 6: Toelichting kernbegrippen en lijst afkortingen.....	80
Colofon.....	82

Voorwoord

Lezer, weet u waar wij goed in zijn? We werken samen voor en met de leerlingen. We zorgen voor maatwerk wanneer dat nodig is. Dat vindt ook de Inspectie van het Onderwijs en daar zijn wij trots op. We hebben diverse voorzieningen voor de leerlingen en het lukt steeds beter om in te spelen op hun behoeften. Daardoor kunnen de kinderen naar de school van hun keuze (blijven) gaan. Het ondersteuningsaanbod op de scholen is divers. De scholen hebben iets te bieden en leerlingen hebben iets te kiezen. De samenwerking met leerplicht, het MBO en elkaar is steeds meer een gegeven. Samen houden we de leerling vast en zorgen voor een goede plek.

Dit ondersteuningsplan is ons meerjarig beleidsplan. Het biedt richting en houvast over de wijze waarop wij samen onze opdracht van een passende onderwijsplek voor alle leerlingen realiseren. Het plan heeft doelstellingen voor de komende vier jaren die wij verwezenlijken door intensiever samen te werken en ervoor te zorgen dat we de leerling eerder kunnen helpen.

Leren gebeurt niet alleen, dat doe je met elkaar. Dat hebben we ook gedaan voor dit ondersteuningsplan. We hebben met elkaar gesproken, vragen gesteld en onze meningen gedeeld om van daaruit de belangrijkste ontwikkelingen voor de komende jaren te benoemen. Deze ontmoetingen tussen mensen van school, gemeenten en zorgorganisaties hebben veel opgeleverd. We hebben elkaar beter leren kennen en weten een ander gemakkelijker te vinden als dat nodig is. Ik wil dan ook de deelnemers danken voor hun bijdrage hieraan.

Als goed voorbeeld worden steevast genoemd de actietafels (Dreigende) thuiszitters en Kwetsbare jongeren. Deze actietafels worden gefaciliteerd door de gemeenten. Ook daar leren we van elkaar door kennis en ervaring te delen. We zijn verbonden door de houding ten aanzien van de jongeren: wij laten niet los als een jongere het moeilijk heeft. We houden hem in beeld, houden contact en blijven helpen. Het collegiaal consult en synthese wordt als tweede succes genoemd. Expertise van de VSO scholen wordt gedeeld met de VO scholen. Zodoende leren we van elkaar voor de leerling.

De handelwijze van de actietafels (Dreigende) thuiszitters en Kwetsbare jongeren is vastgelegd in de MaatwerkAlliantie. Bestuurders van gemeenten, zorgpartners, onderwijsinstellingen en samenwerkingsverbanden hebben zich gecommitteerd aan het gezamenlijk inzetten van de beweging gericht op het blijven vasthouden van jongeren, bepalen van richting en creëren van ruimte zodat goed kan worden aangesloten op kansen en mogelijkheden. Wij erkennen dat het onderwijs hand in hand gaat met de afspraken met de gemeente over de ondersteuning vanuit jeugdhulp. Samen en in samenwerking met jeugdhulp realiseren we passende ondersteuning voor onze jongeren. Met als doel uitval te voorkomen en ervoor te zorgen dat elke jongere is aangehaakt op de samenleving en perspectief heeft.

De afspraken en richting van de Maatwerkalliantie vormden de basis van de gesprekken over de richtinggevers. Dat is zichtbaar: samenwerking, ontwikkeling en gebruik van expertise zijn als rode draad opgenomen in dit ondersteuningsplan en worden genoemd als richtinggevers voor het onderwijs en de ondersteuning aan leerlingen.

Judith Goossens

Directeur-bestuurder Samenwerkingsverband VO Midden-Limburg

Terugblik op het vorige ondersteuningsplan

Om te komen tot een nieuw ondersteuningsplan kijken we eerst terug op de vorige planperiode. Het is tenslotte geen nieuw plan maar borduurt voort op de eerdere plannen, ontwikkelingen en de resultaten daarvan. Wat hebben we de afgelopen jaren ontwikkeld en op welke thema's en activiteiten willen we met elkaar doorontwikkelen.

In de afgelopen jaren weten we met elkaar steeds beter thuisnabij onderwijs te organiseren. De expertise binnen de scholen verbreedt en wordt door middel van samenwerking en deskundigheidsbevordering steeds meer vergroot. Er wordt gestreefd naar het verplaatsen van expertise zowel tussen scholen als tussen klassen in de school. Een mooie ontwikkeling in de afgelopen jaren is dat we beter zicht hebben op elkaars expertise en deze ook weten in te zetten wanneer hierom wordt gevraagd. Daarnaast werkt ook de inzet van collegiale consultaties effectief door laagdrempeligheid, snelheid en belangeloosheid. Op deze manier lukt het ons om vroegtijdig te signaleren en preventieve ondersteuning in te zetten. Ook zijn we erg tevreden over de synthesevoorzieningen binnen ons samenwerkingsverband. Leerlingen kunnen op deze manier vanuit een veilige basis in kleine stappen schakelen naar het reguliere onderwijs.

Daarnaast werken we met elkaar aan een inclusieve benadering en wordt het 'hokjesdenken' steeds meer vermeden. Met elkaar streven we naar oplossingen en mogelijkheden gericht op de ondersteuningsbehoeften van iedere leerling. Dat doen we in partnerschap met ouders en in dialoog met de leerlingen zelf. Dat realiseren we in samenwerking met onze partners uit de regio. Samenwerken en vertrouwen staan hierin centraal.

De komende planperiode ligt onze focus op het implementeren van flexibele onderwijsarrangementen en de behoefte aan een sterkere en meer gestandaardiseerde aanpak voor zowel basis- als extra ondersteuning. Hierin zijn bezuinigingen en herstructurering van financiering noodzakelijk. Daarnaast willen we ons de komende planperiode richten op het versterken van de ondersteuning en samenwerking tussen scholen en ondersteunende structuren en wordt de ambulante begeleiding anders ingericht.

Opbouw van het ondersteuningsplan

In hoofdstuk 1 beschrijven we de bedoeling en uitgangspunten van passend onderwijs. In hoofdstuk 2 beschrijven we vervolgens onze uitgangspunten en kernwaarden in de vorm van vijf richtinggevers. In dit hoofdstuk benoemen we, in de vorm van werkopdrachten, ook onze ambities voor de periode 2025-2029.

In hoofdstuk 3 schetsen we de ondersteuningsstructuur in onze regio. Daarin geven we aan op welke wijze we de basisondersteuning en extra ondersteuning vormgeven. Ook vindt u daar op welke wijze scholen advies kunnen vragen over de ondersteuningsbehoeften van een leerling.

De ontwikkeling van kwaliteitszorg, monitoring en verantwoording staan in hoofdstuk 4 centraal. In hoofdstuk 5 wordt tenslotte de financiële vertaling van het voorgenomen beleid gepresenteerd. In dit hoofdstuk vindt u ook de afspraken over het verdelen en toewijzen van de ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen.

Tussen de hoofdstukken van het ondersteuningsplan en de bijlagen is het addendum opgenomen. In het addendum staat beschreven op welke twee onderdelen het ondersteuningsplan is aangepast. Deze aanvullingen zijn ook verwerkt in de desbetreffende hoofdstukken van het ondersteuningsplan.

In de bijlagen vindt u overige relevante documenten, bijvoorbeeld over de wijze waarop ons samenwerkingsverband is georganiseerd en de wijze waarop dit ondersteuningsplan tot stand is gekomen. Ook is een verklarende lijst met begrippen en afkortingen opgenomen. In bijlage 5 staan de aanvullingen op het dekkend aanbod. U vindt er procedures, werkwijzen en afspraken. Wanneer het onderwerp een wezenlijk onderdeel van het ondersteuningsplan is op grond van de wet, staat de volledige werkwijze opgenomen. Wanneer dat niet zo is, zoals in het geval van de doorstroom VO-VO, wordt gewerkt met een link.

Wanneer in het ondersteuningsplan gesproken wordt over 'hij' kan daar ook 'zij' of 'die' gelezen worden. In het ondersteuningsplan spreken we daarnaast over de 'ouders van de leerling'. Wanneer dit van toepassing is, kan hier ook 'verzorgers van de leerling' of 'ouder' of 'verzorger' worden gelezen. In het ondersteuningsplan wordt dikwijls gesproken over het SWV. Hiermee wordt de vereniging bedoeld, bestaande uit alle scholen in Midden-Limburg en het bureau SWV.

Conceptversies van dit ondersteuningsplan zijn besproken in de leescommissie (waarin leden van het directiebestuur, de projectgroep en de ondersteuningsplanraad zijn vertegenwoordigd). Alle ondernomen stappen zijn in het tijdschema beschreven op de volgende pagina.

Datum	Acties
20 februari 2025	Ondersteuningsplan is in concept besproken in het directieberaad
24 februari 2025	Goedkeuring gevraagd voorlopig ontwerp ondersteuningsplan voor RvT
26 februari 2025	Advies gevraagd OPR over voorlopig ontwerp ondersteuningsplan
19 mei 2025	Advies gevraagd OPR over voorlopig ontwerp ondersteuningsplan
20 mei 2025	Goedkeuring gevraagd voorlopig ontwerp ondersteuningsplan voor RvT
21 mei 2025	Vaststelling ontwerp ondersteuningsplan door directeur-bestuurder
26 mei 2025	Instemming vragen ontwerp ondersteuningsplan aan OPR
28 mei 2025	Goedkeuring gevraagd ontwerp ondersteuningsplan voor AV
29 mei 2025	Vaststelling ondersteuningsplan door directeur-bestuurder
25 juni 2025	Bespreken ondersteuningsplan met gemeenten (OOGO)
1 juli 2025	Ondersteuningsplan naar Inspectie van het Onderwijs sturen
1 september 2025	Aanvullende vragen Inspectie van het onderwijs
sept. - okt. 2025	Goedkeuring RvT, AV en OPR van het addendum op het OP
15 januari 2026	Goedkeuring Inspectie van het onderwijs
25 februari 2026	Addendum doorgevoerd in het OP

Hoofdstuk 1: Bedoeling en uitgangspunten

1.1 Bedoeling van passend onderwijs

Kinderen hebben leerrecht. Meer nog, ze hebben recht op een plek op een school die past bij hun kwaliteiten en hun mogelijkheden. De scholen hebben een zorgplicht voor leerlingen. In regionaal verband werken we samen om ervoor te zorgen dat voor elke leerling een passende plek is op een school zo dicht mogelijk bij huis.

De scholen in het samenwerkingsverband realiseren samen onderwijs dat past bij de leerling en waardoor zij zich kunnen ontwikkelen. Daarvoor hebben ze een palet aan ondersteuningsvoorzieningen tot hun beschikking vanuit de samenwerking in de regio.

In ons samenwerkingsverband hebben we dat samen als volgt geformuleerd:

Binnen onze vereniging van schoolbesturen draait alles om de jongeren. De passie en toewijding die we dagelijks tonen in het ondersteunen van onze leerlingen is wat ons verbindt. We hebben vijf richtinggevers die ons helpen om samen te werken en elke jongere de kans te geven om te excelleren. Het resultaat van deze samenwerking is meer inclusief onderwijs.

1.2 Op weg naar meer inclusief onderwijs

Inclusief onderwijs wordt gegeven op een school dichtbij huis waar iedereen meetelt, meedoet en gelijkwaardig is én waar samen geleerd wordt. Het is de bedoeling dat zoveel mogelijk kinderen naar dezelfde school gaan. Alle kinderen moeten zich binnen hun mogelijkheden kansrijk kunnen ontwikkelen, zodat ze met hun talenten en persoonlijkheid worden voorbereid op een volwaardige en gelijkwaardige deelname aan de samenleving. “Door elkaar te ontmoeten op school leren kinderen met respect en tolerantie met elkaar om te gaan.”¹

Niet alle leerlingen kunnen naar dezelfde school. Er zijn leerlingen met specifieke behoeften die een andere, meer beschermde omgeving nodig hebben. ‘Zoveel mogelijk samen’ is daarom het motto. In een inclusieve leeromgeving leren leerlingen beter, óók de leerlingen zonder extra ondersteuningsbehoefte. Daarnaast is een positieve invloed op de sociaal-emotionele ontwikkeling te zien.²

Een inclusieve leeromgeving creëer je samen vanuit het schoolteam en in samenwerking met partners van het (gespecialiseerd) onderwijs, de zorg en de gemeente. Daarnaast doe je dit natuurlijk ook samen met ouders en de leerling. Daarmee bereik je uiteindelijk het doel van de inclusieve leeromgeving, namelijk dat elk kind zich ontwikkelt, wordt gezien en voelt dat hij erbij hoort.

Om inclusiever te worden, ontwikkelen wij, de scholen in het samenwerkingsverband, met de jongeren mee. Leren doe je immers met elkaar. We maken de leeromgeving inclusiever, zodat alle jongeren, ook als ze speciale behoeften hebben, samen dichtbij huis naar school kunnen gaan.

Met inclusief onderwijs verschuift de focus van het plaatsen van een leerling op een passende school naar het passend maken van de leeromgeving van de leerling. Daarnaast is er meer aandacht voor de pedagogische en didactische context binnen de school en minder op individueel maatwerk, waardoor meer kinderen kunnen profiteren. Scholen spannen zich in om medewerkers verder te professionaliseren

¹ Beleidskader: met elkaar voor alle kinderen en jongeren werken aan een inclusieve leeromgeving. 2024.

² Rijksoverheid (pg. 1, 17 en 18) en kennisrotonde.

en het handelingsrepertoire te verbreden, zodat met de diversiteit van de ondersteuningsbehoeften kan worden omgegaan.

De beweging naar inclusie is breder dan het onderwijs alleen. Nederland tekende het VN-verdrag Handicap³ en ontwikkelde een nationale strategie om het verdrag waar te maken. De lokale inclusie-agenda⁴ wordt door de gemeenten uitgevoerd met als doel dat de leefomgeving toegankelijk en inclusief wordt voor iedereen. Mensen met een beperking kunnen kiezen waar, met wie en hoe ze willen wonen, werken en leven. Daarvoor zijn de ondersteuning en zorg beschikbaar die nodig is. Daarnaast is in de Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld dat gestreefd wordt naar de versterking van de directe leefomgeving en sociale basis, zodat zoveel mogelijk kinderen kunnen meedoen.⁵ Uitgangspunt vormt de inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen. Passende hulp en ondersteuning zijn beschikbaar voor de jeugdigen die dat nodig hebben, zo veel mogelijk binnen het eigen netwerk en de eigen context: daar waar de kinderen thuis zijn en opgroeien en met mensen die zij kennen. De gemeenten en zorgpartners geven uitvoering aan de lokale inclusieve agenda en hervormingsagenda door het onderdeel te maken van het gemeentelijk beleid.⁶ Op het raakvlak van de ondersteuning aan kinderen willen we daarvoor meer samen optrekken en afstemmen ten behoeve van het kind.

³ [Informatie over VN verdrag Handicap.](#)

⁴ [Lokale inclusie agenda.](#)

⁵ [Hervormingsagenda Jeugd.](#)

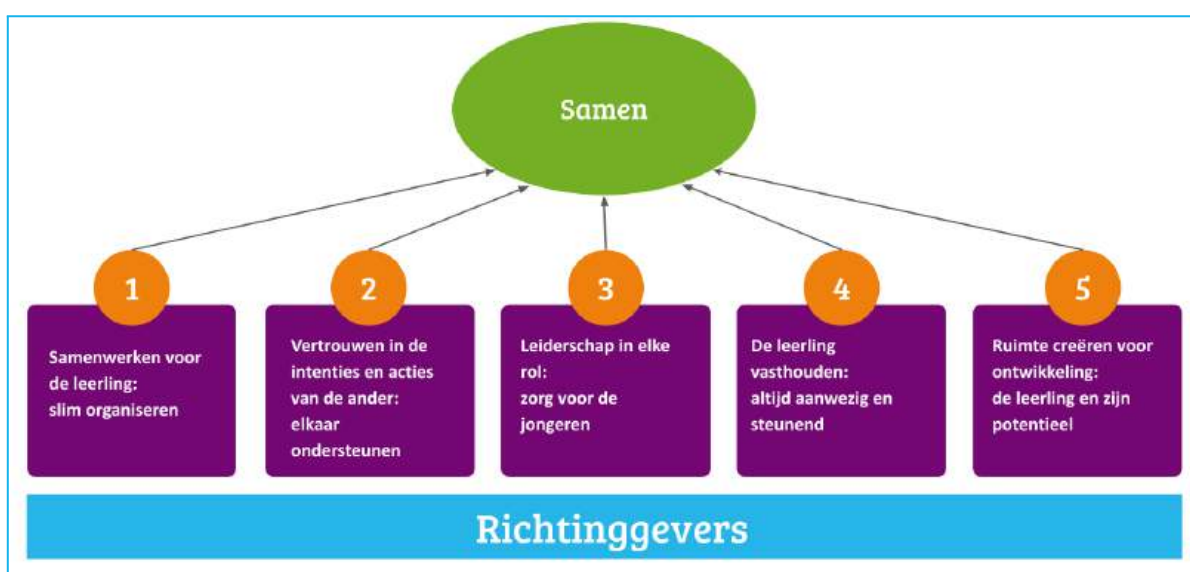
⁶ [Inclusie agenda Roermond](#)

Hoofdstuk 2: Richtinggevers en werkopdrachten

2.1 Richtinggevers

In de vereniging draait alles om **hart hebben voor de leerling**. Het is de gedeelde passie en zorg voor de jongeren die ons verbindt. Door te focussen op samenwerking binnen ons netwerk van scholen, gemeenten, zorginstellingen en andere partners, zorgen we ervoor dat we als geheel kunnen inspelen op de behoeften van onze leerlingen. Samen werken, vertrouwen en voortdurende professionalisering helpen ons om een cultuur van zorg en samenwerking te creëren waarin elke leerling de kans krijgt om te groeien. Het resultaat is een inclusieve benadering van onderwijs, waarbij we als vereniging bouwen aan een toekomst waarin elke leerling zich ondersteund en gezien voelt.

Hier volgen de **vijf richtinggevers** die ons helpen om samen te werken en elke jongere de kans te geven om te excelleren.

Figuur 1: richtinggevers in beeld

1. Samenwerken voor de leerling: slim organiseren

De kracht van samenwerking binnen onze scholen komt tot uiting in de dagelijkse praktijk.

Alle medewerkers dragen bij aan een omgeving waarin leerlingen zich gezien en gehoord voelen. Deze samenwerking maakt het mogelijk om snel in te spelen op de behoeften van de leerlingen en om hen op maat te ondersteunen. De kracht van samenwerking in onze vereniging ligt in het netwerk dat we met elkaar creëren. Een netwerk van scholen, gemeenten, zorgverleners en andere belangrijke partners.

Door actief samen te werken binnen dit netwerk, kunnen we snel en gericht

inspelen op de behoeften van onze leerlingen in de reguliere setting. Denk hierbij aan de actietafel en de collegiale consultaties.

2. Vertrouwen in de intenties en acties van de ander: elkaar ondersteunen

We hebben allemaal hetzelfde doel voor ogen: het welzijn en de ontwikkeling van de jongeren. Dit vraagt om vertrouwen in elkaar over de inzet en betrokkenheid. Dat doen we nu al. De coach/leerlingcoördinator/mentor die naar de zorgcoördinator gaat om over een leerling te spreken; de docent die de mentor tipt over de thuissituatie van een leerling; de zorgcoördinator die advies vraagt aan collega's buiten school: vertrouwen in elkaar zorgt ervoor dat we als team de juiste acties ondernemen;

dat we zonder aarzeling onze handen uit de mouwen steken, elkaar steunen en samenwerken in het belang van de leerling. Vertrouwen is het fundament van een succesvolle samenwerking binnen de vereniging. Elk schoolbestuur moet erop kunnen rekenen dat de andere besturen op een eerlijke en transparante manier handelen. Vertrouwen zorgt ervoor dat er geen angst is om informatie te delen of om samen te werken aan gezamenlijke initiatieven. Wanneer schoolbesturen elkaar vertrouwen, kunnen ze betere besluiten nemen en sneller inspelen op veranderende omstandigheden. Actief werken aan een netwerk waar open communicatie en vertrouwen centraal staan, steunt medewerkers in het vinden van de beste oplossing voor de leerlingen.

3. Leiderschap in elke rol: zorg voor de jongeren

Leiderschap binnen onze scholen komt in alle vormen voor. Het is niet beperkt tot de directeur of de teamleider, maar is zichtbaar in de dagelijkse interactie van alle medewerkers met de leerlingen. De conciërge die opmerkt wanneer een leerling weer te laat is en een gesprek aangaat; de directeur die zegt "De drie moeilijkste leerlingen stuur je naar mij"; en het zorgteam dat met vanzelfsprekendheid de jongeren met problemen onder de arm pakt en begeleidt. Deze dagelijkse, stille en vaak onzichtbare krachten zorgen ervoor dat we als geheel functioneren. Dit soort leiderschap, waarbij actief verbindingen worden gelegd tussen medewerkers, speelt een cruciale rol in het succes van onze samenwerking. Medewerkers voelen zich gesteund door hun leidinggevend. Dit betekent dat leidinggevend niet alleen de visie en doelen van de vereniging uitdragen, maar ook actief bijdragen aan de professionele ontwikkeling van hun teams. Ze creëren een cultuur waarin het stellen van hulpvragen en het samenbrengen en verbinden van expertise wordt gestimuleerd vanuit de wetenschap dat de hulpvraag het netwerk activeert.

4. De leerling vasthouden: altijd aanwezig en steunend

In onze samenwerking zorgen we ervoor dat elke leerling zich gehoord en gezien voelt. Dat doen we nu al. De coach die dagelijks de verbinding maakt met die ene leerling met problemen, en de school die zorgt voor een ontbijt omdat we weten dat honger leren bemoeilijkt. Als een leerling het even moeilijk heeft, blijven we vasthouden, ondersteunen en motiveren. We bieden de leerlingen niet alleen de handvatten om te leren, maar ook de emotionele steun die ze nodig hebben om zich gesterkt te voelen. Daarvoor denken we creatief, buiten de gebaande wegen. Het verbinden van leerlingen met de juiste mensen binnen ons netwerk – zowel op school als daarbuiten – is van cruciaal belang om hen vast te houden en hen te ondersteunen in hun leerproces. Als vereniging zorgen we ervoor dat er geen enkele leerling tussen wal en schip valt. Het netwerk van scholen, zorgteams en externe partners helpt ons om altijd de juiste ondersteuning te bieden aan leerlingen die het nodig hebben.

5. Ruimte creëren voor ontwikkeling: de leerling en zijn potentieel

Elke leerling is uniek en wij geven ze de ruimte om hun eigen potentieel te ontdekken en te ontwikkelen. Dit doen we door maatwerk te leveren in het onderwijs en te kijken naar wat wél kan. We doen dit door een omgeving te creëren waarin leerlingen zich veilig en gewaardeerd weten en de ruimte krijgen om te groeien. De ruimte voor ontwikkeling in onze vereniging gaat verder dan alleen de leerlingen: we creëren ook ruimte voor de medewerkers om samen te werken, te leren en te groeien. Door samen te werken met andere scholen, gemeenten en zorgpartners kunnen we kennis en middelen bundelen om leerlingen in hun volledige potentieel te ondersteunen. Dit vraagt niet alleen om professionele ontwikkeling van de medewerkers, maar ook om een mentaliteit van inclusie: we moeten als vereniging blijven denken en handelen met het idee dat iedereen erbij hoort. Er is lef nodig om samen te bouwen aan een inclusieve

cultuur, waarin iedereen, ongeacht zijn of haar achtergrond en behoeften, de kans krijgt om te leren en zich te ontwikkelen. Door deze samenwerking kunnen we onze visie en aanpak voortdurend verbeteren, zodat we de leerlingen beter kunnen bedienen en inclusiever kunnen denken en doen.

2.2 Werkopdrachten

Op basis van bovenstaande richtinggevers zijn we met elkaar tot onderstaande werkopdrachten gekomen. Deze werkopdrachten staan centraal in het ondersteuningsplan en laten onze weg zien richting inclusiever onderwijs. Ze zijn opgesteld om zowel de huidige ondersteuningsstructuren te versterken als ruimte te bieden voor doorontwikkeling.

Hieronder wordt elke werkopdracht kort uitgelegd, gevolgd door het doel dat we met de werkopdracht willen bereiken, wat er op dit moment goed werkt en hoe we dat met elkaar willen versterken. De concrete activiteiten die onder de werkopdracht hangen, nemen we op in het activiteitenplan. We zien dit als de onderlegger van het ondersteuningsplan. In het activiteitenplan staan alle activiteiten voor de komende planperiode 2025-2029 beschreven. Op basis van de activiteiten uit het activiteitenplan vindt evaluatie en monitoring plaats.

Het onderwijs wordt beter voor iedereen. Op deze manier willen wij dat bereiken:

1. Samenwerken gaat beter als we elkaar echt ontmoeten en in een open gesprek werken aan oplossingen.
2. Het is belangrijk om niet alleen kennis met elkaar te delen, maar ook elkaars kennis te accepteren en goed te gebruiken.
3. Maatwerk is goed, maar het moet niet te ingewikkeld worden. We moeten het slim en efficiënt organiseren.
4. De overgang van de basisschool naar de middelbare school moet makkelijker en moet beter aansluiten bij wat de leerling nodig heeft.
5. Het is belangrijk om niet alleen mooie doelen te stellen, maar ook concrete afspraken te maken om deze doelen te bereiken.

Samengevat: De werkopdrachten zorgen ervoor dat het onderwijs beter wordt voor iedereen, met aandacht voor samenwerking, efficiëntie en duidelijke afspraken.

Werkopdracht 1: Van overleggen naar ontmoeten

Wat vinden we belangrijk?

Echte samenwerking (samenspel) begint met echte verbinding. Het is tijd om de overstap te maken van formele overleggen naar betekenisvolle ontmoetingen; samen werken aan oplossingen; elkaar ontmoeten in een open en gelijkwaardige setting, waardoor ruimte voor creativiteit, begrip en gezamenlijke groei ontstaat.

Wat werkt goed?

- We hebben goede ervaringen met het ontmoeten en leren van elkaar. Wanneer mensen er ruimte voor (kunnen) maken is de betrokkenheid en het enthousiasme groot.
- Tevredenheid over de collegiale consultaties: Effectief door laagdrempeligheid, snelheid en belangeloosheid. Dit draagt bij aan preventieve ondersteuning en vroegsignalering;
- Inspirerende ontmoetingen: waarderend onderzoeken en feedback geven verlaagt de drempel voor samenwerking. Daarnaast weten we door elkaar te ontmoeten beter van elkaar waar we goed in zijn en welke ervaringen we hebben.

Hoe versterken?

- Snellere consultaties: Plaats consultaties in niveau 1 van het cascademodel, zodat deze onderdeel worden van de basisondersteuning. Mentoren blijven eigenaar van de ondersteuningsvraag. Achter elke ondersteuningsvraag van de jeugdige schuilt een ondersteuningsvraag van de professional;
- Uitnodigende ontmoetingen creëren door SWV: Relevante thema's en inspirerende sprekers bevorderen betrokkenheid en zorgen voor deskundigheidsbevordering. Werkgroepen van deelnemers kunnen de organisatie mede vormgeven.
- Heldere procedures: Eenvoudige, laagdrempelige en toegankelijke procedures worden vastgelegd om preventief te handelen en expertise snel in te zetten.
- Leidinggevenden bevorderen een open en veilige cultuur. Een zichtbaar zorgadviesteam (ZAT) is hierbij een voorwaarde;

Resultaatdoelen

- Van curatief naar preventief handelen: Hulpvragen van de professional in relatie tot de jeugdige willen we eerder en effectiever oppakken.
- Doel is om de werkwijze van de actietafel door te voeren op de scholen (maatwerkalliantie op school).
- We breiden onze expertise uit door collegiale consultatie en door het SO/SBO eerder in het proces te betrekken.
- Faciliteren door schoolbestuur en directie: Ontmoeting en samenwerking worden actief ondersteund voor medewerkers, zonder verplichting.
- SWV als spilfunctie: SWV voor de verbinding en niet voor de oplossing;
 - Ontmoetingen organiseren: Verbinden en etaleren;
 - Ophalen, bundelen en categoriseren → Wie is waar goed in, welke ontwikkelingen lopen er, welke ondersteuningsbehoeften zijn er?;
 - Bewegende expertise.

Werkopdracht 2:

Van kennis en expertise delen naar kennis en expertise van de ander accepteren en inzetten

Wat vinden we belangrijk?

Samenwerken aan ontwikkeling van jeugdigen betekent meer dan alleen het uitwisselen van kennis. Het vraagt om een fundamentele shift: van simpelweg delen naar oprecht accepteren van elkaars expertise. Leren gebeurt immers met elkaar. Dit vereist een houding van openheid, vertrouwen en de erkenning dat iedereen vanuit zijn of haar eigen perspectief waarde toevoegt aan het geheel. We willen meer en beter samenwerken, omdat we dan van elkaar leren.

Wat werkt goed?

- Positieve (school)cultuur: Hulpvragen moeten gewaardeerd worden en mogen nooit als zwakte worden gezien. Dit vraagt om een cultuur waarin leren en groeien centraal staan;
- Neutraliteit: Partners binnen het netwerk moeten in staat zijn om zonder vooroordelen mee te denken en te handelen;
- Open communicatie: Erkennen wat je wel en niet kunt. Sterktes en zwaktes durven delen in een veilige en vertrouwde setting.

Hoe versterken?

- Cultuurbewustzijn creëren bij de partners;
- Samen werken aan meer kennis;
- Het gesprek faciliteren (ontmoetingen organiseren) tussen scholen, zorginstanties en andere relevante partners, waarbij dilemma's en data centraal staan en die uitnodigen tot het goede gesprek;
- Casusbesprekingen en intervisies organiseren als structureel onderdeel van samenwerking.
- Expertise laten bewegen: Kennis en data systematisch ophalen, bundelen en verspreiden in wisselende samenstellingen.
- Ontwikkelen van een SWV-kwaliteitsnetwerk waarin ervaringen en expertise worden uitgewisseld;

Resultaatdoelen

- De basisondersteuning wordt op iedere school versterkt.
- Versterking van het netwerk: Alle VO-scholen sluiten aan bij het bestaande netwerk. VSO, VO, gemeenten en zorginstanties vergroten expertise door te delen en van elkaar te leren.
- Communicatie en zichtbaarheid: Het delen van bestaande initiatieven wordt meer op de kaart gezet, zodat het bestaan ervan breder bekend wordt.
- Tijd om gezamenlijk te leren: Er moet meer ruimte worden gecreëerd in de agenda's van docenten om samen te reflecteren, te leren en te professionaliseren.
- Regionale samenwerking ten behoeve van kwaliteit versterken.

Werkopdracht 3:

Van ingewikkelde trajecten naar slim organiseren

Wat vinden we belangrijk?

Voorkomen van onnodige complexiteit, bureaucratie en tijdrovende processen in leerlingtrajecten. Focus op flexibiliteit en gestroomlijnde aanpak.

Wat werkt goed?

- Actietafels: Expertise bijeen, korte lijnen met externe partners, focus op preventie van thuiszitten;
- Collegiale consultatie: Casussen op leerling- en groepsniveau bespreken op een laagdrempelige manier.

Hoe versterken?

- Cultuurverandering: Focus op “wat kan wél” en gezamenlijke verantwoordelijkheid;
- Duidelijkheid creëren over signalerings- en meldingsprocessen;
- Signaleren benutten om trends te verzamelen en schoolontwikkeling te verbeteren;
- Verantwoordelijkheden en rollen helder hebben;
- Denken vanuit inclusie;
- Preventie: Tijdig signaleren van problemen, interventies inzetten op schoolniveau en escalatie voorkomen.

Resultaatdoelen

Samenwerking binnen de vereniging en met onze ketenpartners:

- We onderschrijven de inclusieve gedachte; de leerling is van ons en we zijn samen verantwoordelijk, iedere leerling krijgt een warm welkom, iedere leerling wordt gezien;
- Er is sprake van minder vertraging in de doorstroom doordat we vertrouwen in elkaar hebben, samenwerken, elkaar kennen binnen de vereniging, bekend zijn met ons netwerk, denken vanuit kansen en denken in ‘wat kan wel!’;
- De school voelt het vertrouwen om de hulpvraag te stellen bij handelingsverlegenheid;
- Er zijn duidelijke afspraken over doorstroom en signalering in het SWV;
- Ieder OPP voldoet aan de standaarden die we met elkaar hebben vastgesteld. Het bevat o.a. een analyse van de leeromgeving. Dat is de context waarin de leerling leert. Hieronder vallen zowel de didactische omgeving als de schoolomgeving en de thuisomgeving. Daarnaast bevat het OPP een analyse van het gedrag van de leerling. Ook worden de interventies op de leeromgeving geanalyseerd.

Werkopdracht 4:

Van PO-VO apart naar doorgaande ontwikkeling PO-VO

Wat vinden we belangrijk?

Versterken van de samenwerking tussen scholen voor primair en voortgezet onderwijs en andere ondersteuners om zo effectief in te spelen op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Waarbij we streven naar een naadloze, doorgaande ontwikkeling waarin beide onderwijsvormen elkaar versterken en waarbij er specifiek ruimte is voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen.

Wat werkt goed?

- Elkaar als collega's ontmoeten;
- Een warme overdracht van de leerling is waardevol;
- Grote tevredenheid over de werkwijze van de syntheklassen.

Hoe versterken?

- Meer eenduidigheid over de wijze van overdracht van een leerling. Uitgangspunt is dat de overdracht van docent naar mentor gaat en bij de mentor de verantwoordelijkheid ligt om te controleren of de informatie voldoende is;
- De adviseur passend onderwijs (APO) eerder betrekken en door alle scholen op hetzelfde moment;

Resultaatdoelen

- Zet de juiste expertise vanuit het VSO in op reguliere scholen. Uitgangspunten hiervoor worden op bestuurlijk niveau opgesteld;
- Onderzoek naar de behoefte aan syntheseklassen en de succesfactoren van deze voorziening.
- Onderzoek doen naar hoe de doorstroom vanuit het SO en het SBO naar het regulier onderwijs verbeterd kan worden.
- Een nulmeting uitvoeren naar de beleving van de overgang van PO naar VO bij het eerstvolgende tevredenheidsonderzoek.
- Samenwerking met het samenwerkingsverband PO versterken.

Werkopdracht 5: Van intenties naar resultaatafspraken

Wat vinden we belangrijk?

Van een visie of vergezicht wordt gezegd dat je er niet tegen kunt zijn. Iedereen is het eens over de verwoording van de intenties. De volgende stap is moeilijker: wat betekent inclusiever onderwijs als je dat vertaalt naar concrete resultaten en wat moet je daarvoor doen?

We hebben behoefte aan meer zicht op de situatie en meer grip. Door data stelselmatig te verwerven, analyseren en interpreteren, worden kwetsbaarheden in het passend onderwijs zichtbaar. Op basis daarvan kunnen we besluiten nemen die beter tegemoetkomen aan de ondersteuningsbehoeften van scholen en leerlingen.

Wat werkt goed?

- Collegiaal consult, actietafels.

Hoe versterken?

- Data verzamelen over de casussen in deze overleggen;
- In syntheseklassen en andere tussenvoorzieningen werken medewerkers uit regulier VO en VSO samen. Dat verrijkt niet alleen de medewerkers, maar stelt ons ook in staat de informatie over deze tussenvoorziening te gebruiken;
- De meest actuele data regelmatig bespreken;
- Meer data verzamelen, ook van de stakeholders.

Resultaatdoelen

- Herzien van de indicatoren in schooljaar 2025-2026;
- Data uitbreiden door te bepalen welke cijfers van stakeholders als gemeenten, GGD en Jeugdhulp we gebruiken;
- Peilen of de stakeholders willen samenwerken aan een kwaliteitsagenda in schooljaar 2025-2026.

Werkopdracht 6: Transitie ambulant begeleiding

Ambulante begeleiding is een vorm van extra ondersteuning. De middelen zijn in eerste instantie bedoeld voor het coachen en versterken van de docenten. De ambulant begeleiders dragen kennis over en leren de docenten in de praktijk behulpzaam te zijn voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De docent kan vervolgens de aangeleerde kennis en vaardigheden voor meer leerlingen inzetten. Naast het coachen van docenten begeleiden de ambulant begeleiders individuele leerlingen.

Scholen zijn blij met de ambulant begeleiders. Ze worden ingezet ter ondersteuning van een leerling of kijken mee in de klas om daarna adviezen te geven aan de leerkracht. De aanwezigheid op school is verrijkend, aangezien er meer ogen en handen zijn. De begeleiders kennen de leerlingen die extra aandacht nodig hebben en blijven in contact met ze.

Er zijn een aantal aandachtspunten met betrekking tot de huidige vorm van ambulant begeleiding. In de praktijk blijkt dat de begeleiders soms ingezet worden voor werkzaamheden die niet tot het takenpakket behoren. Daarnaast zijn de kosten hoog omdat we de begeleiding inkopen bij externe partners.

De afgelopen jaren is onderzocht hoe de extra ondersteuning in het onderwijs anders georganiseerd kan worden. Er zijn verschillende mogelijkheden en als we die koppelen aan ons doel samen te werken, hulpvragen te stellen en de expertise van de ander te gebruiken dan ligt het beste scenario voor de hand. We gaan de begeleiding van leerkrachten, teams en leerlingen uitvoeren door medewerkers van de scholen in ons samenwerkingsverband. Op deze manier intensificeert de samenwerking, ontmoeting en verantwoording. Een grotere rol hierin is weggelegd voor scholen van het speciaal onderwijs. Hun werkwijze in de klas en school kan gehanteerd worden in de klassen van reguliere scholen ter versterking van het pedagogische klimaat.

Wat niet de bedoeling is, is het creëren van een interne ambulante dienst, een ambulante dienst die bestaat uit medewerkers van de scholen van de vereniging. Het is de bedoeling dat de medewerkers die helpen bij het versterken van het pedagogische klimaat ook voor hun eigen klas staan en met de voeten in de klei. Zo krijg je samenwerking tussen gelijkgestemden.

Binnen een bestuurlijk kader wordt de transitie van de ambulant begeleiding in de periode mei tot december 2025 vormgegeven. Mijlpalen voor de transitie zijn:

- een bestuurlijk besluit over de transitie;
- het directiebestuur kent het kader en accepteert de opdracht om de transitie te concretiseren in een plan dat met de meerjarenbegroting 2026 e.v. behandeld wordt
- zicht op ondersteuningsbehoefte van leerlingen in de regio;
- zicht op expertises per school;
- afspraken over de inkoop: wat, wanneer en hoe;

De laatste maanden hebben we grote stappen gezet. We zijn het er allemaal over eens dat er iets anders nodig is. De transitie AB van extern naar intern is de sleutel. Naar samenwerking, naar gezamenlijk werken voor de leerlingen in onze regio en naar slim organiseren omdat we gebruiken wat voor handen is.

2.3 Resultaatdoelen en plantermijn

Doel	Bron	2025	2026	2027	2028	2029	Monitoren/evalueren:	Belangrijke mijlpalen/ outputindicatoren	Actiehouder	Betrokkenen
Ontmoeten en verbinding										
Ontmoeting en samenwerking worden actief ondersteund door bestuur en directie. Het SWV is de aanjager/spilfunctie en zorgt door ontmoetingen te organiseren voor de verbinding.	W1						Evaluatie van de bijeenkomsten en de samenwerking.	Toename van ontmoetingen: jaarlijks 4 bijeenkomsten en meer casusbesprekingen.	SWV	Directeuren, schoolbestuurders en zoco's
Samen leren										
We delen bestaande initiatieven en nieuwe ontwikkelingen.	W2						Delen van geleerde lessen en best practices.	In elke projectgroep wordt tenminste één initiatief gedeeld.	SWV	Directeuren en zoco
De school voelt het vertrouwen een hulpvraag te stellen bij handelingsverlegenheid.	W3							Er worden door scholen hulpvragen gesteld.	Directeur	Medewerker school
Slim organiseren										
Binnen het SWV streven we naar 'slim organiseren' en inclusiever onderwijs en dat betekent onder andere meer inzetten van maatwerktrajecten.	H3.3						Monitoren van de ingezette maatwerktrajecten.	Effect maatwerktrajecten inzichtelijk maken.	SWV	Directeur
We bespreken met elkaar: 'Wat kan wel!'	W3						We vragen aan elkaar: wat kan wel?	ZOCO's en DB moeten helder helpen welke stappen ze doorlopen om te komen tot o.a. een doorstroom. Leerlingen met specifieke behoeften worden in het directieberaad besproken. De bestaande zorgroute schematiseren en aanvullen.	SWV	Allen

Doel	Bron	2025	2026	2027	2028	2029	Monitoren/evalueren:	Belangrijke mijlpalen/ outputindicatoren	Actiehouder	Betrokkenen
De inhuur van externe ambulante begeleiding wordt afgebouwd en de interne ambulante begeleiding wordt versterkt.	H3.5						Hoe evalueren? Kosten externe AB daalt.	Aantal casussen collegiaal consult stijgt.		
Van curatief naar preventief handelen: Hulpvragen van de professional worden eerder en effectiever opgepakt.	W1						Collegiale consultaties registreren op aantal en inhoud. We evalueren de rol en de effectiviteit van de inzet van het BTO.	Alle scholen in de regio participeren in collegiale consultatie. De vereniging wordt vroegtijdig betrokken bij situaties die om extra aandacht vragen. Doorontwikkelde rolomschrijving van het BTO.	SWV	Allen
We breiden onze expertise uit door collegiale consultatie en door het VSO eerder in het proces te betrekken waardoor de basisondersteuning wordt versterkt.	W1						De collegiale consultatie evalueren. Wat werkt goed en wat kunnen we doorontwikkelen?	Deelnamepercentage gelijk houden	Directeur SWV	Allen
De werkwijze van actietafels doorvoeren naar de scholen.	W1						In 2027 hebben alle scholen een actietafel ingericht.	De werkwijze van de actietafels is zichtbaar op de scholen.	Directeur	Zoco
80% van de leerlingen met ondersteuningsbehoeften vallen onder de basisondersteuning. Wanneer dit niet het geval is, onderzoekt de school welke ontwikkelingen nodig zijn om de basisondersteuning te verstevigen. Dit wordt verantwoord in het jaarverslag.	H3.3						Jaarverslagen van de scholen bevatten kwantitatieve en kwalitatieve gegevens, de leerdoelen en acties voor het komend schooljaar Analyseren en interpreteren van informatie van de scholen SWV, casuïstiek en stakeholders.	Onderdeel van de verantwoording en de bestuursgesprekken die worden gevoerd. Wat gaat er op de scholen goed zodat leerlingen in hun ondersteuningsbehoeften kunnen worden voorzien en wat is er nog nodig om de basisondersteuning te versterken?	School- bestuurder	Directeur

Doel	Bron	2025	2026	2027	2028	2029	Monitoren/evalueren:	Belangrijke mijlpalen/ outputindicatoren	Actiehouder	Betrokkenen
PO-VO										
Samenwerking met het SWV PO versterken.							Structurele overleggen voeren met het SWV PO over gezamenlijke thema's. Verkennen van de mogelijkheden van verdergaande samenwerking	Er is 4x per jaar overleg geweest tussen beide SWV's. Zowel door de directeur-bestuurder als de coördinator. De verkenning van de samenwerking wordt gedeeld met de AV		
Onderzoeken hoe we de doorstroom van SO/SBO naar VO kunnen verbeteren.	H3.7.1						Samenwerken met SWV PO en obv informatie BTO	Er is een set indicatoren die van invloed zijn op de doorstroom SO/SBO naar VO	Directeur-bestuurder	Directeur
Een nulmeting naar de beleving van de overgang van PO naar VO wordt uitgevoerd bij het eerstvolgende tevredenheidsonderzoek van de scholen.	W4						VO-scholen monitoren de tevredenheid over de overgang van PO naar VO bij tevredenheidsonderzoeken.	Hogere tevredenheid over de overgang van PO naar VO.	School-bestuurder	Directeur
Kwaliteit, monitoren en meten										
Regionale samenwerking versterken ten behoeve van kwaliteit van de ondersteuning. Peilen of de stakeholders willen samenwerken aan een kwaliteitsagenda.	W2 en W5						Organiseren van samenwerking ten behoeve van kwaliteit. Behoeft ophalen bij stakeholders betreffende een kwaliteitsagenda.	Opstellen van een kwaliteitsagenda	SWV	Schoolbestuurders
Ieder OPP bevat een analyse van de leeromgeving en voldoet aan de afgesproken standaarden.	W3						In jaarverslag opnemen een analyse van de OPP's.	Kwalitatief goede OPP's die voldoen aan de gestelde standaarden. Verbetermogelijkheden opnemen in de kwaliteitscyclus.	Directeur	Zoco
Onderzoek naar de behoefte aan synthesesklassen en de succesfactoren van deze voorziening.	W4						Analyse van de effectiviteit van de huidige voorzieningen	Besluit nemen over de synthesesklassen en de	School-bestuurder	Directeur

Doel	Bron	2025	2026	2027	2028	2029	Monitoren/evalueren:	Belangrijke mijlpalen/ outputindicatoren	Actiehouder	Betrokkenen
							Evalueer de criteria voor de syntheseklas.	doorontwikkeling hiervan.		
Data uitbreiden door te bepalen welke cijfers van stakeholders we gebruiken.	W5							Rapportage van data in tertiaalrapportage.	Directeur- bestuurder	Coördinator
Scholen leggen, middels het jaarverslag, verantwoording af over de inzet van extra ondersteuning en de effecten.	H3.5						Analyse van de jaarverslagen.	Samenvatting van de analyse in jaarverslag SWV	School- bestuurder	Directeur
We hebben met elkaar een route afgesproken om te komen tot een maatwerktraject.	H3.6						De definitie van maatwerktrajecten wordt geconcretiseerd. Route opstellen.	Vastgestelde route.	SWV	Directeur
De leerlingen die de overstap VSO-VO maken, willen we beter in beeld krijgen.	H3.7.3						Zicht op ondersteuningsbehoeften en succesfactoren	In jaarverslag SWV staat het aantal overstappers, de ondersteuningsbehoeften en succesfactoren van de overstap	Directeur- bestuurder	Zoco
Het SWV wil het 'echte' aantal thuiszitters in beeld krijgen.	H3.8						Structureel overleg voeren en acties uitzetten in samenwerking met gemeenten	Zo min mogelijk thuiszittende leerlingen.	Coördinator	Directeur
Het overleg 'thuiszitters' tussen de coördinator van het SWV en de leerplichtambtenaren wordt uitgebreid met de zorgcoördinator. Er zal per kwartaal een driehoeksoverleg georganiseerd worden om sneller met elkaar de interventies te kunnen bepalen.	H3.8						Trends en ontwikkelingen uit de gesprekken halen. Lopende trajecten monitoren.	Beter zicht op de ondersteuningsbehoefte van de thuiszittende leerlingen.	Coördinator	Zoco
De doelstelling van de gemeente Roermond is: geen vrijstellingen 5 onder a meer, het beleid wordt	H3.8						Doelstelling monitoren en evalueren.	Minder vrijstellingen 5 onder a.		

Doel	Bron	2025	2026	2027	2028	2029	Monitoren/evalueren:	Belangrijke mijlpalen/ outputindicatoren	Actiehouder	Betrokkenen
aangescherpt in samenwerking met de ketenpartners, waar onder andere het SWV toe behoort.							Conclusies trekken op basis van evaluatie en analyse.			
We spreken af wie welke data, wanneer, en met welk doel verzamelt. We bepalen hoe we vorm geven aan de interpretatie van verzamelde gegevens en voeren er gesprekken over.	H4						Dataset jaarlijks evalueren	Data wordt in de overleggen met school betrokken	Directeur- bestuurder	Directeur
Successen en ontwikkelingen actief communiceren binnen en buiten het netwerk.							Actief gebruikmaken van verschillende communicatiekanalen om de zichtbaarheid van de successen te vergroten.	Er is een nieuwsbrief en via LinkedIn worden successen en ontwikkelingen gedeeld.		
We evalueren de werkwijze van de LWOO werkgroep.							Evalueren van de werkgroep.	Doorontwikkelen om de effectiviteit te vergroten.		
We verbeteren het zicht op doelgerichte inzet van de middelen.	H4						Evalueren van de huidige manier van verantwoorden en op basis daarvan de verantwoording aanscherpen.	De verantwoording als onderdeel meenemen in de bestuursgesprekken. Analyse van de verantwoording opnemen in het jaarverslag SWV.	SWV	School- bestuurder

H3: Ondersteuningsstructuur

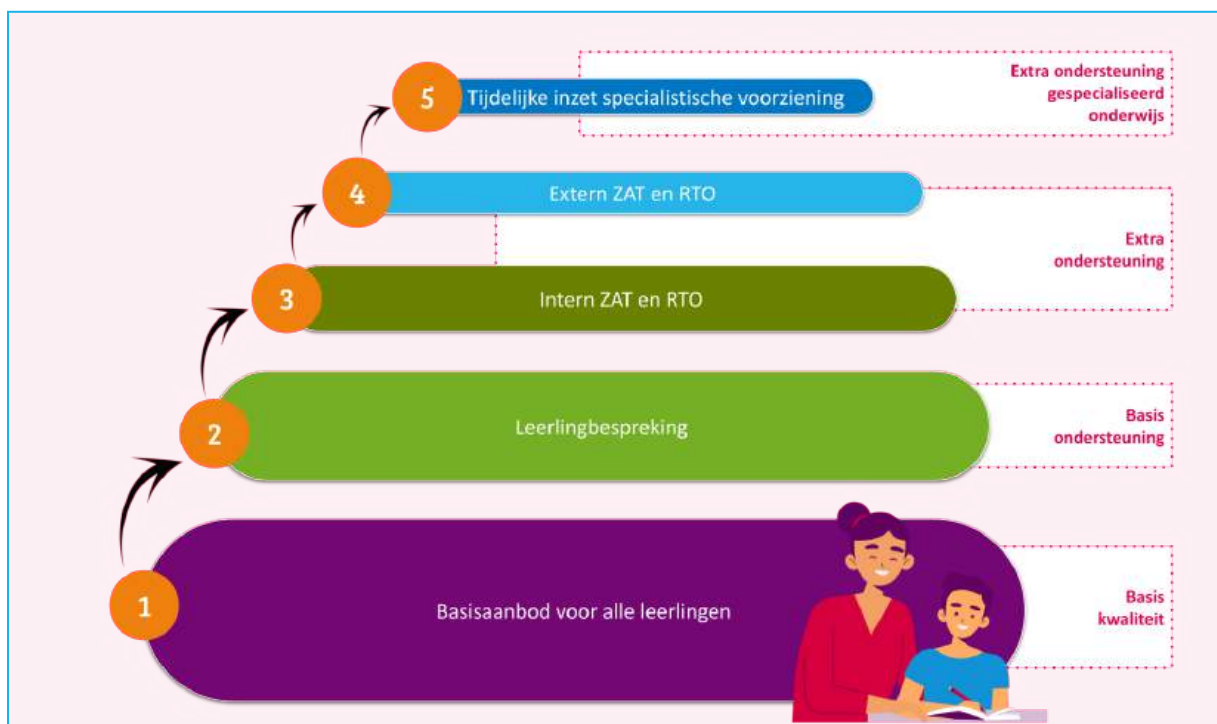
De ondersteuningsstructuur van het SWV is beschreven aan de hand van een cascademodel. Middels de ondersteuningsstructuur streven we naar:

- Tijdige signalering;
- Een gedegen analyse van de context van de leerling alvorens interventies worden bepaald;
- Iedere leerling waarbij sprake is van extra ondersteuningsbehoeften heeft een OPP;
- Voor de leerling geldt het hoorrecht en voor ouders het instemmingsrecht op het handelingsdeel;
- Zo laag mogelijk in het cascademodel blijven ten aanzien van het onderwijs en de ondersteuning van onze leerlingen.

3.1 Cascademodel

Binnen ons SWV staat het kader van onze ondersteuningsstructuur en zal de inhoud worden doorontwikkeld. De stapsgewijze ondersteuningsstructuur is herkenbaar op alle scholen.

Door een goed functionerend ondersteuningssysteem is het mogelijk elke jongere die dat nodig heeft, tijdig van de juiste ondersteuning te voorzien. Doel voor de komende planperiode is om met elkaar de ondersteuningsstructuur te versterken en verder te optimaliseren en de basisondersteuning te verbreden. Zo geven we invulling aan ons doel om meer preventief in plaats van curatief te werken en in te steken op het verrijken van de docenten en het team. Voorkomen is immers beter dan genezen.

Figuur 2: cascademodel

3.2 Niveau 1: (basisondersteuning) Basisaanbod voor alle leerlingen

Dit niveau omvat preventieve maatregelen en ondersteuning die gericht zijn op het bevorderen van gewenst gedrag en het creëren van een positief schoolklimaat. Deze aanpak is bedoeld om ervoor te zorgen dat ongeveer 80% van de leerlingen zich gunstig ontwikkelt zonder aanvullende ondersteuning.

Op dit niveau vindt ook de signalering plaats. Deze signaleringstaak van leerlingen met ondersteuningsbehoeften ligt bij de docent/mentor/coach. Hij is verantwoordelijk voor een goede afstemming op de hulpvraag van de leerling. De mentor maakt dit bespreekbaar met de leerling en de ouders. Op basis van de problematiek kan de docent/mentor één of enkele interventies inzetten, zoals verlengde instructie, aanpassingen in het klassenmanagement, hulp bij planning of het vergroten van het welbevinden van de leerling. Scholen hebben eigen afspraken over de wijze waarop deze interventies en de bijbehorende evaluaties worden genoteerd.

3.3 Niveau 2 (basisondersteuning): Leerlingbesprekingen

Leerlingen die onvoldoende profiteren van de intensivering van het basisaanbod en de genomen pedagogische preventieve maatregelen worden aangemeld voor een leerlingbespreking. Bij een leerlingbespreking zijn over het algemeen de mentor, de leerlingbegeleiders en de zorgcoördinator betrokken. Afstemming en overleg met leerling en ouders is vanzelfsprekend. Voor deze groep leerlingen kan de school binnen de basisondersteuning preventieve of licht curatieve interventies inzetten, zoals faalangstreductietraining, acties vanuit het antipestprotocol of het dyslexieprotocol. Binnen niveau 2 wordt de afweging gemaakt of het inwinnen van advies bij de collegiale consultatie wenselijk is. Op basis van een analyse (waarnemen en begrijpen) wordt er planmatig gewerkt. Na verloop van een afgesproken tijd volgt er altijd een tweede leerlingbespreking om vast te stellen of de aanpak succesvol is geweest. De school werkt systematisch en volgt de cyclus van handelingsgericht werken (waarnemen, analyseren, plannen, realiseren en aanpassen).

Om op elke school een sterke basis te realiseren van goed onderwijs en passende begeleiding voor leerlingen heeft het samenwerkingsverband een niveau (standaard) van basisondersteuning ontwikkeld, conform de wettelijke verplichting. Deze standaard bestaat uit acht referenties die beschrijven welk kwaliteitsniveau de schoolbesturen op hun scholen willen bereiken. De scholen hebben de verantwoordelijkheid om invulling te geven aan deze referenties, passend bij de doelgroep leerlingen, het eigen schoolconcept en de schoolorganisatie.

Binnen de basisondersteuning onderscheiden we de volgende 8 referenties:

1. De school heeft een goed pedagogisch-didactisch klimaat en is fysiek en sociaal veilig;
2. De school heeft zicht op de ontwikkeling en vorderingen van alle leerlingen en legt deze vast in het digitaal leerlingvolgsysteem;
3. De school werkt opbrengstgericht en handelingsgericht en investeert gericht in het versterken van de handelingsbekwaamheid en competenties van al haar medewerkers;
4. De school heeft een ondersteuningsaanbod dat deel uitmaakt van een regionaal dekkend aanbod en waarin is vastgelegd hoe zij tegemoetkomt aan uiteenlopende onderwijsbehoeften van leerlingen;
5. De school heeft een effectieve interne ondersteunings- en begeleidingsstructuur en geeft actief invulling aan de verbinding tussen deze interne structuur en de ondersteuning en begeleiding door ketenpartners om de school;
6. De school stelt jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuning en begeleiding vast en past het beleid aan als op grond van de resultaten blijkt dat leerlingen met een stagnerende onderwijslijn onvoldoende progressie hebben gemaakt ten opzichte van het moment waarop ondersteuning is gestart;

7. De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt leerlingen zorgvuldig over volgens vastgesteld beleid op school-, bestuurs- en samenwerkingsverbandsniveau;
8. De school zorgt voor een heldere afstemming van rollen en verantwoordelijkheden van leerling, ouders, docenten en ondersteuners.

We verwachten dat elke school voldoet aan de standaard basisondersteuning. In de terugblik op het vorige ondersteuningsplan moeten we constateren dat de basisondersteuning nog niet op alle scholen voldoet aan deze standaard. Wanneer de basisondersteuning niet op orde is, is de kans aanzienlijk groter dat een leerling extra ondersteuning nodig heeft of doorstroomt naar een ander niveau of een andere school. Daarmee wordt de doorlopende ontwikkellijn van de leerling onderbroken.

Doelen:

- We zetten het gedachtegoed van passend onderwijs om naar inclusiever onderwijs. Dat betekent dat de leerling zich niet aanpast aan de omgeving, maar dat de omgeving zich aanpast aan de leerling en dus inclusiever wordt;
- 80% van de leerlingen met ondersteuningsbehoeften vallen onder de basisondersteuning. Wanneer dit niet het geval is, onderzoekt de school welke ontwikkelingen nodig zijn om de basisondersteuning te verstevigen. Dit wordt verantwoord in het jaarverslag.
- Vroegtijdig de expertise vanuit VSO betrekken in de ondersteuningsvragen van de leerlingen.

Mocht een leerling onvoldoende profiteren van het (geïntensiveerde) aanbod, dan kan de leerling besproken worden in niveau 3 van het cascademodel. Op dat moment wordt ook een OPP opgesteld.

3.4 Niveau 3 (extra ondersteuning): Intern Zorgadviesteam (intern ZAT) en -Ronde Tafel Overleg (RTO)

Leerlingen waarbij een uitgebreide bespreking nodig is, worden door de mentor/leerlingcoördinator in het interne zorgadviesteam ingebracht. Een OPP wordt, samen met ouders en de leerling, opgesteld. De spilfunctionaris in dit overleg is de zorgcoördinator. De zwaarte en ernst van de hulpvraag van de leerling (en/of thuissituatie) wordt in het interne ZAT afgewogen, waarbij de school bijvoorbeeld ook advies van een andere school, jeugd- en gezinswerker of het BTO van het SWV in kan winnen. Deze medewerkers zijn ondersteunend aan school, de leerling en het gezin. De rol van de CJG-medewerker is meedenkend, ondersteunend en adviserend.

Twee belangrijke aandachtspunten bij de bespreking van het intern zorgoverleg zijn:

1. de leerling en ouders betrekken bij het zoeken naar oplossingen;
2. na het overleg de terugkoppeling verzorgen aan degenen die het signaal inbrachten.

3.5 Niveau 4 (extra ondersteuning): Extern Zorgadviesteam (extern ZAT) en Ronde Tafel Overleg (RTO)

Wanneer duidelijk is dat een multidisciplinaire blik vereist is en/of sprake is van zwaardere en complexe ondersteuningsbehoeften van leerlingen, volgt een overleg van het extern ZAT en op individueel leerlingniveau een RTO (Ronde Tafel Overleg). Een ZAT vindt een aantal keren per jaar plaats op vaste data en in dat overleg wordt een aantal casussen besproken. Het ZAT bestaat uit partijen die structureel deelnemen (ketenpartners zoals CJG en leerplicht) en partijen die op verzoek aansluiten, afhankelijk van de ondersteuningsvragen van leerling en/of ouders. Bij een RTO zijn altijd ouders en leerling zelf aanwezig, naast de collega's van school en medewerkers van externe partners. Voor advies kunnen scholen ook een beroep doen op collega's van het VSO of op het BTO.

Wettelijke verplichtingen

Voor iedere leerling die extra ondersteuning ontvangt, wordt in samenwerking met leerling en ouders een OPP opgesteld. Dit is wettelijk verplicht. De ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP en de leerling heeft recht op hoor-wederhoor, oftewel hoorrecht. De school evalueert het ontwikkelingsperspectief jaarlijks met de ouders en leerling en stelt het zo nodig bij.

Binnen ons samenwerkingsverband hebben we de volgende standaarden met elkaar afgesproken:

- Ouders worden tijdig betrokken;
- Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP;
- Ouders zijn inhoudelijk op de hoogte van het OPP en hebben het OPP ondertekend;
- Iedere leerling heeft hoorrecht;
- Iedere leerling heeft recht op professionele, betrokken docenten;
- Iedere leerling met extra ondersteuningsbehoefte heeft een OPP;
- Ieder OPP is actueel en vormt het uitgangspunt voor de doorstroom;
- Ieder OPP bevat een analyse in de context van de leerling;
- We clusteren ondersteuningsbehoeften en leggen de focus op het vergroten van de vaardigheid van onze docenten.

Extra ondersteuning (niveau school)

Ons SWV kent extra voorzieningen die intern op scholen zijn ingericht in het kader van inclusiever onderwijs, namelijk:

- Focus/Meander-groep op ROER College Schöndeln
- Plusklas op Niekée;
- Yu-klas op Yuverta;
- Rebound op BC Broekhin;
- Groeiklas op het Grescollege.

Deze voorzieningen noemen, betekent niet dat ze waardevoller zijn dan andere initiatieven, zoals het versterken van het pedagogisch klimaat, het investeren in een extra orthopedagoog, en bovenal het vroegtijdig betrekken van de expertise vanuit het VSO, bijvoorbeeld via het collegiaal consult.

Extra ondersteuning (niveau samenwerkingsverband)

Op het niveau van het samenwerkingsverband zijn op dit moment drie vormen van extra ondersteuning georganiseerd:

- Ambulante begeleiding (AB);
- Maatwerk;
- Syntheseklassen.

Doel:

Binnen het SWV streven we naar 'slim organiseren' en inclusiever onderwijs. Dat doen we door

- Meer maatwerktrajecten inzetten; in de komende planperiode wordt onderzocht of het afgeven van maatwerktrajecten (bijvoorbeeld van 2 jaar) ons helpt bij het flexibel inspelen op de snel veranderende omgeving en ondersteuningsbehoeften van de leerling. De definitie van maatwerktrajecten wordt geconcretiseerd.
- Ambulante begeleiding anders te organiseren.

Ambulante begeleiding

De komende jaren verandert de ambulante begeleiding. We gaan intensiever samenwerken voor de leerling en onze deskundigheid vergroten en inzetten. Daar waar nodig wordt vanuit de eigen vereniging ambulante begeleiding verzorgd en de inhuur van externe begeleiding beperkt tot het hoogst noodzakelijke. De ambulante begeleiding richt zich op het versterken van de docent en het team, zodat we een breder handelingsrepertoire krijgen. Daarnaast willen we meer interne ambulante begeleiding en collegiaal consult inzetten. Dit alles is erop gericht de ondersteuningsbehoefte eerder in beeld te hebben en sneller te kunnen handelen. Het werkt preventief en zorgt ervoor dat erger voorkomen wordt.

Als we de expertise niet in huis hebben, wordt die ingehuurd. Binnen ons samenwerkingsverband werken ambulante begeleiders vanuit drie externe organisaties aan het verbeteren van de ondersteuning. Op basis van een onderbouwde aanvraag, waarin de gewenste inzet staat beschreven en wat de school met AB wil bereiken, ontvangt elke VO-school een aantal uren AB in natura.

De AB is voor de volgende zaken bedoeld:

- Deskundigheidsbevordering van school en docenten: de AB is gericht op het handelen van de professional (team/docent). Uit onderzoek blijkt dat dit een effectievere werkwijze is: de docent kan immers de aangeleerde kennis en vaardigheden voor meer leerlingen inzetten.
- Bieden van expertise bij vragen over ondersteuningsbehoeften van leerlingen ten aanzien van de volgende drie domeinen: 'leren en ontwikkelen', 'sociaal-emotionele ontwikkeling' en 'fysiek en medisch'.

Doelen/afspraken

- De inhuur van externe ambulante begeleiding wordt afgebouwd;
- De interne ambulante begeleiding wordt versterkt;
- Collegiaal consult wordt geïntensiveerd;
- Scholen leggen, middels het jaarverslag, verantwoording af over de inzet van AB en de effecten.

De syntheseklassen

Voor extra ondersteuning op het niveau van het SWV zijn er op dit moment drie synthesevoorzieningen ingericht op een aantal reguliere VO-scholen, te weten:

- VMBO, St. Ursula Heythuysen;
- VMBO, Yuverta Roermond;
- VMBO-T, HAVO/VWO, St. Ursula Horn.

Syntheseklassen vormen een aangepaste kleinschalige setting (12 leerlingen) binnen een reguliere VO-school. De synthesevallen vallen onder niveau 3 van het cascademodel. De synthesevallen zijn een voorziening om leerlingen die bij de overstap van PO naar VO nog iets extra's nodig hebben, de kans te bieden om meer geleidelijk in te stromen. Daarom is de synthesevoorziening opgezet als een samenwerking tussen leerkrachten uit het VO en VSO. De tevredenheid over deze voorziening is groot.

De synthesevallen zijn bedoeld voor de volgende doelgroepen:

- Leerlingen die vanuit het PO extra ondersteuning nodig hebben om de overstap te maken naar het reguliere VO en die in staat zijn om in twee jaar volledig te schakelen naar regulier onderwijs;

- Leerlingen die extra ondersteuningsbehoeften hebben op sociaal, emotioneel en/of pedagogisch vlak.

Toeleiding:

- Binnen het SWV is er een procedure van toeleiding vastgesteld ([zie bijlage 5](#)), waarbij onder andere de rol van het BTO is verduidelijkt.

Doelen:

- Onderzoek naar de behoefte aan syntheseklassen en de succesfactoren van deze voorziening.
- Beter in kaart brengen wat de effectiviteit van het programma is.
- De synthesevoorziening is van oorsprong met name bedoeld voor leerlingen uit het S(B)O om via deze voorziening een overstap te maken naar regulier onderwijs. De laatste jaren zien we in toenemende mate dat leerlingen vanuit het regulier basisonderwijs in de syntheseklassen worden geplaatst.

Er is brede waardering in het samenwerkingsverband voor de syntheseklassen. De behoefte aan syntheseklassen in de regio wordt nader onderzocht. Zie hiervoor de uitwerking van werkopdrachten 4 en 5 ([hoofdstuk 2](#)).

3.6 Maatwerk

Een van onze richtinggevers is 'samenwerken voor de leerling, slim organiseren'. Daarbij sluit de werkopdracht 'van ingewikkelde trajecten naar slim organiseren' aan. Een voorbeeld van slim organiseren in ons samenwerkingsverband is de symbioseregeling en meetellen onderwijstijd. De symbioseregeling is een voorbeeld van een voorziening tussen scholen. De scholen regelen deze vorm van maatwerk voor leerlingen zelf. Vanuit de inclusieve gedachten streven we de komende vier jaar naar meer maatwerktrajecten. Dit met als doel te voorkomen dat leerlingen doorstromen naar het speciaal onderwijs en vanuit de informatie uit de maatwerktrajecten te leren hoe de basisondersteuning versterkt kan worden in het kader van de preventie.

Het is van belang dat we samen in beweging blijven met betrekking tot maatwerktrajecten. Door regelmatige monitoring van trends en signalen en deze te clusteren ten behoeve van de context blijven we voortdurend in beweging en zorgen we voor een verbreding van ons basisaanbod.

Om de beweging te stimuleren met betrekking tot arrangementen zal het BTO van het SWV ondersteunend zijn in het meedenken hierin.

Doelen:

- We denken vanuit de inclusieve gedachte en in '*wat kan wel?*'. De school gaat denken in maatwerktrajecten. Het SWV ondersteunt hierin.
- In de komende planperiode onderzoeken we of het afgeven van kortdurende maatwerktrajecten (bijvoorbeeld van 2 jaar) ons helpt bij het flexibel inspelen op de snel veranderende omgeving en ondersteuningsbehoeften van de leerling. De definitie van maatwerktrajecten wordt geconcretiseerd.

3.7 Niveau 5 (extra ondersteuning gespecialiseerd onderwijs): inzet gespecialiseerde voorziening

Mocht de school geen passend onderwijs meer kunnen bieden aan de leerling, dan kan er (opnieuw) advies worden ingewonnen bij het BTO ten aanzien van de ondersteuningsbehoefte en de wijze waarop

de school kan aansluiten bij de ondersteuningsbehoefte. Het BTO kijkt naar wat mogelijk is. Voorbeelden van mogelijkheden zijn bijvoorbeeld het aangaan van een symbiosetraject, inzetten van expertise uit het V(S)O in de VO-klas, of een overstap naar een gespecialiseerde school. In principe betreft het een tijdelijke plaatsing in het VSO, mits dit voor de leerling ook haalbaar is. Het gaat altijd om de meest passende plek, een plek waarmee je recht doet aan de leerling. Wanneer wordt gedacht aan een verwijzing naar het VSO, wordt er een TLV aangevraagd. Een enkele keer lopen ook de VSO-scholen tegen hun grenzen aan. Voor deze leerlingen is soms een tijdelijke plaatsing in een zorgvoorziening de juiste plek.

3.7.1 Scholen voortgezet speciaal onderwijs

De meeste ondersteuningsvragen van leerlingen kunnen door de reguliere VO-scholen en de ketenpartners worden opgepakt. Maar voor een deel van de jeugdigen (en gezinnen) is specialistische ondersteuning het meest passend, die geboden wordt in een kleinschaliger leeromgeving op één van de 17 speciale scholen (VSO) in ons samenwerkingsverband. Vijf scholen bevinden zich binnen de regio van het samenwerkingsverband en 12 daarbuiten. Deze VSO-scholen zijn in staat om een breed spectrum aan expertise te bieden en dit is terug te vinden in het ondersteuningsaanbod van betreffende scholen.

Ten opzichte van het landelijk deelnamepercentage leerlingen in het VSO ligt het percentage leerlingen in het VSO in het SWV VO 31.02 structureel hoger. Landelijk stijgt het deelnemersaantal VSO-leerlingen en het afgelopen schooljaar is het deelnemersaantal VSO-leerlingen binnen het SWV VO 31.02 ook weer gestegen. Binnen het SWV stijgt ook het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs. De grootste groep die doorstroomt naar het VSO komt uit het SO en SBO.

Doelen:

- Onderzoeken hoe de doorstroom vanuit het SO en SBO naar het regulier VO verbeterd kan worden.
- Kennis en expertise uit het gespecialiseerd onderwijs in de VO-scholen brengen. Gespecialiseerd onderwijs is ondersteunend aan de scholen (werkopdracht 4).
- Collegiale consultatie uitbreiden en eerder inzetten.

Een beperkte groep leerlingen heeft ondersteuning nodig vanuit jeugdzorg (behandeling) om tot leren en ontwikkeling te komen. Een deel van deze leerlingen heeft daarbij ook passend onderwijs nodig in een school voor speciaal onderwijs. Voor deze leerlingen wordt met de gemeenten gewerkt vanuit de gedachte één kind, één gezin, één plan.

Er zijn jongeren waarbij het van belang is dat er tijdens de behandeling sprake is van een integrale aanpak met onderwijs. De jongeren worden ingeschreven bij de school die verbonden is aan de behandelsetting. Voor andere leerlingen is het mogelijk om een (dag)behandeling te krijgen en onderwijs te blijven volgen binnen het reguliere onderwijs. Dit zal altijd een zorgvuldig afgewogen besluit zijn.

De wet schrijft niet voor dat alle voorzieningen VSO binnen de grenzen van de eigen regio moeten liggen. Een beperkt aantal leerlingen maakt gebruik van het specifieke aanbod van een school buiten onze regio. Zo volgen er leerlingen HAVO/VWO-onderwijs op VSO-school De Berkenschutse.

Leerlingen met epilepsie kunnen, als er sprake is van (dreigende) schoolproblemen en specifieke ondersteuningsbehoeften, rekenen op ondersteuning vanuit de ambulante dienst van De Berkenschutse.

Op individueel schoolniveau zijn er contacten met de instellingen voor het onderwijs aan visueel, auditief en/of communicatief beperkte leerlingen voor leerlingen waarvoor het aanbod van of op deze instellingen passend is. Het SWV stimuleert dat het aanbod met hulp van deze gespecialiseerde scholen passend wordt gemaakt aan de ondersteuningsbehoefte van de leerlingen.

3.7.2 Aanvragen toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Wanneer binnen het reguliere VO onvoldoende mogelijkheden zijn om een leerling de ondersteuning te bieden die hij nodig heeft, kan het noodzakelijk zijn een toelaatbaarheidsverklaring voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs aan te vragen (zie procedure TLV-aanvragen, [bijlage 4](#)). De school dient dan een aanvraag in, waarna het BTO beoordeelt of het traject naar de aanvraag toe volgens het cascademodel is doorlopen. Daarbij wordt vooral gekeken naar het OPP, waarin een beschrijving van de ondersteuningsbehoeften van de leerling, de ingezette interventies en het effect daarvan beschreven staat. Ouders en leerling zijn altijd bij dit traject betrokken. Ook beoordeelt het BTO of er andere interventies mogelijk zijn ten aanzien van de onderwijsomgeving en/of de leerling. De voorbereiding tot een TLV-aanvraag vindt plaats in een Ronde Tafel Overleg, een multidisciplinair overleg. Afspraak is dat er al vroegtijdig een deskundige van een VSO-school bij deze bespreking wordt betrokken.

3.7.3 Overstap VSO naar VO

Binnen het SWV zien we gespecialiseerd onderwijs als zo veel mogelijk een tijdelijke voorziening. Voordat een TLV formeel afloopt, wordt tijdig in de Commissie voor de Begeleiding van het VSO, en in afstemming met het BTO, bekeken of de leerling de overstap kan maken naar het regulier onderwijs. De ervaring leert dat het van belang is dat de VO-school vroegtijdig bij het overstapproces betrokken wordt. Vandaar de regel dat de oriëntatiefase ruim van tevoren start. Goed overleg met alle betrokkenen is daarbij belangrijk. Ouders en leerling worden hier uiteraard ook in meegenomen. Ook over de invulling van de doorstroomfase zijn afspraken gemaakt binnen het SWV. Voor verdere informatie over de procedure met betrekking tot het doorstroombeleid VSO-VO verwijzen we naar [bijlage 4](#). Ook vindt u in deze bijlage waar u terecht kunt voor het doorstroombeleid VO-VO.

Doel:

- De leerlingen die deze overstap maken, willen we beter in beeld krijgen. In eerste instantie willen we inzicht krijgen in het aantal leerlingen dat dit betreft, maar daarnaast willen we hen ook in beeld krijgen om met elkaar te leren van de condities waaronder deze overstap succesvol kan zijn, op korte en langere termijn.

3.7.4 Deskundigenadvies

De wet schrijft voor dat er twee deskundigen zijn die het bestuur van het samenwerkingsverband adviseren over de aangevraagde TLV's. Het BTO bestudeert met minimaal twee deskundigen, onafhankelijk van elkaar, de aanvraag. De eerste onafhankelijke deskundige is een orthopedagoog (generalist) of (gezondheids)psycholoog en de tweede deskundige is een kinder- en jeugdpsycholoog. Afhankelijk van de vraag van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd, kan optioneel

als tweede deskundige een pedagoog, kinderarts, schoolmaatschappelijk werker of een kinderpsychiater gevraagd worden advies te geven.

3.8 Voorkomen van thuiszitters

De beide actietafels die zijn opgericht met als doel te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten, blijven de komende vier jaar ook actief. Tijdens de totstandkoming van dit OP werden deze actietafels vaak genoemd als een zeer succesvol initiatief, geïnitieerd door de gemeenten.

Het casuïstiek thuiszittersoverleg vindt vijf keer per jaar plaats en wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter. Alle partijen die te maken (kunnen) hebben met een thuiszitter, nemen deel aan dit overleg. De deelnemers aan de actietafel beschikken over een bestuurlijk mandaat.

Bij de actietafel Kwetsbare jongeren zijn niet alleen onderwijs, jeugdhulp en de gemeente vertegenwoordigd, maar eveneens coaches die kennis van en een netwerk in de arbeidsmarkt hebben. Onderling zijn heldere afspraken over regie en verantwoordelijkheid vastgesteld. Jaarlijks worden de data en opbrengsten van de actietafels verzameld, geanalyseerd en besproken.

Interventies thuiszitters uitgevoerd door SWV/scholen:

- Het SWV heeft afspraken gemaakt over het proces omtrent leerlingen uit België in samenspraak met de leerplichtambtenaren ([bijlage 5](#));
- De coördinator heeft per kwartaal een overleg met de betrokken leerplichtambtenaren;
- Scholen leveren per kwartaal een overzicht aan van alle (dreigende) thuiszitters aan het SWV;
- Het SWV is wettelijk verplicht alle thuiszitters per kwartaal te melden aan de inspectie;
- De coördinator van het samenwerkingsverband neemt deel aan de actietafel;
- School meldt zelf de leerling aan bij de actietafel middels de applicatie 'thuiszitters' en sluit aan bij de actietafel als de leerling wordt besproken.

Doelen:

- Het overleg 'thuiszitters' tussen de coördinator van het SWV en de leerplichtambtenaren wordt uitgebreid met de de zorgcoördinator. Er zal per kwartaal een driehoeksoverleg georganiseerd worden om sneller met elkaar de interventies te kunnen bepalen.
- Het SWV wil het 'echte' aantal thuiszitters in beeld krijgen. We weten dat in Nederland het aantal thuiszitters geschat wordt tussen de 5.000 en 25.000. Dit veronderstelt dat niet alle thuiszitters bij ons bekend zijn.
- De doelstelling van de gemeente Roermond is: geen vrijstellingen 5 onder a meer, het beleid wordt aangescherpt in samenwerking met de ketenpartners, waar onder andere het SWV toe behoort.⁷

Een andere groep mogelijke thuiszitters zijn de voortijdig schoolverlaters. Om voortijdig schoolverlaten te voorkomen, zijn er in onze regio VSV-makelaars werkzaam, zowel in het VO als in het MBO. Zij hebben als taak ervoor te zorgen dat de doorstroom vanuit het V(S)O naar het MBO zo soepel mogelijk verloopt. Ze spelen een belangrijke rol bij het voorkomen van thuiszitters en het is dan ook van belang dat de VSV-makelaars hun inzet blijven continueren de komende jaren. De acties ter voorkoming van VSV worden vanuit de RMC-regio gecoördineerd.

⁷ Artikel 5 Leerplichtwet 1969. Meer informatie via [Ingrado](#).

3.9 Hoogbegaafdheid

Het bieden van passend onderwijs is een opdracht voor alle leerlingen, dus ook voor die leerlingen die veel verschillende talenten hebben en die we hoogbegaafd noemen.

Binnen het SWV werken alle scholen samen gericht op expertise-uitwisseling rondom passend onderwijs aan deze meer- en hoogbegaafde leerlingen. Voor het organogram verwijzen wij naar [bijlage 5](#). We maken tot het einde van 2025 gebruik van de subsidieregeling hoogbegaafde leerlingen. Een belangrijk doel is het borgen van de expertise.

3.10 Dekkend netwerk

Binnen passend onderwijs heeft elk samenwerkingsverband de wettelijke opdracht om voor alle leerlingen uit de regio van het samenwerkingsverband passend onderwijs te bieden. In deze paragraaf beschrijven we de wijze waarop we in onze regio een dekkend netwerk willen realiseren voor alle leerlingen. Daarbij heeft het samenwerkingsverband (lees: de samenwerkende besturen) een andere verantwoordelijkheid dan de afzonderlijke scholen en besturen. De verantwoordelijkheid voor de zorgplicht voor passend onderwijs ligt bij de afzonderlijke schoolbesturen en het realiseren van een dekkend netwerk is de verantwoordelijkheid van de vereniging van het SWV.

3.11 Zorgplicht, opdracht voor besturen

Voor de besturen is de zorgplicht één van de essentiële opdrachten van passend onderwijs.⁸ De zorgplicht houdt in dat de scholen de plicht hebben om na te gaan of een aangemelde leerling passend onderwijs kan krijgen op de school. In de praktijk betekent dit dat de school vanaf de aanmelding goed moet inschatten of de leerling succesvol de schoolloopbaan op deze school kan vervolgen. Waar mogelijk willen we immers een onnodige tussentijdse overstap naar een andere school voor een leerling vermijden.

Bij de beoordeling van de aanmelding wordt eerst vastgesteld wat de ondersteuningsbehoefte van de leerling is. Daarna wordt gekeken of de school de ondersteuning kan bieden die de leerling nodig heeft. Daarbij is het ondersteuningsaanbod van de school leidend. Dit aanbod staat in de schoolgids en geeft ouders en leerling informatie over welke ondersteuning de school kan bieden. Het ondersteuningsaanbod valt onder de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur en wordt eenmaal per vier jaar vastgesteld.

Als blijkt dat het ondersteuningsaanbod niet voldoende is om tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling, dan onderzoekt de school manieren waarop zij toch de ondersteuning kan bieden door doeltreffende aanpassingen te doen. Daarbij worden de ondersteuningsmogelijkheden vanuit het samenwerkingsverband betrokken. Doeltreffende aanpassingen kunnen bijvoorbeeld gedaan worden door aanpassingen op school, in de leeromgeving of in samenwerking met anderen. Ook maatwerktrajecten in samenwerking met het samenwerkingsverband behoren tot de mogelijkheden. Wanneer na dit onderzoek geconcludeerd moet worden dat de ondersteuning redelijkerwijs niet gevraagd kan worden van de school, begeleidt de school de leerling naar een andere school waar wel aan de ondersteuningsbehoefte kan worden tegemoetgekomen. De school zoekt naar een andere passende school die bereid is de leerling toe te laten. Wanneer die andere passende school een school voor speciaal onderwijs is, dan moet de school het samenwerkingsverband inlichten.

⁸ Het SWV volgt de landelijke richtlijnen rondom zorgplicht. Het stroomschema zorgplicht vindt u [hier](#).

Om deze zorgplicht waar te maken, is het van belang dat scholen onderling goed op de hoogte zijn van elkaars kwaliteiten. Een goed beschreven ondersteuningsaanbod is daarin voorwaardelijk.

Elke school heeft de wettelijke verplichting om eenmaal in de vier jaar het ondersteuningsaanbod vast te stellen. Dit document wordt vastgesteld door het bestuur en de MR van de betreffende school heeft instemmingsrecht. Dit document zet uiteen wat de school onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning. Met ingang van 1 augustus 2025 hebben de scholen de verplichting om het ondersteuningsaanbod op te nemen in de schoolgids.

Hoofdstuk 4: Kwaliteitszorg

Voor de maatschappelijke opdracht om passend onderwijs te bieden aan de leerlingen in onze regio ontvangen we als samenwerkingsverband middelen van de overheid. Deze middelen zetten we in op activiteiten waarvan we verwachten dat ze bijdragen aan de doelen van passend onderwijs en, meer specifiek, de ambities die we als vereniging hebben geformuleerd. Hierover hebben we afspraken met elkaar gemaakt. De afspraken zijn onderdeel van de kwaliteitszorg.

Kwaliteitszorg is voor ons het systematisch en cyclisch werken aan het verbeteren, borgen en meten van de kwaliteit van de basis- en extra ondersteuning. Essentiële kwaliteitsvragen zijn:

1. *Zijn onze doelen helder?*
2. *Voor welke activiteiten kiezen we?*
3. *Hoe dragen die bij aan onze doelen? Wat willen we ermee bereiken?*
4. *Hoe weten we of het goed gaat?*
5. *Hoe verantwoorden we aan elkaar?*

4.1 De kern van ons kwaliteitszorgsysteem

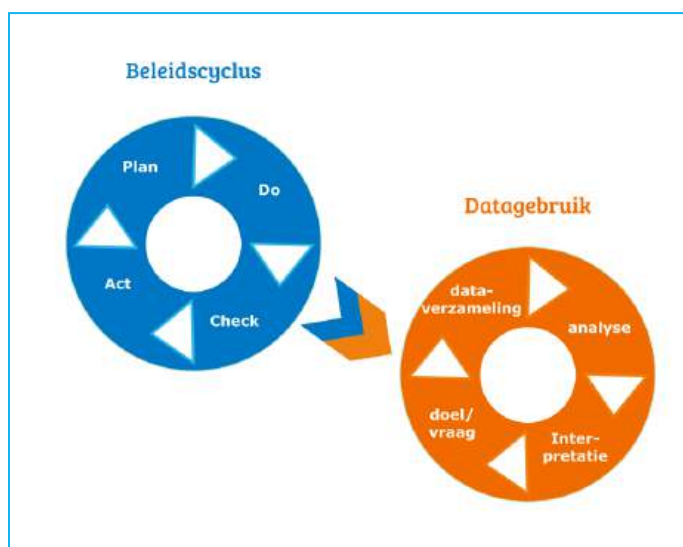
Het kwaliteitszorgsysteem van de vereniging bestaat uit:

- Afspraken over basisondersteuning. De scholen hebben minimaal hetzelfde ondersteuningsniveau;
- Helderheid over hetgeen we verstaan onder basis- en extra ondersteuning (zie [hoofdstuk 3](#));
- Een eenduidig ontwikkelingsperspectief voor in ieder geval die leerlingen die extra ondersteuning ontvangen;
- Kwaliteitsindicatoren;
- Deze kwaliteitsindicatoren worden door de directeuren, ingedeeld in portefeuillehoudersgroepen, versterkt, verduidelijkt en bewaakt;
- Inzicht in ondersteuning op leerlingniveau;
- Inzicht in door- en uitstroom van leerlingen die een LWOO-traject volgen, Pro-vangnet hebben of in de syntheseseklas zitten;
- Jaarverslagen vanuit de scholen met informatie over de wijze waarop passend onderwijs is vormgegeven en met een verantwoording over de besteding van middelen;
- Schoolbezoeken (minimaal één keer per jaar).

4.2 Cyclisch werken

Je kunt heel veel goede dingen doen, maar als het de verkeerde dingen zijn, dan ben je niet zinvol bezig en moet je je aanpassen. Daarom plannen we wat we willen doen, voeren uit, kijken terug hoe het is gegaan en passen eventueel de planning en acties aan. Dit heet planmatig en cyclisch werken volgens de **PDCA-cyclus**: Plan - Do - Check - Act. Schematisch ziet de PDCA-cyclus er als volgt uit:⁹

⁹ Uit presentatie Infinite B.V. (R. de Wit) op bijeenkomst kwaliteitszorg samenwerkingsverbanden, november 2018

Figuur 3: PDCA-cyclus

Planfase

In de planfase worden de beoogde doelen en resultaten geformuleerd. Afsproken wordt hoe deze gerealiseerd worden en welke acties nodig zijn.

Daarnaast wordt er bepaald wie verantwoordelijk is voor het behalen van de doelen, wie uitvoert, wie aanlevert, hoe er gemonitord wordt, enzovoorts.

In ons samenwerkingsverband maken we onderscheid in drie verantwoordelijkheidsniveaus:

- A. niveau van de samenwerkende scholen en besturen (de vereniging);
- B. niveau van de afzonderlijke scholen en besturen (de stichtingen);
- C. niveau van het bureau (het dagelijks bestuur en uitvoerend orgaan van de vereniging).

Zo zijn, bij wijze van voorbeeld, de afzonderlijke scholen en besturen verantwoordelijk voor het versterken van de ondersteuningsstructuur op schoolniveau; de samenwerkende scholen en besturen verantwoordelijk voor onze opdracht een dekkend aanbod te realiseren en het doel dat er geen thuiszitters zijn in onze regio te behalen; het bureau is verantwoordelijk voor het dekkend netwerk van voorzieningen.

De komende planperiode zijn er twee aandachtspunten. Het eerste punt is een analyse. Een plan en doelen worden gebaseerd op een analyse van de situatie. Je verzamelt kennis en gegevens en interpreteert die. We maken afspraken over welke gegevens op welk moment worden verzameld en door wie.

Het tweede punt is de doelgerichtheid (effectiviteit) van de ingezette activiteiten. Het gaat hierbij om de vraag of de activiteiten een optimale bijdrage leveren aan het behalen van het gestelde doel en hoe we dit kunnen vaststellen. Dit kun je niet voorspellen en daarom monitoren we. Over wie wanneer wat monitort, maken we afspraken in de planfase.

Do

In de Do-fase wordt het plan uitgevoerd. De geplande activiteiten worden op tijd opgepakt en volbracht met het oog op het realiseren van de beoogde doelen en resultaten.

Check

Om te weten of de doelen en resultaten behaald worden, is het noodzakelijk te monitoren. Hiervoor zijn gegevens nodig die bijgehouden worden. De gegevens kunnen kwantitatief of kwalitatief van aard zijn. Kengetallen zijn kwantitatief. Het kenmerk van kwantitatieve gegevens is dat ze feitelijk en dus “hard” zijn. Kwalitatieve gegevens zijn “zacht”. Dit type gegevens is beschrijvend en bevat meningen en ervaringen. Voorbeelden van harde gegevens zijn doorstroomcijfers, het aantal leerlingen dat naar een

VSO-school gaat en het aantal leerlingen dat extra ondersteuning krijgt. Tevredenheidsonderzoeken en uitkomsten van processen zijn voorbeelden van zachte gegevens.

Op basis van de gegevens uit de monitoring wordt gecheckt of de acties bijdragen aan het realiseren van doelen en resultaten.

Act

Als blijkt dat iets niet werkt, wordt het plan bijgesteld. Dat kan bijvoorbeeld door de doelen of resultaten opnieuw te formuleren of door andere acties af te spreken.

Werken volgens de plan-do-check-act methode stelt ons in staat te leren. We onderwijzen het dagelijks aan onze leerlingen: heb zicht op de leerdoelen, plan het leren, leer, kijk of je de stof beheerst en pas eventueel je planning aan. Via de PDCA-cyclus leer je terwijl je werkt. Wij werken altijd volgens deze cyclus, zowel bij de ondersteuning van een leerling als ook bij een groot plan, pilot of beleid. Net als een school is de vereniging een lerende organisatie.

4.3 Welke gegevens verzamelen wij?

Er zijn afspraken gemaakt over het bijhouden van gegevens. Hieronder een overzicht van de cijfers die jaarlijks geleverd worden:

- Doorstroomcijfers voor de syntheseleerlingen;
- Doorstroomcijfers LWOO-leerlingen gecombineerd met doorstroomcijfers PRO-vangnetleerlingen;
- Doorstroomcijfers van VSO naar VO;
- Aantal leerlingen met één of meer trajecten basisondersteuning of extra ondersteuning;
- Per traject de start- en einddatum, de naam van het traject;
- Het cascadeniveau waar de leerling zich op het meetmoment bevindt;
- Aantal symbiosetrajecten;
- Aantal thuiszitters;
- Het aantal ingeschreven leerlingen met een nieuwe TLV VSO en TLV PRO. Deze gegevens worden jaarlijks verzameld door het BTO en opgenomen in het jaarverslag van het BTO. Dit verslag wordt geanalyseerd en besproken in het directieberaad en de projectgroep;
- Per setting het aantal leerlingen met een TLV;
- Het jaarverslag met daarin de verantwoording over het “wat”. Het “hoe” is aan de scholen. In deze planperiode willen we insteken op het eenduidig invullen van het format van het jaarverslag;
- In deze planperiode verzamelen we ook gegevens uit collegiaal consult, synthesesklassen en andere voorzieningen tussen VO en VSO. Een voorbeeld van zo’n tussenvoorziening zijn de reboundklassen.

We willen dat gemeten gegevens de basis vormen voor onze gesprekken. We willen ook meer gegevens hebben. Daarvoor starten we de samenwerking met gemeenten en jeugdzorginstellingen, maar ook schoolbesturen. Idealiter is het resultaat van de samenwerking een regionale kwaliteitsagenda. Daarin staan afspraken over het verzamelen, delen en analyseren van gegevens. Op termijn worden deze

afspraken wellicht aangevuld met doelstellingen en afgestemde interventies ten behoeve van het halen van de doelstellingen.

4.4 De verantwoording

De laatste jaren hebben we stappen gezet in de verantwoording. In 2021 zijn de indicatoren vastgesteld, in 2022 het format voor het jaarverslag. Het jaarverslag wordt geanalyseerd en besproken tijdens het schoolbezoek. We willen de verantwoording aanscherpen. Bijvoorbeeld door in het jaarverslag van de scholen meer kwantitatieve en kwalitatieve gegevens op te nemen. Op basis van monitoring wordt gekeken of acties bijdragen aan het realiseren van doelen en resultaten. Het is best moeilijk kwalitatieve effecten te meten. Dit blijft een aandachtspunt.

De vraag is of de verantwoording eenvoudiger en doeltreffender kan. In deze planperiode gaan we op zoek naar een manier waarop we nog beter de doelgerichtheid en doelmatigheid van de activiteiten in beeld krijgen. De indicatoren worden herzien. Dan weten we of we de goede dingen doen en kunnen we opnieuw keuzes maken wanneer blijkt dat middelen niet de gewenste effecten hebben. Ook kijken we naar de wijze waarop we de verantwoordingssystematiek inrichten. Wie heeft welke rol, heeft welke verantwoordelijkheid en legt aan wie verantwoording af.

Doelen:

1. Gesprekken voeren we op basis van de meest actuele gegevens.
2. We spreken af wie welke data, wanneer, en met welk doel verzamelt.
3. De gegevens worden geanalyseerd.
4. We bepalen hoe we vorm geven aan de interpretatie van de gegevens en voeren er gesprekken over.
5. We verbeteren het zicht op doelgerichte inzet van de middelen. Over wie wanneer wat monitort, worden in de planfase afspraken gemaakt.
6. De verantwoording wordt opnieuw ingericht.

Hoofdstuk 5: Financiële verantwoording

Vanuit de overheid ontvangt de vereniging middelen om passend onderwijs vorm en inhoud te geven.

Het bedrag wordt berekend aan de hand van verschillende indicatoren:

- aantal leerlingen van de VO-scholen in onze regio;
- aantal leerlingen LWOO in 2012;
- aantal leerlingen praktijkonderwijs;
- aantal nieuwkomers korter dan een jaar in Nederland in het VO van het samenwerkingsverband;
- regionale ondersteuning.

Een deel van de middelen wordt direct afgedragen aan het praktijkonderwijs en de VSO-scholen. Dat zijn de middelen die zij ontvangen voor elke leerling met een toelaatbaarheidsverklaring en (voor de VSO scholen) een ondersteuningsbehoefte in categorie 1, 2 of 3.

- Categorie 1-leerling € 14.580
- Categorie 2-leerling € 25.447
- Categorie 3-leerling € 31.437

De hoogte van de verplichte afdracht wordt bepaald door het aantal leerlingen in het praktijkonderwijs en het VSO in een bepaalde categorie. Het bedrag dat overblijft, is beschikbaar voor de extra ondersteuning van de leerlingen. Hoe minder leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring, hoe meer middelen overblijven voor besteding zoals wij dat zelf willen en ten behoeve van onze opdracht en de ondersteuning van alle leerlingen.

De middelen zijn gekoppeld aan onze programma's. De middelen voor het programma ambulante begeleiding worden naar rato van het aantal leerlingen toegekend aan scholen. De middelen voor het programma LWOO worden toegekend naar rato van het aantal LWOO geïndiceerde leerlingen. De scholen met een synthese voorziening krijgen per leerling € 7.000 extra. In de begroting wordt uitgegaan van een gelijkblijvend aantal leerlingen in het speciaal onderwijs. Dit is een opgave, gezien de instroom vanuit het primair speciaal onderwijs.

5.1 (Meerjaren)begroting

De financiële vertaling van dit ondersteuningsplan vindt plaats in de meerjarenbegroting 2025-2029. De meerjarenbegroting is gebaseerd op de prognoses van de leerlingenaantallen van de komende jaren. Er wordt uitgegaan van een lichte krimp van de totale leerlingenpopulatie in de komende drie jaren, waarna verwacht wordt dat het leerlingenaantal stabiliseert.

MEERJARENBEGROTING KALENDERJAAR						
Baten	Goedgekeurde begroting 2024	2025	2026	2027	2028	2029
lichte ondersteuning	963.492	986.600	985.225	966.108	951.739	953.613
lwoo	6.684.356	6.844.676	6.835.141	6.702.512	6.602.824	6.615.827
pro	-616.872	-827.784	-929.716	-921.898	-898.274	-920.431
zware ondersteuning	6.526.466	6.713.367	6.704.015	6.573.930	6.476.155	6.488.908
overige baten	93.138	137.975		0	0	0
geoomerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan		0	0	0	0	0
Totale baten	€ 13.650.580,00	€ 13.854.833,91	€ 13.594.664,44	€ 13.320.652,26	€ 13.132.443,39	€ 13.137.917,33
Verplichte afdrachten	Goedgekeurde begroting 2024	2025	2026	2027	2028	2029
afdracht lwoo (via DUO)	0	0	0	0	0	0
afdracht ondersteuningsbekostiging vso (via DUO)	5.701.565	6.246.069	6.598.292	6.463.578	6.373.769	6.388.737
totaal afdrachten	5.701.565	6.246.069	6.598.292	6.463.578	6.373.769	6.388.737
Programma 1 LWOO	4.744.720	4.754.720	4.744.720	4.887.062	4.887.062	4.887.062
1A Leerkrachtgerichte inzet LWOO		4.744.720	4.744.720	4.887.062	4.887.062	4.887.062
1B onderzoek inzet LWOO middelen en verbeteren doelmatige besteding		10.000				
Programma 2 Synthese	438.362	414.490	448.000	451.140	451.140	451.140
2A synthese klassen		414.490	438.000			
2B onderzoek synthese randen van de regio			10.000			
Programma 3 Maatwerk	100.000	50.000	100.000	103.000	103.000	103.000
Programma 4 Ambulante begeleiding	1.185.000	1.060.000	850.000	643.750	643.750	643.750
4A interne ondersteuning			320.000	370.800	503.181	571.357
4B externe ambulante begeleiding		1.060.000	530.000	272.950	140.569	72.393
Programma 5 Hoogbegaafdheid	186.276	275.950	0	0	0	0
Programma 6 Basisondersteuning	751.575	650.810	0	0	0	0
6A maatwerkalliantie		650.810	0	0	0	0
Programma 7 Deskundigheidsbevordering	98.000	0	0	0	0	0
Programma 8 Kwaliteitszorg	25.000	25.000	25.000	25.750	25.750	25.750
Programma 9 Organisatiekosten	517.557	630.000	560.000	551.050	551.050	551.050
Programma 10 Onvoorzien	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Programma 11 CONCEPT Ondersteuningsplan	0	0	141.273	155.322	56.923	47.429
totaal programma's	8.086.490	7.900.970	6.908.993	6.857.074	6.758.675	6.749.181
Totale lasten	€ 13.788.055,00	€ 14.147.039,23	€ 13.507.284,62	€ 13.320.651,60	€ 13.132.443,60	€ 13.137.917,60
Resultaat	-€ 137.475,00	-€ 292.205,31	€ 87.379,82	€ 0,66	-€ 0,21	-€ 0,27

Figuur 4: Meerjarenbegroting

5.2 Beknopte toelichting op programma's

Tijdens het vaststellen van de meerjarenbegroting 2025-2029 zal ook een beknopte toelichting op de programma's worden gegeven.

Programma 1 LWOO

Het doel van leerwegondersteuning is leerlingen extra te begeleiden, zodat ze hun VMBO diploma halen. De doorstroom- en uitstroomcijfers zijn goed. De meeste leerlingen zitten op of boven het PO-advies. Dit doet veronderstellen dat het een effectieve manier is om leerlingen goed te begeleiden.

Er zijn twee aandachtspunten. Het eerste aandachtspunt is dat de begrotingspost van LWOO bevroren is. Hoe meer leerlingen er gebruik van maken, hoe lager het budget per leerling. We zien een toename van het aantal LWOO leerlingen, waardoor het bedrag per leerling minder wordt. Een tweede aandachtspunt is dat de doorstroom- en uitstroomcijfers geen zicht geven op de wijze waarop de middelen worden ingezet en de effectiviteit. We weten niet hoe de middelen ten goede komen aan de LWOO leerlingen. De school is vrij de middelen LWOO te besteden. Er is geen uitwisseling van goede voorbeelden.

De doelmatigheid willen we beter in beeld krijgen. De vereniging maakt hierover afspraken.

Bijvoorbeeld over het behalen van de doelen van de LWOO leerlingen. Verder is het raadzaam te kijken van welke primair onderwijs scholen de LWOO geïndiceerde leerlingen komen. Dit kan iets zeggen over het basisaanbod of de basisondersteuning op de school van herkomst. Het kan ook zicht geven op de

achtergronden van de leerlingen. Bijvoorbeeld tweetalige leerlingen. De werkgroep LWOO wordt geëvalueerd nu er vanaf vorig schooljaar anders gewerkt wordt.

De middelen voor het programma LWOO worden toegekend naar rato van het aantal LWOO geïndiceerde leerlingen.

Programma 2 Synthese

Jaarlijks starten rond de 80 leerlingen in de syntheseklas. Doel van deze voorziening is de overstap van speciaal onderwijs of het speciaal basisonderwijs naar regulier voortgezet onderwijs voor leerlingen te vereenvoudigen. Synthese is een vorm van extra ondersteuning.

Kijkend naar de doorstroom van leerlingen die starten in de syntheseklas, dan zien we dat bijna alle leerlingen op de reguliere VO-school blijven. Ook zien we dat veruit de meeste leerlingen op het niveau van het PO-advies uitstromen.

Punten van aandacht met betrekking tot dit programma zijn de wens om synthese meer flexibel in te kunnen zetten. Bijvoorbeeld door:

- de klassen toegankelijk te maken voor zij-instromers uit regulier VO of VSO;
- de synthese tijd daar waar nodig te verlengen van 2 naar 3 jaar.

Synthese wordt bekostigd door een extra bedrag per leerling ter beschikking te stellen.

Resultaten:

Onderzoek naar de behoefte aan syntheseklassen en de succesfactoren van deze voorziening.

Programma 3 Maatwerk

Een budget voor bijzondere initiatieven en ten behoeve van de flexibiliteit. Soms vraagt een situatie of een leerling tijdelijk extra aandacht. Denk daarbij aan een leerling die bij de actietafel wordt besproken en met een budget een diploma haalt waarmee ze kunnen uitstromen naar werk. Of een school waar een groep leerlingen extra begeleid wordt om een overstap naar het voortgezet speciaal onderwijs te voorkomen.

Maatwerktrajecten worden aangevraagd en beoordeeld op criteria als behorend tot de extra ondersteuning, samenwerken en tijdelijkheid.

Programma 4 Ambulante begeleiding

Ambulante begeleiding is een vorm van extra ondersteuning. De middelen zijn in eerste instantie bedoeld voor het coachen (versterken) van de docenten. De ambulant begeleiders dragen kennis over en leren de docenten in de praktijk om te gaan met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De docent kan vervolgens de aangeleerde kennis en vaardigheden voor meer leerlingen inzetten. Naast het coachen van docenten begeleiden de ambulant begeleiders individuele leerlingen.

De ambulante begeleiding is in transitie. We willen de hulp aan leerlingen slim en doelgericht organiseren en minder afhankelijk zijn van externe aanbieders.

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten:

- Van curatief naar preventief handelen: Hulpvragen van de professional in relatie tot de jeugdige willen we eerder en effectiever oppakken;
- We breiden onze expertise uit door collegiale consultatie en door het SO/SBO eerder in het proces te betrekken;
- Zet de juiste expertise vanuit het VSO in op reguliere scholen. Uitgangspunten hiervoor worden op bestuurlijk niveau opgesteld.
- De middelen inzetten op het versterken van de leeromgeving van de leerlingen.

Middelen voor ambulante begeleiding worden verdeeld naar rato van het aantal leerlingen.

Programma 5 Meer- en hoogbegaafdheid

Het SWV heeft ten behoeve van de meer- en hoogbegaafden twee maal subsidie gekregen in de periode 2019 - 2025. De doelstelling van de eerste subsidieregeling was inzicht verkrijgen in hoe we meer- en hoogbegaafde leerlingen kunnen uitdagen om hun talenten en capaciteiten zo optimaal mogelijk te kunnen inzetten en te benutten. Dit is gerealiseerd door het creëren van een lerend netwerk op het gebied van hoogbegaafdheid. Elke HAVO-VWO school heeft een HB expert. Door te investeren in het opleiden van mensen en in een lerend netwerk kunnen veel leerlingen worden geholpen.

Vanaf de tweede tranche subsidie wordt het VMBO, VSO, MBO, HBO en WO opgezocht en betrokken, zodat kennis over meer- en hoogbegaafdheid breder beschikbaar is en signalen beter opgepakt kunnen worden. De scholen worden uitgenodigd voor de netwerkbijeenkomsten waar kennis en kennisdeling centraal staan. Verder is de samenwerking met het PO opgestart, om te zorgen voor een doorlopende leerlijn. Specifiek in 2025 is er aandacht voor de borging van de behaalde resultaten, aangezien de subsidieperiode eindigt.

De middelen voor meer- en hoogbegaafdheid zijn projectgelden.

Programma 7 Deskundigheidsbevordering

De middelen voor basisondersteuning worden sinds 2022 afgebouwd. Tegelijkertijd is er een budget beschikbaar gekomen om de deskundigheid van medewerkers te vergroten. Zodoende kan de school de basisondersteuning verbreden. De afbouw van de basisondersteuning wordt geëffectueerd in vier jaren en de middelen voor deskundigheidsbevordering lopen daarmee gelijk op. In 2026 stopt de financiering van dit programma. Toch zijn er resultaten te behalen:

- Er is sprake van minder vertraging in de doorstroom doordat we vertrouwen in elkaar hebben, samenwerken, elkaar kennen binnen de vereniging, bekend zijn met ons netwerk, denken vanuit kansen en denken in 'wat kan wel!';
- Faciliteren door schoolbestuur en directie: Ontmoeting en samenwerking worden actief ondersteund voor medewerkers, zonder verplichting.
- Tijd om gezamenlijk te leren: Er moet meer ruimte worden gecreëerd in de agenda's van docenten om samen te reflecteren, te leren en te professionaliseren.

Programma 8 Kwaliteitszorg

Het budget voor het verbeteren van kwaliteitszorg kan worden besteed aan onderzoeken of inhuur van expertise op het gebied van kwaliteitszorg.

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten:

- Regionale samenwerking ten behoeve van kwaliteit versterken.
- Data uitbreiden door te bepalen welke cijfers van stakeholders als gemeenten, GGD en Jeugdhulp we gebruiken.

Programma 9 Organisatiekosten

De kosten voor het bureau SWV en het BTO bedragen ongeveer € 400.000. Inclusief het toetsingsorgaan voor de toelaatbaarheidsverklaringen bedraagt het aantal fte ongeveer 3. Daar komt nog een ton bij voor kosten als licenties, huren van ruimtes, website etc. Daarnaast zijn er middelen nodig voor inhuur van expertise en de accountant.

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten:

- SWV als spilfunctie: SWV voor de verbinding en niet voor de oplossing;
 - Ontmoetingen organiseren: Verbinden en etaleren;
 - Ophalen, bundelen en categoriseren → Wie is waar goed in, welke ontwikkelingen lopen er, welke ondersteuningsbehoeften zijn er?;
- Regionale samenwerking ten behoeve van kwaliteit versterken;
- Herzien van de indicatoren in schooljaar 2025-2026;
- Peilen of de stakeholders willen samenwerken aan een kwaliteitsagenda in het schooljaar 2025-2026.

Programma 10 Onvoorzien

Het is gebruikelijk om een post onvoorzien te hebben om zo te kunnen inspelen op veranderingen en behoeften gedurende het jaar.

Programma 11 Concept Ondersteuningsplan

Met de inhoud van dit programma kan de uitvoering van het nieuwe OP ondersteund worden. De middelen zijn naar verwachting m.i.v. 2026 beschikbaar.

5.3 Wijziging in de bekostigingssystematiek

Verwacht wordt dat in 2026 een wijziging in de bekostigingssystematiek plaatsvindt. Deze zou eigenlijk al in 2022 zijn doorgevoerd. De bekostiging van het praktijkonderwijs wordt uit de bekostiging van het samenwerkingsverband gehaald. De middelen gaan rechtstreeks naar het praktijkonderwijs. De wijze waarop de hoogte van de bekostiging wordt gebaseerd, bepaalt of dit een positief of negatief effect heeft op de begroting van de vereniging. Hierover is nu nog niets bekend.

Daarnaast wijzigt de bekostigingssystematiek van het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO). We hebben gekozen voor opting-out. Dat betekent dat wij als vereniging zelf beleid en keuzes maken ten aanzien van leerwegondersteunend onderwijs. De hoogte van de bekostiging wordt bepaald op basis van de teldatum van 2012. Dat was vóór de krimp van het aantal leerlingen, vandaar dat we een hoog budget voor leerwegondersteunend onderwijs hebben. Verwacht wordt dat de wijziging van de

bekostiging een negatief effect heeft op de financiële middelen. Er zal een overbruggingsperiode komen waarin in vier of vijf jaar toegewerkt wordt naar de nieuwe wijze van bekostiging.

5.4 VSO

In het vorige ondersteuningsplan was de doelstelling opgenomen om het deelnamepercentage VSO te laten dalen tot het landelijk gemiddelde. Deze doelstelling is niet behaald. Het deelnamepercentage is nu bijna 5%. Dat is meer dan een procent boven het landelijk gemiddelde. Als we de cijfers van ons samenwerkingsverband vergelijken met de landelijke getallen, dan zien we dat het overgrote deel VSO-leerlingen zijn met een lichte bekostiging. Het beleid van het samenwerkingsverband is veelal op deze doelgroep gericht.

Kijkend naar de oorzaken van de groei van het aantal leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs, dan zien we dat er een hoge instroom is vanuit het primair onderwijs. Leerlingen die al jaren speciaal onderwijs hebben gevolgd, stromen door naar het voortgezet speciaal onderwijs. Daarnaast zien we gedragsproblematiek bij jongeren.

In de prognose gaan we uit van een stabilisatie van de absolute aantallen leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs. Dit leidt, gekoppeld aan de lichte daling van het aantal leerlingen, tot een daling van het deelnamepercentage.

Tussentijdse groei VSO bij verwijzing VO-VSO

De vereniging is verplicht af te spreken hoe wordt omgegaan met een meer dan gemiddelde groei van het voortgezet speciaal onderwijs na de teldatum, de zogenaamde vangnetbepaling. Een werkgroep bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO en ONS, de sectorraden van het PO en VO, heeft een handreiking voor samenwerkingsverbanden en GO-scholen opgesteld met daarin een voorgestelde vangnetbepaling. Door deze vangnetbepaling toe te passen, hoeven samenwerkingsverbanden niet allemaal een eigen vangnetbepaling te bedenken en hebben scholen voor speciaal onderwijs landelijk met gelijke regels te maken. Ook dit samenwerkingsverband volgt de vangnetbepaling.

5.5 Verslaglegging

Twee keer per jaar wordt een tertiaalrapportage gemaakt die in diverse gremia wordt besproken. Na afloop van het kalenderjaar worden de jaarrekening en het bestuursverslag gemaakt. De rapportages worden opgesteld door het bureau, daarbij ondersteund door een senior financieel consultant van SOML.

De accountant controleert de jaarrekening en beoordeelt het bestuursverslag. In de controleverklaring rapporteert de accountant of de jaarrekening verenigbaar is met het bestuursverslag en geen materiële afwijkingen bevat. Ook wordt gerapporteerd of alle informatie is opgenomen, zoals vereist op grond van de Regeling jaarverslaggeving, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 en controleprotocol WNT.

5.6 Vermogenspositie

Het ministerie hanteert een norm voor het eigen vermogen. Dat mag niet hoger dan 3,5% van de inkomsten zijn. De vereniging had tot 2024 een hoog eigen vermogen. Terwijl de signaleringswaarde € 430.000 is, was het vermogen boven de twee miljoen. Er volgde een generieke korting op het eigen vermogen. Generiek, omdat het werd toegepast op het totaal aan bovenmatige reserves van alle

samenwerkingsverbanden. Ook dit samenwerkingsverband is gekort. Tegen de beslissing is beroep ingesteld.

De financiële reserve van onze stichting is verlaagd in 2023 door een opdracht passend onderwijs te verstrekken aan de scholen en hiervoor middelen beschikbaar te stellen. Op deze manier is bewerkstelligd dat de reserve ten goede komt aan de ondersteuning van leerlingen. De vermogenspositie is hierdoor voldoende volgens de norm van het ministerie, maar te laag om fluctuaties in het deelnamepercentage VSO op te vangen. Daarom wordt in 2025 meerjarig bezuinigd.

Addendum

Alle aanvullingen uit het addendum zijn ook opgenomen in de betreffende hoofdstukken en bijlagen van dit ondersteuningsplan.

Aan: Raad van Toezicht, Algemene Vergadering, OPR, teamleden
Van: Directeur-bestuurder SWV VO 31.02
Datum: 22 september 2025
Betreft: Aanvulling ondersteuningsplan

Inleiding

Het ondersteuningsplan is eind juni naar de inspectie van het onderwijs gestuurd. De inspectie moet het goedkeuren. Voordat de inspectie dit kan doen, moet het plan op twee punten worden aangevuld, aldus de brief van de Inspectie van het Onderwijs van 1 september.

Aanvulling

De inspectie wenst een aanvulling op deze twee onderdelen:

1. de procedure en criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen, mede gezien in het perspectief van een meerjarenbegroting (artikel 2.47, negende lid, onder b, WVO 2020);
2. de bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging (artikel 2.47, negende lid, onder e, WVO 2020).

Uit het gesprek met de vervangend inspecteur blijkt dat het de bedoeling is een doorgaande lijn te schetsen tussen het vorige en huidige OP. Dus wat hebben we aan resultaten behaald en willen we aansluitend daarop in de komende planperiode oppakken.

De inhoudelijk onderlegde tekstschrijver, die heeft geholpen bij het herijkte OP, herkent de aanvullende opdrachten vanuit de inspectie. In twee andere samenwerkingsverbanden waar ze het OP schreef, zijn deze vragen ook gesteld.

Proces

De raad van toezicht heeft instemmingsrecht, net als de algemene vergadering en ook de OPR moet het plan en elke wijziging daarop goedkeuren. De medezeggenschap van het team en de gemeenten moeten inspraak hebben op het plan en elke wijziging daarop. De inspectie wil dat het aangevulde plan uiterlijk 1 oktober geüpload wordt.

Wijziging ondersteuningsplan

Het addendum bevat twee onderwerpen. Per onderwerp wordt schuingedrukt de nieuwe tekst toegevoegd. Indien er een concreet resultaat in het OP staat, wordt dit in het programma genoemd.

1. **De procedure en criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen en -voorzieningen, mede gezien in het perspectief van een meerjarenbegroting**

Voorgesteld wordt dit toe te voegen aan het hoofdstuk financiën:

Hoofdstuk 5 Inleiding: De middelen zijn gekoppeld aan de programma's. De middelen voor het programma ambulante begeleiding worden naar rato van het aantal leerlingen toegekend aan scholen. De middelen voor het programma LWOO worden toegekend naar rato van het aantal LWOO geïndiceerde leerlingen. De scholen met een synthese voorziening krijgen per leerling € 7.000 extra. In de begroting wordt uitgegaan van een gelijkblijvend aantal leerlingen in het speciaal onderwijs. Dit is een opgave, gezien de instroom vanuit het primair speciaal onderwijs.

Par. 5.2 Beknopte toelichting op programma's

Programma 1 LWOO

Het doel van leerwegondersteuning is leerlingen extra te begeleiden, zodat ze hun VMBO diploma halen. De doorstroom- en uitstroomcijfers zijn goed. De meeste leerlingen zitten op of boven het PO-advies. Dit doet veronderstellen dat het een effectieve manier is om leerlingen goed te begeleiden.

Er zijn twee aandachtspunten. Het eerste aandachtspunt is dat de begrotingspost van LWOO bevroren is. Hoe meer leerlingen er gebruik van maken, hoe lager het budget per leerling. We zien een toename van het aantal LWOO leerlingen, waardoor het bedrag per leerling minder wordt. Een tweede aandachtspunt is dat de doorstroom- en uitstroomcijfers geen zicht geven op de wijze waarop de middelen worden ingezet en de effectiviteit. We weten niet hoe de middelen ten goede komen aan de LWOO leerlingen. De school is vrij de middelen LWOO te besteden. Er is geen uitwisseling van goede voorbeelden.

De doelmatigheid willen we beter in beeld krijgen. De vereniging maakt hierover afspraken. Bijvoorbeeld over het behalen van de doelen van de LWOO leerlingen. Verder is het raadzaam te kijken van welke primair onderwijs scholen de LWOO geïndiceerde leerlingen komen. Dit kan iets zeggen over het basisaanbod of de basisondersteuning op de school van herkomst. Het kan ook zicht geven op de achtergronden van de leerlingen. Bijvoorbeeld tweetalige leerlingen. De werkgroep LWOO wordt geëvalueerd nu er vanaf vorig schooljaar anders gewerkt wordt.

De middelen voor het programma LWOO worden toegekend naar rato van het aantal LWOO geïndiceerde leerlingen.

Programma 2 Synthese

Jaarlijks starten rond de 80 leerlingen in de syntheseklas. Doel van deze voorziening is de overstap van speciaal onderwijs of het speciaal basisonderwijs naar regulier voortgezet onderwijs voor leerlingen te vereenvoudigen. Synthese is een vorm van extra ondersteuning.

Kijkend naar de doorstroom van leerlingen die starten in de syntheseklas, dan zien we dat bijna alle leerlingen op de reguliere VO-school blijven. Ook zien we dat veruit de meeste leerlingen op het niveau van het PO-advies uitstromen.

Punten van aandacht met betrekking tot dit programma zijn de wens om synthese meer flexibel in te kunnen zetten. Bijvoorbeeld door:

- *de klassen toegankelijk te maken voor zij-instromers uit regulier VO of VSO;*
- *de synthese tijd daar waar nodig te verlengen van 2 naar 3 jaar.*

Synthese wordt bekostigd door een extra bedrag per leerling ter beschikking te stellen.

Resultaten:

Onderzoek naar de behoefte aan syntheseklassen en de succesfactoren van deze voorziening.

Programma 3 Maatwerk

Een budget voor bijzondere initiatieven en ten behoeve van de flexibiliteit. Soms vraagt een situatie of een leerling tijdelijk extra aandacht. Denk daarbij aan een leerling die bij de actietafel wordt besproken en met een budget een diploma haalt waarmee ze kunnen uitstromen naar werk. Of een school waar een groep leerlingen extra begeleid wordt om een overstap naar het voortgezet speciaal onderwijs te voorkomen.

Maatwerktrajecten worden aangevraagd en beoordeeld op criteria als behorend tot de extra ondersteuning, samenwerken en tijdelijkheid.

Programma 4 Ambulante begeleiding

Ambulante begeleiding is een vorm van extra ondersteuning. De middelen zijn in eerste instantie bedoeld voor het coachen (versterken) van de docenten. De ambulant begeleiders dragen kennis over en leren de docenten in de praktijk om te gaan met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De docent kan vervolgens de aangeleerde kennis en vaardigheden voor meer leerlingen inzetten. Naast het coachen van docenten begeleiden de ambulant begeleiders individuele leerlingen.

De ambulante begeleiding is in transitie. We willen de hulp aan leerlingen slim en doelgericht organiseren en minder afhankelijk zijn van externe aanbieders.

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten:

- *Van curatief naar preventief handelen: Hulpvragen van de professional in relatie tot de jeugdige willen we eerder en effectiever oppakken;*
- *We breiden onze expertise uit door collegiale consultatie en door het SO/SBO eerder in het proces te betrekken;*
- *Zet de juiste expertise vanuit het VSO in op reguliere scholen. Uitgangspunten hiervoor worden op bestuurlijk niveau opgesteld.*
- *De middelen inzetten op het versterken van de leeromgeving van de leerlingen.*

Middelen voor ambulante begeleiding worden verdeeld naar rato van het aantal leerlingen.

Programma 5 Meer- en hoogbegaafdheid

Het SWV heeft ten behoeve van de meer- en hoogbegaafden twee maal subsidie gekregen in de periode 2019 - 2025. De doelstelling van de eerste subsidieregeling was inzicht verkrijgen in hoe we meer- en hoogbegaafde leerlingen kunnen uitdagen om hun talenten en capaciteiten zo optimaal mogelijk te kunnen inzetten en te benutten. Dit is gerealiseerd door het creëren van een lerend netwerk op het

gebied van hoogbegaafdheid. Elke HAVO-VWO school heeft een HB expert. Door te investeren in het opleiden van mensen en in een lerend netwerk kunnen veel leerlingen worden geholpen.

Vanaf de tweede tranche subsidie wordt het VMBO, VSO, MBO, HBO en WO opgezocht en betrokken, zodat kennis over meer- en hoogbegaafdheid breder beschikbaar is en signalen beter opgepakt kunnen worden. De scholen worden uitgenodigd voor de netwerkbijeenkomsten waar kennis en kennisdeling centraal staan. Verder is de samenwerking met het PO opgestart, om te zorgen voor een doorlopende leerlijn. Specifiek in 2025 is er aandacht voor de borging van de behaalde resultaten, aangezien de subsidieperiode eindigt.

De middelen voor meer- en hoogbegaafdheid zijn projectgelden.

Programma 7 Deskundigheidsbevordering

De middelen voor basisondersteuning worden sinds 2022 afgebouwd. Tegelijkertijd is er een budget beschikbaar gekomen om de deskundigheid van medewerkers te vergroten. Zodoende kan de school de basisondersteuning verbreden. De afbouw van de basisondersteuning wordt geëffectueerd in vier jaren en de middelen voor deskundigheidsbevordering lopen daarmee gelijk op. In 2026 stopt de financiering van dit programma. Toch zijn er resultaten te behalen:

- Er is sprake van minder vertraging in de doorstroom doordat we vertrouwen in elkaar hebben, samenwerken, elkaar kennen binnen de vereniging, bekend zijn met ons netwerk, denken vanuit kansen en denken in 'wat kan wel!';
- Faciliteren door schoolbestuur en directie: Ontmoeting en samenwerking worden actief ondersteund voor medewerkers, zonder verplichting.
- Tijd om gezamenlijk te leren: Er moet meer ruimte worden gecreëerd in de agenda's van docenten om samen te reflecteren, te leren en te professionaliseren.

Programma 8 Kwaliteitszorg

Het budget voor het verbeteren van kwaliteitszorg kan worden besteed aan onderzoeken of inhuur van expertise op het gebied van kwaliteitszorg.

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten:

- Regionale samenwerking ten behoeve van kwaliteit versterken.
- Data uitbreiden door te bepalen welke cijfers van stakeholders als gemeenten, GGD en Jeugdhulp we gebruiken.

Programma 9 Organisatiekosten

De kosten voor het bureau SWV en het BTO bedragen ongeveer € 400.000. Inclusief het toetsingsorgaan voor de toelaatbaarheidsverklaringen bedraagt het aantal fte ongeveer 3. Daar komt nog een ton bij voor kosten als licenties, huren van ruimtes, website etc. Daarnaast zijn er middelen nodig voor inhuur van expertise en de accountant.

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten:

- *SWV als spilfunctie: SWV voor de verbinding en niet voor de oplossing;*
 - *Ontmoetingen organiseren: Verbinden en etaleren;*
 - *Ophalen, bundelen en categoriseren → Wie is waar goed in, welke ontwikkelingen lopen er, welke ondersteuningsbehoeften zijn er?;*
- *Regionale samenwerking ten behoeve van kwaliteit versterken;*
- *Herzien van de indicatoren in schooljaar 2025-2026;*
- *Peilen of de stakeholders willen samenwerken aan een kwaliteitsagenda in het schooljaar 2025-2026.*

Programma 10 Onvoorzien

Het is gebruikelijk om een post onvoorzien te hebben om zo te kunnen inspelen op veranderingen en behoeften gedurende het jaar.

Programma 11 Concept Ondersteuningsplan

Met de inhoud van dit programma kan de uitvoering van het nieuwe OP ondersteund worden. De middelen zijn naar verwachting m.i.v. 2026 beschikbaar.

2. De bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging.

De laatste jaren hebben we stappen gezet in de verantwoording. In 2021 zijn de indicatoren vastgesteld, in 2022 het format voor het jaarverslag. Het jaarverslag wordt geanalyseerd en besproken tijdens het schoolbezoek. We willen de verantwoording aanscherpen. Bijvoorbeeld door in het jaarverslag van de scholen meer kwantitatieve en kwalitatieve gegevens op te nemen. Op basis van monitoring wordt gekeken of acties bijdragen aan het realiseren van doelen en resultaten. Het is best moeilijk kwalitatieve effecten te meten. Dit blijft een aandachtspunt.

De vraag is of de verantwoording eenvoudiger en doeltreffender kan. In deze planperiode gaan we op zoek naar een manier waarop we nog beter de doelgerichtheid en doelmatigheid van de activiteiten in beeld krijgen. De indicatoren worden herzien. Dan weten we of we de goede dingen doen en kunnen we opnieuw keuzes maken wanneer blijkt dat middelen niet de gewenste effecten hebben. Ook kijken we naar de wijze waarop we de verantwoordingssystematiek inrichten. Wie heeft welke rol, heeft welke verantwoordelijkheid en legt aan wie verantwoording af.

Voorgesteld wordt deze tekst en de bijlage waarin de doelen van het vorige OP gekoppeld worden aan het huidige OP toe te voegen aan het hoofdstuk Kwaliteitszorg.

Voorstel

Voorgesteld wordt

1. in te stemmen met het proces vaststellen addendum;
2. in te stemmen met de voorgestelde inhoud, inclusief bijlage, van het addendum.

Bijlagen

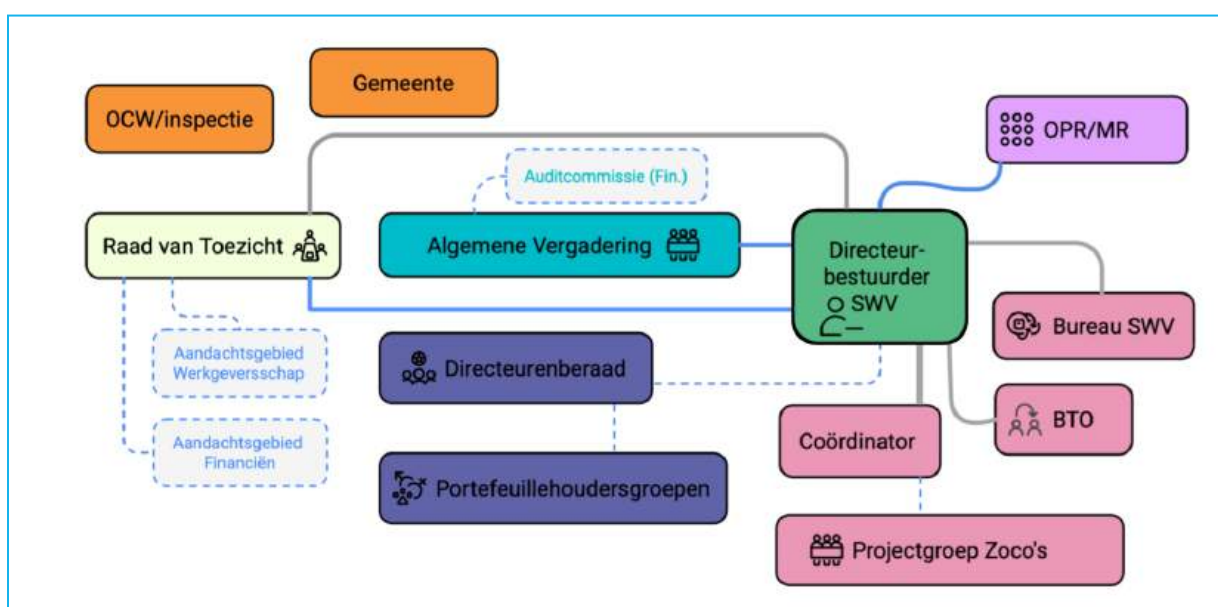
- Bijlage 1: Passende organisatie
- Bijlage 2: Feitelijke gegevens over het samenwerkingsverband en de regio
- Bijlage 3: Totstandkoming Ondersteuningsplan
- Bijlage 4: Werkwijze LWOO, TLV VSO en TLV PRO
- Bijlage 5: Aanvullend aanbod
- Bijlage 6: Toelichting kernbegrippen en lijst afkortingen

Bijlage 1: Passende organisatie

1.1 Een vereniging

Ons samenwerkingsverband is een vereniging. De organisatie is opgericht door de schoolbesturen die samen de zorgplicht hebben voor het bieden van een passend onderwijsaanbod aan alle leerlingen in de regio.

In de vereniging zorgen we voor een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen. Daarmee realiseren de scholen een ononderbroken ontwikkelingsproces voor leerlingen. In het samenwerkingsverband worden onder meer afspraken gemaakt over de passende voorzieningen in de regio en de toewijzing van middelen voor het bekostigen van de extra ondersteuningsbehoeften bij leerlingen.

Figuur 5: Organogram

De vereniging is in 2023 opgericht. Daarvoor was het samenwerkingsverband een stichting. De grootste wijzigingen ten opzichte van de stichting zijn:

- De positie van de schoolbestuurders. Zij zijn lid van de algemene vergadering en bepalen (mede) de inhoud van het ondersteuningsplan, het jaarplan en de begroting. De invloed van de schoolbestuurders is groter geworden. In de stichting waren zij niet georganiseerd. Dit stond in contrast met de verantwoordelijkheid die de schoolbesturen dragen om passend onderwijs te realiseren op de scholen die onder het bestuur vallen.
- De aanstelling van een directeur-bestuurder voor het dagelijks bestuur van de vereniging. De kaders van de directeur-bestuurder worden gevormd door het ondersteuningsplan, het jaarplan en de begroting. Voor 2022 was het bestuur in handen van de directeuren van de scholen. Zij vormden samen het algemeen bestuur en kozen uit hun midden het dagelijks bestuur, bestaande uit minimaal drie en maximaal vijf personen.
- De positie van de directeuren, voorheen de bestuurders en nu georganiseerd in het directieberaad. Dit beraad adviseert de directeur-bestuurder en bestaat uit directeuren van de scholen. Niet alle directeuren zijn vertegenwoordigd. Ook teamleiders, adjunct-directeuren en zorgcoördinatoren zijn lid. De afspraak is dat de school bepaalt wie lid is van het directieberaad,

zolang de afgevaardigde ook lid is van het directieteam van de school. De vertegenwoordiger van de school kan dan de doelen en afspraken van de vereniging onderdeel maken van het schoolbeleid.

De belangrijkste doelen voor de overgang van stichting naar vereniging zijn het borgen van eigenaarschap door de invloed van de schoolbestuurder te vergroten, het verbeteren van de rolzuiverheid, het verminderen van de werkdruk van de voormalige bestuurders, zijnde de schooldirecteuren, en het verbeteren van de efficiëntie. Niet alle doelen zijn volledig gehaald, zoals die van rolzuiverheid. Beter gezegd: de rollen zijn niet voor iedereen duidelijk. Dit pakken we op in 2025. Dan evalueren we de governance van de organisatie. Ook leidt de nieuwe organisatievorm niet tot het verminderen van de werkdruk bij de directeuren. Van de leden van het directiebestuur wordt verwacht dat ze de besluiten van de directeur-bestuurder voorbereiden en uitvoeren. Ten behoeve van het adviseren van de directeur-bestuurder over strategische- en beleidsaangelegenheden zijn er diverse overlegmomenten. Om de werklast te verdelen wordt gewerkt met portefeuillehoudersgroepen. Een aantal leden van het directiebestuur bereidt de onderwerpen voor, waarna het advies van de portefeuillehoudersgroep in het directiebestuur wordt besproken. Deze manier van werken is aan de ene kant intensief, maar geeft aan de andere kant de meeste garantie dat de beste besluiten worden genomen, die ook uitvoerbaar zijn.

1.2 Organisatie van het samenwerkingsverband

Algemene vergadering

De vereniging bestaat uit negen deelnemende besturen. De algemene vergadering bepaalt de hoofdlijnen van de vereniging en keurt daarvoor onder meer het ondersteuningsplan, de begroting en het jaarverslag goed.

Directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder is belast met het voorbereiden en uitvoeren van het beleid. Tevens geeft de directeur-bestuurder leiding aan het bureau SWV dat de zorgcoördinatoren, directeuren en schoolbestuurders faciliteert in hun opdracht om passend onderwijs vorm te geven. Onder de verantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder valt

- Het realiseren van een aanbod van ondersteuningsvoorzieningen voor leerlingen die wat extra's nodig hebben;
- Zorgdragen voor een doorlopende leerlijn voor leerlingen door de aansluiting op het onderwijs en jeugdhulp te realiseren;
- Besluitvorming over toelaatbaarheidsverklaringen;
- Het opstellen en uitvoeren van een visie op de uitvoering van de wettelijke taken en de besturing daarvan;
- Het realiseren van de doelen voor kwaliteit, het bevorderen van en sturen op kwaliteitscultuur. Dit in samenwerking met de schoolbestuurders;
- De evaluatie en analyse van het doelgericht werken.

Er wordt gewerkt volgens de code Goed Bestuur van de VO-raad.

Raad van toezicht (RvT)

De RvT bestaat uit drie onafhankelijke leden, waarvan één lid op voordracht van de ondersteuningsplanraad. De RvT heeft als taak toezicht te houden op het beleid van de directeur-bestuurder, de doelmatige en rechtmatige besteding van middelen. Door te kiezen voor een RvT is intern het toezicht gescheiden van de bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Ondersteuningsplanraad (OPR)

Het samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplanraad (OPR). De leden worden gekozen door de medezeggenschapsraden van de scholen. De ondersteuningsplanraad heeft instemmingsrecht op (wijziging van) het ondersteuningsplan. Daarnaast is de OPR bevoegd tot bespreking van alle aangelegenheden betreffende het samenwerkingsverband.

De OPR voert overleg met de directeur-bestuurder en minimaal twee keer per jaar met de RvT. De OPR wordt voorgezeten door een door de raad benoemde voorzitter uit het eigen midden. De OPR beschikt over een vastgesteld OPR-statuut, een OPR huishoudelijk reglement en een medezeggenschapsreglement.

Al een aantal jaren zijn er vacatures binnen de OPR. Niet alle scholen worden vertegenwoordigd. Met name de scholen voor regulier VO zijn niet allemaal vertegenwoordigd. De directeur-bestuurder streeft naar een volledige vertegenwoordiging, omdat de samenstelling van de raad dan evenwichtiger, diverser en daarmee waardevoller is. Om dit te bereiken verzoekt de directeur-bestuurder de bestuurder van de niet-vertegenwoordigde scholen ervoor te zorgen dat de school vertegenwoordigd wordt.

Directieberaad

In het directieberaad zitten een directeur en/of afgevaardigde van elke school. De belangrijkste taak is het adviseren van de directeur-bestuurder over de ondersteuning, inclusief onderwijs, verdeling van middelen en dergelijke.

Projectgroep

Iedere school binnen het samenwerkingsverband neemt deel aan de projectgroep. Het zijn voornamelijk zorgcoördinatoren die participeren. Het doel van deze groep is kennisuitwisseling en het beleid naar de praktijk van de school te vertalen. Ook wordt regelmatig stilgestaan bij de vraag: wat verstaan we onder begrippen als verzuim, thuiszitters, geoorloofd afwezig, etc.? Aldoende wordt gewerkt aan de gemeenschappelijke taal. Door met elkaar in gesprek te gaan, opdrachten gezamenlijk te ontwikkelen en op te pakken en informatie te delen, wordt verbinding ervaren tussen de scholen.

BTO (Bovenschools ToetsingsOrgaan)

Het BTO heeft de volgende kerntaken:

1. Het toetsen van aanvragen toelaatbaarheidsverklaring VSO en praktijkonderwijs;
2. Adviseren van scholen, zowel inhoudelijk als procedureel op het gebied van casuïstiek en interne leerlingenzorg. Dat kan desgevraagd, maar ook op eigen initiatief. Scholen kunnen een beroep doen op de BTO-leden bij complexe leerlingtrajecten, bijvoorbeeld als er naast onderwijs zorg nodig is;
3. Doorbreken van een impasse die ontstaat of dreigt te ontstaan. Het BTO beoordeelt de casus van de school op een objectieve manier, trekt een conclusie en geeft een advies aan de school/scholen en de ouders van de leerling.

4. Signaleren, monitoren en adviseren aan de directeur-bestuurder van het SWV.

Als aanvulling bij de eerstgenoemde taak worden de BTO-leden gericht ingezet bij de overstap van leerlingen van het speciaal (basis)onderwijs naar het VO of VSO en bij de overstap van het VSO naar het VO. Zij hebben daarbij een adviserende rol.

Als onderdeel van cyclisch werken in ons SWV worden de leden van het BTO steeds meer beleidsmatig ingezet. Zij beschikken niet alleen over data, maar ook over kennis en ervaring over de wijze waarop basisondersteuning en extra ondersteuning op de scholen wordt gerealiseerd. De leden van het BTO hebben daarom een taak bij het adviseren van het bestuur op basis van kengetallen en gesignaleerde trends.

We onderzoeken de effectiviteit van de inzet van het BTO. Het BTO heeft onvoldoende tijd beschikbaar door het toenemende aantal advies- en TLV aanvragen. Onderzocht wordt hoe de tijd zo effectief mogelijk besteed kan worden en opnieuw kan worden afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van de scholen.

1.3 Het bureau van het samenwerkingsverband

Het bureau zorgt voor de dagelijkse zaken en de uitvoering van de wettelijke taken die bij het samenwerkingsverband rusten. Vanzelfsprekend sluit de inrichting van het bureau aan op de vereniging die we willen zijn. Aangezien het eigenaarschap van passend onderwijs bij scholen en schoolbesturen ligt, hebben we gekozen voor een klein bureau. Het bestaat uit een bestuursondersteuner (0,6 fte), een coördinator (0,85 fte) en de directeur-bestuurder (0,6 fte). Daarnaast is er het bovenschoolse toetsingsorgaan, het BTO, dat bestaat uit drie externe deskundigen (samen 0,72 fte), ondersteund door een secretaresse (0,25 fte).

Het bureau heeft de verantwoordelijkheid voor de organisatie van de toekenning TLV, de coördinatie van de inzet van extra begeleiding en het meedenken/oplossingen regelen voor (dreigende) thuiszitters. Het bureau van het samenwerkingsverband heeft daarnaast een belangrijke verbindende en aanjagende rol. Passend bij de visie van het samenwerkingsverband, de manier waarop we samenwerken en onze koers is het bureau met name faciliterend. Dit vanuit de wetenschap dat niet wij, maar de scholen WEL passend onderwijs realiseren. Het bureau SWV faciliteert de scholen met raad en daad in deze opgave en zorgt ervoor dat er een passend aanbod is.

Het faciliteren bestaat uit informeren, adviseren, secretariële ondersteuning, voorzitten van overleggen en het nemen van besluiten.

Informeren

Het verzamelen van relevante informatie zoals afspraken, besluiten en data is voorwaardelijk voor een deugdelijke analyse en goed gesprek. In de doelen van dit ondersteuningsplan is evaluatie en uitbreiding van de data als speerpunt opgenomen.

Adviseren

Vanuit het bureau wordt veelvuldig en meerdere keren per dag geadviseerd over verschillende onderwerpen. Dit betreft niet alleen veel leerlingcasuïstiek, maar ook adviezen over processen en hoe

die doorlopen kunnen worden. Wat betreft het adviseren is er een overlap met de adviestaak van het BTO.

Secretariële ondersteuning

Het bureau plant overleggen, zorgt voor verslaglegging en stelt memo's op. We zorgen ook voor de toegankelijkheid van informatie.

Voorzitten van overleggen

Samenwerken doe je met elkaar. Het bureau faciliteert de vaste en incidentele overleggen door uit te nodigen, te notuleren en het proces te bewaken. We vervullen de rol van (technisch) voorzitterschap. Dit doen we niet bij alle incidentele overleggen. Het kan zijn dat een andere organisatie de regie heeft. In dat geval zorgen we ervoor dat duidelijk is wie welke rol heeft en wat van elkaar verwacht kan worden.

Daarnaast zijn we ook lid van verschillende overlegsgremia, zoals het OOGO, de actietafels, de Onderwijscoalitie, de Maatwerkalliantie, de branchevereniging van samenwerkingsverbanden en de Lokale Educatieve Agenda (LEA), het overleg van de SWV's van Limburg.

Bestuurlijke besluitvorming

De directeur-bestuurder neemt de besluiten die nodig zijn voor het behalen van de doelen van de vereniging en ter uitvoering van het ondersteuningsplan en het jaarplan. Ook besluit de directeur-bestuurder over de toelaatbaarheid tot het praktijk- en speciaal onderwijs.

Coördinatie

Het bureau verbindt scholen met expertise. We hebben daarvoor niet alleen contact met zorgcoördinatoren en directeurs van de scholen, maar ook met gemeenten, het CJG en zorgaanbieders.

Uitbreiding bureau

Een aantal factoren leidt ertoe dat in de huidige samenstelling het bureau overvraagd wordt. Allereerst gebeurt dit door de ambitie om datagedreven te werken en dit breder en met meer partners te doen. Daarnaast is er sprake van een toenemend aantal toelaatbaarheidsverklaringen. Het collegiaal consult, maar ook andere vragen van scholen, vergt veel tijd. Dit zijn positieve ontwikkelingen, die we in de toekomst willen blijven ondersteunen, maar waarvoor wel meer menskracht nodig is.

1.4 Partnerschap met ouders

Het belang van een succesvol partnerschap met ouders wordt door alle scholen erkend. Die samenwerking start bij de aanmelding van een leerling. Vanaf dat moment heeft de school de verantwoordelijkheid om passend onderwijs te bieden. Ons SWV stimuleert dat ouders vanaf het begin worden betrokken bij het onderwijs en de ondersteuning van hun kind. Heldere afspraken hierover worden in 2025 gemaakt, zodat eenduidig is hoe en vanaf welk moment ouders betrokken worden. Indien de leerling extra ondersteuning nodig heeft, wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld dat jaarlijks met de ouders wordt geëvalueerd. Maar ook tussendoor wordt met de ouders en de leerling overlegd over de opbrengsten van de geboden ondersteuning en de volgende stap in het ondersteuningstraject. Met name de mentor en zorgcoördinator zijn hierbij de partners voor de ouders.

Om de samenwerking tussen school en ouders goed en zorgvuldig te laten verlopen, beschrijven alle scholen in de schoolgids welke ondersteuning ze bieden, hoe de ondersteuningsstructuur eruitziet en hoe zij het partnerschap met de ouders vormgeven.

Het SWV heeft de verplichting om ouders te informeren over de ondersteuningsvoorzieningen. Dat doen we door de voorzieningen op te nemen in dit ondersteuningsplan. Ook het cascademodel, dat onderdeel is van de ondersteuningsstructuur van alle scholen, staat in dit ondersteuningsplan en wel in hoofdstuk 3. Het ondersteuningsplan staat op de website van ons SWV.

Ouder- en jeugdsteunpunt

Ouders en jeugdigen hebben in hun zoektocht naar passend onderwijs voor hun kind informatie nodig die toegankelijk en begrijpelijk is en toepasbaar is op hun specifieke situatie. Ze worden desgewenst ondersteund, zodat zij samen met school en samenwerkingsverband tot een zo passend mogelijk onderwijsaanbod komen. Elke regio is anders en elke context is anders. Het is daarom belangrijk dat ouders en jeugdigen in hun eigen omgeving gezien, gehoord en geholpen worden. Ouders en jeugdigen vinden informatie over en steun bij passend onderwijs bij het Ouder- en jeugdsteunpunt. Informeren, steunen en signaleren vormen de drie pijlers onder elk steunpunt.

Het SWV heeft een actief Ouder- en jeugdsteunpunt. Via de website is dit toegankelijk. De vragen van ouders kunnen per mail of telefonisch gesteld worden. Het SWV pakt een actieve rol. Als een vraag niet beantwoord kan worden, dan houden we de regie, zoeken het antwoord of een contactpersoon en ronden het af.

“Werken aan de onafhankelijkheid van het steunpunt vergt aandacht.” Ouders en jeugdigen moeten erop kunnen vertrouwen dat de steun los staat van de procedures van het samenwerkingsverband en de belangen van scholen. Ouders en jeugdigen moeten kunnen sparren over een situatie, hun afwegingen kunnen delen, hun opstelling kunnen bespreken zonder dat dit onderdeel is van procedures. Dat vraagt om het scheppen van de juiste voorwaarden voor het passende gedrag en de rol van het steunpunt. Het SWV is dan ook onpartijdig, maar niet onafhankelijk.

Voor het verbeteren van het Ouder- en jeugdsteunpunt wordt een aantal keren per jaar overlegd met een groep ouders. Daar worden verbeterpunten opgehaald en nieuwe voorstellen gelanceerd. Ook ontvangt de groep ouders informatie over het aantal keren dat het Ouder- en jeugdsteunpunt benaderd wordt, via welk kanaal en welke vragen gesteld worden. De feedback van de ouders wordt verwerkt in de voorstellen of het beleid.

1.5 Samenwerking en afstemming externe partners

Passend onderwijs kunnen we alleen realiseren in samenwerking met ketenpartners en overige partners uit het onderwijs, zoals de samenwerkingsverbanden PO en het MBO. Met SWV PO werken is regelmatig (bestuurlijk) overleg, stemmen beleid op elkaar af en delen notities en informatie. Het komende jaar wordt onderzocht hoe de samenwerking met SWV PO verder versterkt kan worden. Ook andere partners zijn relevant als het gaat om het realiseren van een optimale groei van elke jongere met als doel een waardige deelname aan de maatschappij nu en in de toekomst, zoals collega's werkzaam in de domeinen jeugdhulp, veiligheid en de gezondheidszorg.

Het CJG participeert in de onderwijs-zorgconsultaties van het BTO en neemt deel aan de actietafels. Met leerplichtambtenaren en beleidsmedewerkers van de gemeenten is regelmatig overleg over onder meer

verzuim en het M@ZL-protocol. Met de GGD is overleg over het beter samenwerken met scholen ten aanzien van de zieke leerling. Het MBO zit ook aan de actietafels. Daarnaast treffen we hen bij de bespreking van het VSV-programma.

Kennis ontwikkelen we door te delen. De brancheorganisatie, verenigd in ONSamenwerkingsverbanden, is daarom ook belangrijk. In deze vereniging spreken we over actuele onderwerpen, zoals inclusief onderwijs. We formuleren reacties richting het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen op voorgestelde wetswijzigingen en andere ontwikkelingen. Ook helpen we elkaar bij vragen over passend onderwijs.

Naast de brancheorganisatie werken de samenwerkingsverbanden PO en VO in Limburg nauw samen. Dat gebeurt bijvoorbeeld in de uitvoering van een opdracht, zoals de afbouw van JeugdzorgPlus, maar ook in de ontwikkeling van beleid over ernstig meervoudig gehandicapte leerlingen. Het samenwerkingsverband investeert in het netwerk, voegt kennis toe, ontvangt informatie en doet voorstellen voor beleid.

Overleg met gemeenten

Op verschillende terreinen raken gemeenten en SWV elkaar, zoals op het gebied van jeugdhulp en toeleiding naar arbeid. Beide organisaties ervaren grote uitdagingen om gezamenlijk tot een goede en sluitende aanpak te komen. Daarom is het belangrijk om meer samen te werken dan tot nu toe gebeurd is. Die intentie wordt gedeeld en komt tot uiting in de regelmatige bestuurlijke overleggen en de Maatwerkalliantie. Daarnaast is er een notitie in wording over de Samenhang Onderwijs - Jeugdhulp, waardoor de samenwerking in de driehoek gemeenten - jeugdhulp - scholen verder wordt geïntensiveerd.

Bijlage 2: Feitelijke gegevens over het samenwerkingsverband en de regio

2.1 De regio

De regio van ons samenwerkingsverband omvat de volgende gemeenten: Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond. Alle schoolbesturen met één of meer vestigingen voor regulier voortgezet onderwijs en/of speciaal voortgezet onderwijs (voormalig cluster 3 en 4) in dit gebied zijn lid van dit samenwerkingsverband. Daarnaast nemen vijf besturen met (een) vestiging(en) voor VSO buiten de regio deel aan het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband is voor ons een samenwerking tussen verschillende vormen van voortgezet onderwijs, waarbij het voortgezet speciaal onderwijs één van de 'smaken' van voortgezet onderwijs is.

2.2 Overzicht scholen en besturen

In onze regio gingen in 2024 net iets meer dan 8.500 leerlingen in de leeftijd van 12-20 jaar naar school. Het aantal leerlingen vertoonde tussen 2021 en 2023 een lichte stijging. De verwachting is dat het totale aantal leerlingen in onze regio in de komende jaren zal dalen.

De scholen in onze regio gaan uit van verschillende onderwijsconcepten, waardoor een gevarieerd onderwijsaanbod aanwezig is. Daarnaast is er een apart Nt2 College voor de eerste opvang van anderstaligen. Een overzicht van de scholen en besturen is verderop in deze bijlage terug te vinden.

2.3 Deelnamepercentages

De deelnamepercentages van VSO en praktijkonderwijs laten de volgende trends zien:

- In de periode 2019 tot 2024 is het deelnamepercentage VSO ongeveer gelijk gebleven (van 4,91% naar 4,93%). Het landelijk gemiddelde in 2024 is 3,89%.
- Het deelnamepercentage praktijkonderwijs is in diezelfde periode gestegen van 2,32% in 2019 naar 3,10% per 1 februari 2024. Het landelijk gemiddelde in 2024 is 3,02%.

Tegelijkertijd zien we een dalend percentage deelname aan VWO-onderwijs. In 2019 ging 26% van het aantal leerlingen in de bovenbouw naar VWO. In 2023 was dit 21%. In diezelfde periode steeg het procentuele aandeel VMBO-leerlingen van 16 naar 20% en bij het praktijkonderwijs van 5 naar 7%. Dit valt buiten de reikwijdte van de opdracht van het samenwerkingsverband. Toch is het een interessant gegeven waarvoor geldt dat nader onderzoek naar de oorzaak zinvol is.

2.3.1 Leerlingenaantallen per 1 februari 2024

Totaal	VSO	Praktijkonderwijs	Regulier VO
8.559	402	253	7904

2.4 Thuiszitters

Uit onze kwartaalregistraties blijkt dat in 2024 gemiddeld 27 leerlingen in onze regio thuis zaten. Hoewel het streven van ons samenwerkingsverband om geen enkele thuiszitter te hebben, ambitieus is, blijkt dit in de praktijk niet haalbaar. We constateren een toename in het aantal thuiszitters, zonder dat we daar

een sluitende verklaring voor hebben. Wel merken we een toenemende psychische nood onder jongeren, complexere problematiek en aanzienlijke vertragingen in de hulpverlening door wachtlijsten. Als samenwerkingsverband zetten we ons actief in om het aantal thuiszitters terug te dringen. De volgende interventies worden ingezet:

- M@ZL-protocol (GGD): Toepassing van het Medische Advisering Ziekgemelde Leerlingen-protocol.
- Collegiale Consultatie: Uitwisseling van expertise tussen professionals.
- Actietafel Kwetsbare jongeren en (Dreigende) thuiszitters, bestaande uit onderwijs, waaronder het MBO, jeugdhulp, gemeenten en coaches arbeidsmarkt.
- Tussentijds overleg scholen-leerplichtambtenaar: Scholen onderhouden actief contact met leerplichtambtenaren om snel te kunnen schakelen.
- Zorgvuldige registratie van (dreigende) thuiszitters: Per kwartaal wordt de situatie opgevraagd bij de scholen.
- Thuiszittersoverleg: Per kwartaal vindt overleg plaats tussen de coördinator van het samenwerkingsverband en de leerplichtambtenaren.

Het is cruciaal om dreigende thuiszitters vroegtijdig te signaleren, omdat de jongere heel snel andere gewoonten ontwikkelt en de kans wordt vergroot dat er geen of niet de juiste sociale contacten ontstaan. De problemen van de jongere kunnen hierdoor in rap tempo groot worden. Dit vraagt enerzijds om een nauwkeurige registratie door scholen en anderzijds om preventieve acties, waarbij jongeren tijdig worden gezien en gehoord.

Voor de komende planperiode willen we een verschuiving maken in onze aanpak: van het denken in termen van (dreigende) thuiszitters naar het bevorderen van schoolaanwezigheid.

Met deze positieve insteek willen we bijdragen aan een duurzaam herstel en preventie van schooluitval.

2.5 Overzicht scholen en besturen

Scholen binnen SWV vo 31.02:

Naam school	Bestuur	Brinnummer	Gemeente
Grescollege Reuver	SOML	14PS03	Beesel
BC Broekhin Roermond	SOML	14PS00	Roermond
Yuverta VMBO Roermond	Yuverta	01OE58	Roermond
Connect College Echt	SOML	16PE00	Echt-Susteren
Herman Broerenschool (VSO)	Stichting Herman Broeren	00KX00	Roermond
ROER College Schöndeln	SOML	03XF00	Roermond
Wings Niekée/Agora	SOML	03XF04	Roermond
Maaskei (VSO)	Onderwijsgroep Buitengewoon	01RB00	Maasgouw
Nt2 Mundium College	SOML	03XF05	Roermond
Ortolaan Heibloem (VSO)	Aloysiusstichting	22OB00	Leudal
Ortolaan Roermond (VSO)	Aloysiusstichting	22OB04	Roermond
Praktijkonderwijs Roermond	Praktijkonderwijs Roermond	23HH00	Roermond
St. Ursula Heythuysen	SOML	17GT02	Leudal
St. Ursula Horn	SOML	17GT00	Leudal
Wijnberg (locatie Roermond; VSO)	Aloysiusstichting	01UQ05	Roermond

Scholen buiten de regio en onderdeel van het dekkend aanbod:

Naam school	Bestuur	Brinnummer	Gemeente
Adelante Onderwijs (VSO)	Adelante	14VR00	Valkenburg
De Berkenschutse (VSO)	Stichting Kempenhaeghe	05HJ00	Heeze-Leende
De Buitenhof (VSO)	Alterius	01UO00	Heerlen
De Korenaer (VSO)	Aloysiusstichting	03TV04	Deurne
De Maasgouw (VSO)	De Maasgouw	14YY00	Maastricht
Widdonckschool (VSO)	Aloysiusstichting	18CZ01	Weert
Impuls (VSO)	Onderwijsgroep Buitengewoon	17GQ00	Venlo
Ulingshof (VSO)	Onderwijsgroep Buitengewoon	02QV00	Venlo
Veldijk (VSO)	Onderwijsgroep Buitengewoon	22OG00	Venlo
Wijnberg (locatie Venlo; VSO)	Aloysiusstichting	01UQ00	Venlo
De Parkschool (VSO)	Kindante*	12QN00	Sittard-Geleen
Xaveriuschool (VSO)	Kindante*	04EP00	Sittard

* Kindante is per 01.08.2025 niet langer lid van de vereniging.

Bijlage 3: Totstandkoming Ondersteuningsplan

Passend onderwijs realiseer je niet alleen. Dat doe je samen met collega's en partners uit het netwerk. De medewerkers van scholen, de zorg en de gemeenten. Deze mensen hebben de expertise en een deel van de kennis die we nodig hebben. We hebben daarom gekozen voor een intensief en interactief proces. Het proces om te komen tot een gedragen plan staat beschreven in dit hoofdstuk.

Wat hebben we gedaan?

Er zijn vijf bijeenkomsten geweest voor het ontwerp van het ondersteuningsplan. Diverse mensen van verschillende organisaties zijn uitgenodigd. Allemaal waren dit stakeholders uit ons netwerk, die met elkaar aan het werk zijn gegaan.

Wie op welk moment en met welk doel betrokken is, verschilt. De schoolbestuurders en directeurs werkten aan de visie in de vorm van richtinggevers. Dat is passend, aangezien zij voor hun organisatie de kaders bepalen en het ondersteuningsplan daar een deel van uitmaakt. Ook de werkopdrachten zijn in samenspraak met directeurs en schoolbesturen besproken. Daarmee waren de hoofdlijnen van het plan klaar om getoetst te worden bij de andere betrokkenen.

De richtinggevers en werkopdrachten zijn met alle stakeholders besproken in een gezamenlijke bijeenkomst. Deze was druk bezocht. Zo'n 80 mensen waren aanwezig. In kleine groepen hebben zij de werkopdrachten besproken, zodat er een goed begrip is ontstaan van de inhoud van de werkopdrachten en vragen en opmerkingen gemaakt en meegenomen konden worden. Met de input van deze mensen is de eerste stap in verdieping van de werkopdrachten gemaakt.

Met zijn allen hebben we daarna de volgende stap gezet. Tijdens twee werkconferenties hebben meerdere groepen ieder aan een werkopdracht gewerkt. Ze beantwoordden vragen als: 'Wat gaat goed in de huidige ondersteuningsstructuur en hoe kan dit versterkt worden?' Ook vragen over de resultaten die we beogen en hoe we in beweging blijven, kwamen aan bod.

Wat typeerde de bijeenkomsten?

De bijeenkomsten combineerden het informeel samenzijn met het bespreken van de inhoud van het ondersteuningsplan. We zijn gestart met een lunch en na de bijeenkomsten met schoolbestuurders en directeurs sloten we af met een borrel. Omdat het van belang is dat de mensen elkaar kennen en gemakkelijk kunnen vinden. De eerste stap op weg naar een intensievere samenwerking is gemaakt.

Tijdens alle bijeenkomsten is hard gewerkt. Gedurende een aantal uren werd flink doorgepakt. Er waren geen ellenlange presentaties. Dat is ook niet nodig: de experts zitten immers in de zaal. Wel in het kort informatie over de inhoud, de wettelijke kaders en verhalen over wat tot nu toe bereikt is. En er was huiswerk, een opdracht om op school te bespreken.

Wie hebben deelgenomen?

Leerplichtambtenaren, beleidsmedewerkers en wethouders van de gemeenten; directeurs, zorgcoördinatoren en schoolbestuurders; de mensen uit de zorg: het Centrum voor Jeugd en Gezin, ambulante begeleiders, accountmanagers; kwaliteitsmedewerkers van scholen en zorginstellingen en

collega's van andere samenwerkingsverbanden hebben meegewerkt aan het ondersteuningsplan. Samen hebben we gekeken naar wat we al goed doen, willen versterken en willen (door)ontwikkelen. Samen hebben we hard gewerkt om het beste te bereiken voor onze leerlingen.

Tijdspad

01 feb 2024	Bespreken van de aanpak in het directieberaad
26 feb 2024	Bespreken van de aanpak met de raad van toezicht
27 feb 2024	Mededeling aan algemene vergadering over de aanpak
In april en juni 2024 stonden de visie sessies gepland. Echter, het aantal afmeldingen was zo hoog dat de sessies zijn uitgesteld tot september en november 2024.	
19 sept 2024	Sessie schoolbestuurders en directeuren. Doel: richtinggevers;
04 nov 2024	Sessie schoolbestuurders en directeuren. Doel: werkopdrachten ondersteuningsplan;
02 dec 2024	Aftrapbijeenkomst met netwerkpartners. Doel: presentatie van richtinggevers en werkopdrachten. Eerste stap verdieping werkopdrachten;
14 jan 2025	Eerste werkconferentie met netwerkpartners. Doel: concretiseren van de werkopdrachten;
28 jan 2025	Tweede werkconferentie met netwerkpartners. Doel: verder concretiseren van de werkopdrachten;
1 feb 2025	Inhoud van het concept ondersteuningsplan naar de vormgever;
10 feb 2025	Ontwerp ondersteuningsplan gereed;
11-14 feb 2025	Leescommissie;
13 feb 2025	Ontwerp ondersteuningsplan bespreken in projectgroep;
20 feb 2025	Ontwerp ondersteuningsplan bespreken in directieberaad;
24 feb 2025	Goedkeuren voorlopig ontwerp ondersteuningsplan door RvT;
26 feb 2025	Adviseren over het voorlopig ontwerp ondersteuningsplan door OPR en MR;
maart - mei 2025	Herijking OP door de stuurgroep met een afvaardiging van AV, directieberaad en directeur-bestuurder;
20 mei 2025	Goedkeuren voorlopig ontwerp ondersteuningsplan door RvT;
21 mei 2025	Vaststellen ontwerp ondersteuningsplan door directeur-bestuurder;
26 mei 2025	Voor instemming is het ontwerp ondersteuningsplan voorgelegd aan OPR;
28 mei 2025	Goedkeuren ontwerp ondersteuningsplan door AV;
29 mei 2025	Vaststellen ondersteuningsplan door directeur-bestuurder;
25 juni 2025	Bespreken ondersteuningsplan met gemeenten (OOGO);
1 juli 2025	Ondersteuningsplan naar Inspectie van het Onderwijs sturen.

Bijlage 4: Werkwijze LWOO, TLV VSO en TLV PRO

In deze bijlage staat de werkwijze voor de aanvraag van LWOO middelen, de aanvraag voor een TLV VSO en de aanvraag voor een TLV PRO beschreven.

4.1 Werkwijze aanvraag LWOO

Criteria voor leerachterstanden

De wettelijk bepaalde criteria m.b.t. leerachterstanden blijven bepalend in het toekennen van LWOO-middelen. Het intelligentie criterium is komen te vervallen. Een jongere heeft recht op LWOO als hij een leerachterstand heeft van anderhalf tot drie jaar (leerachterstand 0,25 tot 0,5 eind groep 8). Het gaat hier om leerprestaties op de volgende vier domeinen:

- Technisch lezen
- Begrijpend lezen
- Spellen
- Inzichtelijk rekenen

Om in aanmerking te komen voor LWOO dient een leerling op het VMBO te zitten en dienen er op minstens twee domeinen de vereiste leerachterstanden te zijn, waarbij minstens één van die domeinen rekenen of begrijpend lezen moet zijn. Voor nieuwkomers geldt daarnaast dat zij één jaar of langer in Nederland dienen te zijn. Voor hen geldt de afspraak dat alle jongeren die korter dan twee jaar in Nederland zijn, standaard een didactische achterstand van twee jaar hebben. Zij hoeven dus niet aan de criteria te voldoen.

Het vaststellen van de leerachterstanden dient met het leerlingvolgsysteem gedaan te worden. Adaptieve toetsing is een belangrijke voorwaarde voor een betrouwbare meting van de leerachterstanden. In de wegwijzer PO-VO is afgesproken dat alle PO-scholen adaptief toetsen waar nodig.

IQ-gegevens

De IQ-gegevens van leerlingen zijn geen criterium voor het al dan niet ontvangen van leerwegondersteunend onderwijs. Het gaat tenslotte om de daadwerkelijke leerachterstanden; daar is ondersteuning voor nodig.

Gezamenlijk hebben we vastgesteld dat er binnen de groep leerlingen die aan de LWOO-criteria voldoet, een kleine groep is waarbij het belangrijk is om wél IQ-gegevens te hebben. Deze gegevens zijn nodig om een goede afweging te maken om een leerling wel of geen PRO(-vangnet) toe te kennen.

Leerlingen waarbij IQ belangrijk is (en die dus opgeroepen worden voor IQ-onderzoek indien er geen recente IQ-gegevens zijn), zijn leerlingen:

- die op minstens twee leergebieden een leerachterstand van 0,5 of meer hebben, waarbij één van die twee leerachterstanden bij begrijpend lezen of rekenen dient te zijn, OF
- Waarbij het PO of VO aangeeft te twijfelen tussen VMBO-B en PRO, OF
- Waarbij de VO-school twijfelt of de leerling diplomaerbaar is in vier jaar.

Voor de volledigheid: Bovenstaande geldt voor de zogenoemde 'grijs gebied-leerlingen'. Voor leerlingen waarbij het al duidelijk is dat het PRO wordt, gelden de vastgestelde PRO-criteria en afspraken.

Aansluiting met praktijkonderwijs

Door bovenstaande afspraken over leerachterstanden te hanteren, blijft er een goede aansluiting op de wettelijk vastgestelde criteria van het praktijkonderwijs: voor een TLV-PRO dient er sprake te zijn van leerachterstanden die groter zijn dan drie jaar ($LA > 0,50$).

Er zijn leerlingen die in het overgangsgebied tussen LWOO en PRO zitten. De harde grens die getrokken wordt bij LA 0,50 is in de praktijk soms minder duidelijk. Het ontwikkelingsperspectief van een jongere wordt namelijk niet enkel bepaald door de leerachterstanden. Bij de jongeren die rondom de grens van LA 0,50 zitten en waarbij de school twijfelt of LWOO of PRO het meest passend is, dient er altijd overleg te zijn met het praktijkonderwijs. Mocht besloten worden dat voor PRO(-vangnet) gekozen wordt, wordt het BTO vervolgens betrokken voor een aanvraag TLV-PRO. Aanvragen voor een PRO-vangnet dienen uiterlijk 1-10 van het schooljaar waarin de leerling in het VO gestart is, ingediend te zijn bij het BTO via LDOS (webapplicatie). Jaarlijks bespreken het praktijkonderwijs en het VMBO de 1^e en 2^e jaars PRO-vangnet-leerlingen. Het is raadzaam om de 'twijfel LWOO-leerlingen' hier ook standaard in mee te nemen, ook als uiteindelijk niet voor een vangnetconstructie gekozen is.

Toekenning LWOO-aanwijzing

Elke school bekijkt bij aanmelding de dossiers van alle leerlingen, dus ook van de leerlingen met leerachterstanden. Op basis van deze screening bepaalt de school zelf welke leerling voldoet aan de vastgestelde LWOO-criteria. Hierbij blijft de Staatscourant, waarin jaarlijks de wettelijk toegestane toetsinstrumenten vastgesteld zijn, leidend. Elke school werkt met een gezamenlijk vastgesteld format, waarin alle leerlingen met LWOO-aanwijzingen (geanonimiseerd) worden genoteerd. Deze lijst wordt gedeeld met de leden van de werkgroep LWOO-casuïstiek. De 'twijfel LWOO-leerlingen' en overige leerlingen die de school in de werkgroep wil bespreken, worden in het bestand gemarkeerd.

Na bespreking in de werkgroep LWOO Casuïstiek is per school definitief vastgesteld welke leerlingen een LWOO-aanwijzing krijgen. Dit dient uiterlijk 1-10 vastgesteld te zijn. De school informeert zelf de ouders van de leerling dat er een LWOO-aanwijzing afgegeven wordt. Tevens houdt elke school bij welke leerlingen na 1-10 op school zijn en wél aan de LWOO-criteria voldoen (verhuisleerlingen dan wel Nt2-leerlingen).

Werkgroep LWOO Casuïstiek

De werkgroep LWOO Casuïstiek wordt gevormd door alle negen VMBO-scholen die LWOO-leerlingen hebben, het PRO en de coördinator van het SWV. De coördinator heeft de rol van voorzitter in deze werkgroep. Er zijn minimaal drie bijeenkomsten per jaar: april, mei, juni (reserve) en september. Tijdens deze bijeenkomsten worden in vastgestelde subgroepen de lijsten besproken; alle leerlingen staan hier anoniem op. De lijsten worden uiterlijk één week van tevoren naar alle leden van de subgroep gestuurd en naar de coördinator SWV. De leerlingen die in het bestand gemarkeerd zijn, worden in ieder geval doorgenomen. Mochten er vragen zijn over de andere leerlingen, kunnen die ook in de subgroep gesteld worden. De leden van de werkgroep zorgen ervoor dat ze tijdens de bespreking digitaal toegang hebben tot het dossier van de jongere. Indien nodig kunnen er op die manier meer gegevens uit het dossier toegelicht worden.

Mocht er in de subgroep geen consensus zijn over een leerling, wordt de leerling in de plenaire groep besproken. Mocht ook dat geen duidelijke uitkomst geven, zal in dat uitzonderlijke geval de oude route gelopen worden: dossier indienen bij het BTO via LDOS. School zorgt dan dat ouders toestemming

hiervoor geven. Deze werkgroep houdt zich enkel met leerlingtrajecten bezig. Er wordt in deze groep dus geen historisch overzicht van aandeel LWOO per school gegenereerd.

Rollen en taken LWOO-werkgroep

Leden werkgroep

- Lid van een subgroep.
- Voorbereiden anonieme leerlingenlijst.
- Delen van de anonieme lijst met de subgroep en coördinator SWV.
- Bespreken lijsten in de subgroep.
- Voor 1-10 aanleveren definitieve lijst LWOO-leerlingen.

Coördinator SWV

- Voorzitter LWOO-werkgroep en aanjager ten behoeve van het lerend vermogen.
- Bespreekt vragen vanuit de werkgroep met het BTO.
- Maakt de verdeelsleutel en voert steekproefsgewijs controle uit op de lijsten.

BTO

- Is beschikbaar voor vragen uit de werkgroep.
- Behandelt TLV PRO-vangnet-aanvragen.

In schooljaar 2026-2027 zal de werkwijze van de werkgroep geëvalueerd worden.

4.2 Werkwijze aanvragen toelaatbaarheidsverklaringen voortgezet speciaal onderwijs

Leerlingen die in het (voortgezet) speciaal onderwijs geplaatst worden, hebben hiervoor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Op de TLV wordt aangegeven welke bekostigingscategorie geldt voor de betreffende leerling. Er zijn drie bekostigingscategorieën: laag – midden – hoog. Daarnaast wordt aangegeven gedurende welke periode de TLV geldig is. Iedere TLV VSO is voorzien van een volgnummer.

Het samenwerkingsverband bepaalt de criteria op basis waarvan een leerling kan worden ingeschreven in het (V)SO, welke bekostigingscategorie wanneer toegekend wordt en voor hoelang.

Om te bepalen bij welk samenwerkingsverband een TLV moet worden aangevraagd, volgt het samenwerkingsverband de door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap opgestelde stroomschema's.¹⁰

Het samenwerkingsverband heeft ervoor gekozen om een Bovenschools Toetsings Orgaan (BTO) in te zetten, dat onder andere als taak heeft om TLV-aanvragen te toetsen. In deze werkwijze wordt beschreven welke procedure het BTO doorloopt, welke criteria er zijn voor afgifte TLV VSO, welke afspraken er zijn met betrekking tot de duur van de TLV en welke documenten het aanvraagdossier dient te bevatten.

¹⁰ Zie [hier](#) en [hier](#).

Bovenschools Toetsingsorgaan (BTO)

Het BTO heeft onder andere als taak om inhoudelijk een in LDOS aangeleverd dossier voor een aanvraag TLV VSO te beoordelen. Het BTO beoordeelt of het aangeleverde dossier voldoet aan de criteria, die onder het volgende kopje beschreven staan. Het BTO bestudeert met minimaal twee deskundigen, onafhankelijk van elkaar en de school die de TLV aanvraagt, de aanvraag. De eerste onafhankelijk deskundige is een orthopedagoog (generalist) of (gezondheidszorg)psycholoog en de tweede onafhankelijk deskundige is een kinder- en jeugdpsycholoog. Afhankelijk van de vraag van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd, kan optioneel als tweede deskundige een pedagoog, een kinderarts, een schoolmaatschappelijk werker of een kinderpsychiater gevraagd worden advies te geven.

De twee deskundigen schrijven ieder een onafhankelijk deskundigenadvies, waarin de inhoudelijke en procedurele analyse van het dossier beschreven staat. Tijdens de wekelijkse BTO-vergadering¹¹ worden de in LDOS aangemelde dossiers besproken. Wanneer ouders en leerling niet achter een aanvraag TLV VSO blijken te staan, zal het BTO met de ouders in gesprek gaan om hun zienswijze te horen. Deze zienswijze wordt meegewogen in de deskundigenadviezen van het BTO.

Het BTO geeft advies aan het bestuur van het samenwerkingsverband of een TLV geïndiceerd kan worden en vervolgens of de aangevraagde bekostigingscategorie passend is. De beslistermijn voor een TLV VSO is bij een compleet dossier acht weken. De aanvragende school en de ouders ontvangen het besluit TLV VSO met de samenvatting en conclusie van de deskundigenadviezen via LDOS. Indien gewenst zijn de volledige deskundigenadviezen door de school of de ouders bij het secretariaat van het BTO op te vragen.

De informatie in het dossier moet bij de aanvraag TLV VSO voor de deskundigen voldoende navolgbaar zijn. Daartoe zijn in het samenwerkingsverband onderstaande criteria vastgesteld.

De ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn leidend bij de toekenning van een TLV, het bepalen van de looptijd en van de bekostigingscategorie. De ondersteuningsbehoeften staan omschreven in het ontwikkelingsperspectief (OPP) van de school. Als de aanvraag onvoldoende helder is, wordt aanvullende informatie opgevraagd ofwel nader overleg gevoerd met de betrokkenen. De behandeling van het dossier wordt opgeschort en er wordt een termijn van twee werkweken gegeven waarbinnen de ontbrekende informatie aangeleverd moet worden. Zodra het dossier compleet is, gaat de beslistermijn van maximaal acht weken opnieuw lopen. Mocht uit de aanvulling blijken dat er onvoldoende grond is om een TLV VSO af te geven, geeft het BTO een negatief advies aan het bestuur van het SWV. De school van aanmelding of plaatsing moet dan op zoek naar een andere passende oplossing. Mocht blijken dat een TLV VSO niet het best passend is, kan in uitzonderlijke situaties door het BTO in samenspraak met de coördinator van het SWV aan de directeur-bestuurder het advies gegeven worden om maatwerk in het VO aan te bieden door middel van een op de leerling afgestemd maatwerkarrangement, in plaats van een TLV VSO. De directeur-bestuurder beslist of het advies van het BTO wordt overgenomen. Deze neemt dus het uiteindelijke besluit.

¹¹ De data van de BTO-vergaderingen vindt u [hier](#).

Criteria voor een aanvraag TLV Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

Het BTO hanteert de volgende criteria bij de beoordeling of een leerling toelaatbaar is tot het VSO:

- De zienswijze van de ouders en de leerling staan beschreven in het aanmeldformulier. De ouders en de leerling ondertekenen het aanmeldformulier voor het delen van informatie en het vragen om advies bij het BTO SWV. Ouders kunnen het aanvraagdossier in LDOS inzien en kunnen hier ook een eigen verslag en/of onderbouwing aan toevoegen. Er is géén wettelijke verplichting dat de ouders en de leerling toestemming geven voor een aanvraag TLV VSO. Wanneer de ouders geen toestemming geven voor de aanvraag TLV VSO, mag de school de aanvraag TLV VSO toch indienen bij het BTO. De TLV VSO-aanvraag hangt immers niet af van de instemming van de ouders, maar valt onder de zorgplicht van de school.
- Er is een actueel integratief beeld/probleemanalyse gemaakt, waaruit blijkt dat de school niet langer een passend aanbod kan bieden. In het integratief beeld worden de onderzoeksgegevens en de compenserende en belemmerende factoren bezien, zowel vanuit de leerling als vanuit het systeem/de context en met elkaar in verband gebracht. Dit geeft een analyse van de verklarende factoren voor de ondersteuningsbehoeften van zowel de leerling, de thuissituatie als de school. Het effect van de reeds geboden extra ondersteuning, begeleiding en inzet maatwerk/afwijking onderwijstijd wordt beschreven. Op basis van deze analyse wordt het verwachte uitstroomperspectief voor de leerling beschreven.

Bij de beoordeling op inhoud van de aanvraag spelen de historie van de schoolloopbaan, betrokkenheid van hulpverlening, draagkracht van het gezinssysteem, het cognitief en didactisch niveau en de ernst van de problematiek in combinatie met de ondersteuningsbehoeften van de leerling en school een grote rol. Het integratief beeld geeft een samenhangend, compleet en recent beeld van de leerling. Bij de eerste aanvraag dient dit ondertekend te zijn door een deskundige (orthopedagoog, psycholoog). Bij een herbeoordeling mag het integratief beeld in het OPP worden opgenomen, in plaats van een los document zoals bij de eerste aanvraag TLV VSO.

- Er is sprake van een bestaand en geactualiseerd (maximaal één maand oud bij een eerste TLV-aanvraag en maximaal drie maanden oud bij een herbeoordeling) ontwikkelingsperspectiefplan. Het OPP bevat in ieder geval de volgende recente en relevante informatie:
 - de belemmerende en bevorderende factoren en contextfactoren, die van invloed zijn op het onderwijs van de leerling;
 - een beargumenteerd en onderbouwd uitstroomperspectief;
 - de extra ondersteuningsbehoeften van de leerling, de docenten en de ouders
 - een handelingsdeel in afstemming met ouders en de leerling opgesteld. In het handelingsdeel worden expliciet de onderwijsleerdoelen beschreven en de doelen en interventies gericht op de context beschreven. Wanneer er sprake is van een afwijking van de onderwijstijd/het onderwijsprogramma dient dit hier beschreven te zijn;
 - het handelingsdeel is samen met de leerling en ouders recent geëvalueerd;
 - een recent overzicht van de absentenregistratie (indien er sprake is van meer dan 10% afwezigheid in het lopende schooljaar of anderszins opvallend verzuim). Het verzuim is immers ook een belangrijke, mogelijk belemmerende, factor in de context van de leerling.

Uit het OPP blijkt dat de school een zorgvuldig begeleidingstraject heeft gevolgd met de leerling en de ouders en dat de stappen in het cascademodel zorgvuldig zijn doorlopen. De leerling is bij het opstellen en bijstellen van het OPP betrokken en heeft zijn mening kunnen geven, wat uit de beschrijvingen in het OPP naar voren komt. De ouders zijn betrokken bij het handelingsdeel en hebben daar

instemmingsrecht. Ouders en leerling ondertekenen het OPP voor gezien en ouders voor akkoord op het handelingsdeel. Wanneer ouders niet akkoord zijn met het handelingsdeel, ondertekenen zij alleen het OPP voor gezien en beschrijven zij hun zienswijze ten aanzien van het handelingsdeel.

Bekostigingscategorie TLV

Bij de oordeelsvorming over een TLV wordt altijd een uitspraak gedaan over de bekostigingscategorie van de TLV. Er is sprake van drie categorieën toelaatbaarheidsverklaringen oplopend in zwaarte (laag, midden en hoog). In het samenwerkingsverband is besloten dat standaard bekostigingscategorie 'laag' wordt aangevraagd. Voor leerlingen waarbij de aanvragende school sterk van mening is dat 'laag' onvoldoende is, kan 'midden' of 'hoog' aangevraagd worden. Hierbij dient een concrete onderbouwing van de ondersteuningsbehoeften en het daarbij geboden ondersteuningsaanbod aangeleverd te worden. Indien er duidelijk beargumenteerd wordt dat er sprake is van blijvende intensieve ondersteuningsbehoeften als gevolg van ernstige lichamelijke of meervoudige complexe problematiek, dan kan een TLV-categorie midden of hoog voor langere tijd afgegeven worden. Dit zal echter uitzonderlijke gevallen betreffen.

Looptijd TLV

De wetgeving passend onderwijs schrijft voor dat de TLV voor minimaal één jaar moet gelden. Het beleid van het SWV is erop gericht dat leerlingen zo tijdelijk als mogelijk en zo lang als nodig naar het speciaal onderwijs gaan en vervolgens begeleid worden bij de overstap naar het regulier onderwijs of naar arbeid. Tegelijkertijd is bekend dat er leerlingen zijn die langer en soms zelfs hun hele schoolloopbaan aangewezen zijn op speciaal onderwijs.

De volgende doelgroepen leerlingen worden onderscheiden bij het bepalen van de looptijd van de TLV:

- A. Kinderen met een laag ontwikkelingsperspectief ten gevolge van ernstige verstandelijke beperking (IQ<35), vaak met moeilijk te 'lezen' gedrag en ernstige sensomotorische problematiek (zoals ontbreken van spraak, bijna niet kunnen zitten/staan).
- B. Kinderen met een matig tot licht verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) in combinatie met intensieve ondersteuningsbehoeften ten gevolge van ernstige beperkingen in adaptief gedrag (conceptuele vaardigheden, sociaal/communicatieve vaardigheden en of praktische vaardigheden/ADL) of ten gevolge van ernstige en complexe lichamelijke beperkingen.
- C. Kinderen met een matig tot lichte verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) in combinatie met intensieve ondersteuningsbehoeften op het gebied van moeilijk te reguleren gedragsproblematiek en/of moeilijk te reguleren sociaal-emotionele problematiek als gevolg van een psychiatrische stoornis.
- D. Kinderen met een 70<IQ<80, in combinatie met forse beperkingen in het (sociaal) adaptief gedrag of in combinatie met forse hechtingsproblematiek.
- E. Anders dan A,B,C en D.

Bij de doelgroep beschreven onder A,B en C wordt een TLV VSO verstrekt met de duur tot en met het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt.

Bij de doelgroep beschreven onder D wordt een TLV VSO verstrekt met de duur tot en met het schooljaar waarin de leerling 15 jaar wordt, waarbij de duur van de TLV-VSO minimaal twee jaar betreft.

Bij de doelgroep beschreven onder E wordt een TLV VSO verstrekt met de duur lopend schooljaar +1, behalve als uit de ondersteuningsbehoeften nadrukkelijk blijkt dat een langer verblijf in het VSO nodig is.

Let op!

Bovenstaande afspraken ten aanzien van de looptijd TLV gelden alleen bij een afgifte TLV categorie laag. Indien de categorie midden of hoog afgegeven wordt, zal per individuele casus de looptijd bepaald worden.

Een TLV VSO-aanvraag voor de leerling van 18 jaar of ouder

Het SWV onderschrijft het belang van een plaatsing binnen het VSO tot 20 jaar voor jongeren waarbij dat nodig is. Tevens is het belangrijk dat scholen kritisch blijven kijken naar het uitstroommoment. Dit gebeurt natuurlijk in samenwerking met gemeenten en andere betrokken instanties.

De ontwikkeling van de leerling staat centraal, ongeacht de looptijd van de TLV. Als een leerling een TLV heeft tot 18 jaar, maar als op zijn 16^e al duidelijk merkbaar is dat hij/zij toe is aan de volgende stap, is het van belang om hiernaar te handelen. Andersom geldt dit natuurlijk ook: als een leerling 18 jaar is en duidelijk nog onderwijs nodig heeft om zich verder te ontwikkelen, is het belangrijk om een nieuwe TLV aan te vragen. Met een goed onderbouwd plan voor deze leerling kan het BTO het bestuur adviseren tot verlenging van de TLV VSO.

4.3 Werkwijze aanvragen toelaatbaarheidsverklaringen Praktijkonderwijs en PRO-vangnet

Het BTO van het samenwerkingsverband beoordeelt het door de school in LDOS aangeleverd dossier voor een aanvraag TLV PRO(-vangnet). Het BTO beoordeelt of het aangeleverde dossier voldoet aan de criteria, die verderop beschreven staan.

Het BTO bestudeert met minimaal twee deskundigen de aanvraag, onafhankelijk van elkaar en de school die advies over de toelaatbaarheid vraagt. Van deze twee deskundigen is er één orthopedagoog(generalist) of (gezondheidszorg) psycholoog en is er één deskundige op het terrein van mavo, vmbo en praktijkonderwijs.¹² De twee deskundigen schrijven ieder een onafhankelijk deskundigenadvies, waarin de inhoudelijke en procedurele analyse van het dossier beschreven staat. Tijdens de BTO-vergaderingen (zie hiervoor de data op de website van het SWV¹³) worden de in LDOS aangemelde dossiers besproken. Het BTO geeft advies aan het bestuur van het samenwerkingsverband. In het samenwerkingsverband zijn criteria vastgesteld waaraan een TLV-aanvraag PRO of een PRO-vangnet moet voldoen.

Leerlingen die overstappen naar het praktijkonderwijs, hebben hiervoor een toelaatbaarheidsverklaring nodig. De school voor praktijkonderwijs vraagt voor de leerlingen uit het primair onderwijs een toelaatbaarheidsverklaring aan bij het samenwerkingsverband. Wanneer een leerling afkomstig is uit het voortgezet onderwijs, vraagt de VO-school de TLV PRO aan bij het samenwerkingsverband.

Criteria TLV praktijkonderwijs

Het BTO adviseert over de toewijzing en hanteert daarvoor de geldige landelijke criteria: een jongere heeft recht op een TLV PRO als hij een leerachterstand heeft van minstens drie jaar (leerachterstand groter dan of gelijk aan 50%).

¹² artikel 2.51 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

¹³ Zie [hier](#).

Het gaat hier om de leerprestaties op de volgende vier domeinen:

- Technisch lezen
- Begrijpend lezen
- Spellen
- Inzichtelijk rekenen

Om in aanmerking te komen voor een TLV PRO dienen er op minstens twee van deze domeinen leerachterstanden te zijn, waarbij minstens één van die domeinen rekenen of begrijpend lezen betreft. Het vaststellen van de leerachterstanden door middel van adaptieve toetsing¹ is hier belangrijk. Naast de leerachterstanden dient er sprake te zijn van een IQ tussen de 55 en 80. Een IQ-onderzoek dat maximaal twee jaar oud is en door een bevoegd psycholoog of orthopedagoog is afgenomen, wordt toegevoegd aan de aanvraag.

De toegestane instrumenten voor het onderzoek naar de leerachterstanden en het criterium intelligentie worden ieder schooljaar door het ministerie van OCW gepubliceerd in de Regeling Screening en Testinstrumenten LWOO en PRO.¹⁴

Naast de didactische en cognitieve informatie van de leerling kijkt het BTO bij de aanvraag TLV PRO naar het totaalbeeld van de leerling. Hiervoor is informatie over de sociaal-emotionele ontwikkeling nodig. De sociaal-emotionele vragenlijst POVO en een OPP of een onderwijskundig rapport is daartoe een vereiste. Uit het totaalbeeld van de aanvraag moet blijken dat het onderwijs- en ondersteuningsaanbod op het PRO voor de leerling het best passend is. Het dossier moet voor de deskundigen van het BTO voldoende navolgbaar zijn.

Voor een TLV PRO-aanvraag van leerlingen met een IQ tussen de 90 en 120 is toevoeging van sociaal-emotionele diagnostiek vereist (zie instrumenten sociaal emotionele diagnostiek in de Regeling Screening en Testinstrumenten LWOO en PRO¹⁵).

Toelaatbaarheidsverklaring PRO-vangnet

Leerlingen in het overgangsgebied tussen LWOO en PRO komen in aanmerking voor een PRO-vangnet. Bij deze leerlingen wordt verwacht dat het behalen van een VMBO-Basis-diploma realistisch is, terwijl nét voldaan wordt aan de PRO-criteria. Andersom zijn er ook jongeren die op meerdere leergebieden een didactisch leeftijdsequivalent (DLE) hebben dat nét binnen de LWOO-grenzen valt, maar waarbij het de vraag is of een VMBO-Basis-diploma haalbaar is. In beide situaties valt het aanvragen van een PRO-vangnet te overwegen. Dit houdt in dat de leerling een toelaatbaarheidsverklaring PRO krijgt, maar onderwijs volgt op een VMBO-school met LWOO met als doel een diploma VMBO-B te behalen. Het PRO blijft de eerste twee jaar betrokken bij de begeleiding van deze leerling en een overstap naar het PRO is mogelijk indien dit nodig blijkt. De PRO-vangnet-aanvraag wordt door de VO-school van inschrijving gedaan na overleg in de [LWOO/PRO-werkgroep](#).

Criteria TLV PRO-vangnet

Een leerling die aangemeld wordt op het VMBO, komt in aanmerking voor een TLV PRO-vangnet wanneer er wordt voldaan aan minimaal twee van de volgende vier criteria:

1. TIQ score ≤ 80
2. Didactische leerachterstand op het gebied van Begrijpend lezen of Rekenen $\leq 50\%$
3. Didactische leerachterstand op het gebied van Technisch lezen, Spellen, Begrijpend lezen of Rekenen $\leq 50\%$

¹⁴ Zie [hier](#).

¹⁵ Zie [hier](#).

4. Intensieve ondersteuningsbehoeftes op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling passend in PRO-setting.

Dossier bij aanvraag TLV PRO(-vangnet):

- Aanvraagformulier ondertekend door ouders/gezaghouders.
- Zienswijze, ingevuld en ondertekend door ouders en leerling.
- Overstapdossier met daarin:
 - Didactische toetsresultaten van groep 6-7-8 (inclusief adaptief toetsen waar nodig).
 - Onderwijshistorie
- Intelligentieonderzoek van maximaal twee jaar oud vanaf de datum van aanmelding bij het samenwerkingsverband. De genoemde instrumenten bij het criterium intelligentie in de Regeling Screening en Testinstrumenten LWOO en PRO¹⁶ zijn toegestaan voor de onderbouwing van de aanvraag TLV PRO(-vangnet).
- Sociaal-emotionele vragenlijst POVO en OPP of Onderwijskundig rapport.
- Indien er sprake is van een totaal IQ tussen de 90 en 120 dient sociaal-emotionele diagnostiek toegevoegd te worden door een BIG-geregistreerde psycholoog of orthopedagoog. Hierbij dient er gebruik gemaakt te worden van een sociaal-emotionele vragenlijst uit de Regeling Screening en Testinstrumenten LWOO en PRO.¹⁷ Voor de TLV PRO-aanvragen wordt het gebruik van een zelfbeoordelingslijst niet toegestaan. De gebruikte sociaal-emotionele vragenlijst mag maximaal één jaar oud zijn vanaf de datum van aanmelding bij het samenwerkingsverband.
- Indien er sprake is van tegenstrijdige criteria² dan is een onderbouwing voor de aanvraag TLV PRO in een integratief verslag door een orthopedagoog/psycholoog een vereiste.

Ad1. Adaptief toetsen

Kandidaten voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs hebben leerachterstanden. Bij adaptieve toetsing door de basisschool worden toetsen afgenomen die de leerling op basis van zijn eigen leerniveau redelijk zou moeten kunnen maken. Een leerling die qua leerlijn in groep 6 zit, laat men niet een te moeilijke toets van groep 8 maken. Het gebruik van de toets van groep 6 is kindvriendelijker en de score is niet alleen betrouwbaarder, maar geeft ook meer inzicht in wat een leerling kan.

Door- of terugtoetsen: De algemene regel is dat voor een goede niveaubepaling een toetsversie gebruikt moet worden die het beste past bij het feitelijke leerniveau van de leerling. Mocht uit de uitslag blijken dat bij nader inzien toch niet de juiste toetsversie is gekozen, dan moet er worden door- of teruggetoetst. In het geval van de meest gebruikte leerlingvolgsysteem-toetsen wordt door- of teruggetoetst als de feitelijke uitslag meer dan één leerjaar (in DLE's uitgedrukt meer dan 10 punten) van de verwachte score af ligt. Stel: u vermoedt dat de leerling op het niveau van halfweg leerjaar 5 zal scoren. U zet dus toets M5 in met een DLE van 25. U verwacht dus een score die ligt tussen DLE 15 en 35. Als de toetsscore inderdaad binnen die range valt hoeft er niet doorgetoetst te worden. Valt de score daarbuiten, dan moet er in principe wel doorgetoetst worden met een andere toetsversie die beter past bij de behaalde score.

¹⁶ Zie [hier](#).

¹⁷ Zie [hier](#).

Ad2. Tegenstrijdige criteria

Er is sprake van strijdige criteria indien minimaal één van de onderstaande scores van toepassing is:

- het TIQ valt in de klasse > 80;
- er zijn geen leerachterstanden $\geq 50\%$ op de inzichtelijke vakken begrijpend lezen en rekenen;
- er is slechts één leerachterstand $\geq 50\%$.

Negatief advies TLV VSO of TLV PRO

Wanneer het BTO beoordeelt dat het traject naar een TLV VSO/herindicatie of TLV PRO(-vangnet) niet goed doorlopen is en/of niet wordt voldaan aan de criteria en/of inhoudelijk de aanvraag niet voldoende navolgbaar is, zal het BTO een negatief advies over de TLV-aanvraag aan het bestuur van het SWV geven.

Wanneer een school(bestuur) (als aanvrager van de TLV) of de ouders van een leerling het niet eens zijn met besluit van het samenwerkingsverband over een toelaatbaarheidsverklaring, kunnen zij bezwaar aantekenen. Dat kan schriftelijk bij het bestuur van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband vraagt dan advies aan de landelijke bezwaarcommissie toelaatbaarheidsverklaringen.¹⁸

Doorstroom VSO-VO

Binnen het SWV beschouwen we gespecialiseerd onderwijs als zo veel mogelijk een tijdelijke voorziening. Het doel is om leerlingen uiteindelijk door te laten stromen naar regulier voortgezet onderwijs (VO). De aanleiding voor doorstroom kan enerzijds zijn:

- De school en/of ouders en leerling denken aan de mogelijkheid van een doorstroom.
- Het SWV geeft een negatief besluit over de aanvraag voor verlenging van de TLV VSO.

Wellicht overbodig te vermelden, maar wel van groot belang: alle mogelijke besluiten over een VSO-leerling worden in samenwerking en samenspraak met ouders en leerling genomen.

Elke leerling in het gespecialiseerd onderwijs heeft een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Binnen het SWV hebben we de volgende afspraken gemaakt t.a.v. het OPP:

- De doelen in het OPP zijn ambitieus, SMART geformuleerd ten behoeve van een doorstroom naar regulier VO.
- De leerling is nauw betrokken bij het opstellen, wijzigen en evalueren van het OPP (hoorrecht) en mag zijn mening geven.
- School voert met ouders een op overeenstemming gericht gesprek over het handelingsdeel van het OPP (doelen, plan van aanpak en afspraken). Ouders hebben instemmingsrecht op dit deel van het OPP.
- Het handelingsdeel wordt gebaseerd op de brede ondersteuningsbehoeftes van zowel de leerling, de groep, als het team en de school (de context).

Zodra de gestelde doelen zijn behaald, stroomt de leerling door naar regulier onderwijs. Dit kan de oorspronkelijke VO-school zijn, maar ook een andere VO-school die beter aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerling.

¹⁸ [Website van het LBT.](#)

De ervaring leert dat het van belang is dat de VO-school vroegtijdig in het overdrachtsproces betrokken wordt. Het is daarom nodig om hier duidelijke afspraken over te maken. Bovendien heeft het SWV de wettelijke verplichting om beleid te maken op de terug- of overplaatsing van VSO naar VO.¹⁹

Afspraken over de doorstroom van VSO naar regulier VO

Bij de doorstroom van leerlingen hebben we de volgende afspraken gemaakt:

- We onderschrijven de inclusieve gedachte: iedere leerling hoort erbij en krijgt een warm welkom;
- We werken samen, hebben vertrouwen in elkaar en kennen elkaars netwerk. We denken in mogelijkheden en oplossingen;
- Er is minder vertraging in de doorstroom doordat we vroegtijdig schakelen en duidelijke afspraken maken;
- Het heeft de voorkeur dat leerlingen in de onderbouwperiode doorstromen;
- De VO-school, ouders en de leerling worden tijdig betrokken bij het overdrachtsproces.

Hieronder beschrijven we het beleid voor de doorstroom van VSO naar VO. Het spreekt voor zich dat alle besluiten in samenspraak met ouders en de leerling worden genomen.

Oriëntatiefase

Wanneer in het OPP staat dat de leerling uitstroomt naar regulier VO, ondersteunt de VSO-school de leerling in het behalen van de doelen. Zo kan de leerling op verantwoorde wijze en succesvol werken aan een schakeltraject naar het reguliere onderwijs.

Als de VSO-school tijdens een evaluatie met ouders en leerling concludeert dat een leerling klaar is voor de overstap, wordt een vooroverleg gevoerd met één of meerdere VO-scholen die aansluiten bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling. Wanneer de meest geschikte VO-school nog niet duidelijk is, kan de leerling anoniem besproken worden met zorgcoördinatoren of trajectbegeleiders.

Het overleg met de VO-school vindt ruim vóór een eventuele overplaatsing plaats. Tijdens dit overleg wordt besproken welke vaardigheden van de leerling worden verwacht om succesvol te kunnen zijn op de VO-school. Het actuele OPP vormt hierbij het uitgangspunt.

De VSO-school organiseert een multidisciplinair overleg (MDO), waarbij in ieder geval de ouders en facultatief ook de leerling aanwezig zijn. In dit overleg wordt besproken:

- De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling;
- Welke VO-school of -scholen een passend aanbod hebben;
- De voorkeuren van de leerling en ouders. Wanneer de meest geschikte VO-school nog niet duidelijk is, kan de leerling anoniem besproken worden.

Doorstroomfase VSO-VO

Na de keuze organiseert de VSO-school opnieuw een MDO, waarbij deze keer de betrokken VO-school aansluit. Ter voorbereiding stuurt de VSO-school het OPP en eventueel andere relevante documenten. Het OPP voldoet aan de volgende uitgangspunten:

¹⁹ ¹ WVO, artikel 17 a, lid 8 d. :Het ondersteuningsplan omvat in elk geval: de procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing naar het voortgezet onderwijs van leerlingen van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor wie de periode waarop de toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in artikel 40, twaalfde lid, van de Wet op de expertisecentra betrekking heeft, is verstreken.

- Het OPP is actueel. De wet geeft aan minimaal jaarlijks te evalueren. Binnen het SWV wordt driemaandelijks geëvalueerd, zodat de ontwikkeling van de leerling samen met de ouders goed opgevolgd kan worden. De doorstroomfase vraagt om een vierwekelijkse evaluatie;
- Ouder(s) geven instemming op het handelingsdeel en de leerling maakt gebruik van het hoorrecht;
- Een gedegen analyse van de leeromgeving is beschreven;
- Een duidelijke omschrijving van de ondersteuningsbehoeften is beschreven;
- De verslagen van gezamenlijke evaluatiemomenten in de overdrachtsfase zijn toegevoegd.

In het MDO worden de volgende onderwerpen besproken:

- De startdatum wordt vastgesteld;
- Er wordt een toeleidingstraject besproken, inclusief voorbereidingsstappen;
- Er wordt een periode van opbouw georganiseerd;
- Nazorg en ondersteuning door de VSO-school worden afgestemd;
- Evaluatieafspraken worden vastgelegd en het OPP wordt bijgesteld door de VSO-school indien dat nodig is;
- Naast bovenstaande kan de VSO-school andere punten inbrengen die van belang kunnen zijn om de doorstroom succesvol te maken.

De afspraken binnen het MDO zijn maatwerk en zijn afgestemd op de behoeften van de leerling.

Na aanmelding bij de VO-school heeft de VO-school de zorgplicht. Mocht blijken dat de VO-school geen passend onderwijsaanbod heeft, dan zoekt de VO-school, en niet de VSO-school, een andere school die wél in de ondersteuningsbehoefte kan voorzien. De VSO-school blijft alert op het juiste moment voor doorstroom naar het VO.

Bijlage 5: Aanvullend aanbod

Het samenwerkingsverband heeft naast de extra ondersteuning, voorzieningen en maatwerk verschillende aanvullingen als onderdeel van het dekkend aanbod.

JeugdzorgPlus

JeugdzorgPlus is een vorm van gesloten jeugdhulp voor jongeren die zonder behandeling een risico vormen voor zichzelf of hun omgeving. Het doel is de jongeren te behandelen, zodat ze kunnen participeren in de maatschappij.

Het aantal kinderen in een JeugdzorgPlus-instelling is in tien jaar tijd ongeveer gehalveerd naar 1146 in 2023. Vanuit de regio Midden-Limburg zitten gemiddeld acht leerlingen in een JeugdzorgPlus-instelling. De overheid streeft naar een snelle afbouw van gesloten jeugdhulp, omdat deze vorm van hulp niet langer als de beste wordt gezien. De kinderen moeten vaak verhuizen, gemiddeld zes keer na de uithuisplaatsing. Ze gaan dan naar de plek waar ze de zorg en behandeling krijgen die ze nodig hebben. Dat is niet gemakkelijk. Het vergt steeds aanpassing van een kind dat al problemen heeft. De kinderen geven aan zich nergens meer thuis te voelen. Ook dat werkt negatief op de behandeling.

De bedoeling is dat de zorg meer rondom de kinderen wordt georganiseerd, zodat ze in een vaste omgeving kunnen wonen en het liefst (zo dicht mogelijk) bij huis. Er worden daarom kleinschalige residentiële accommodaties en ambulante alternatieven ontwikkeld. Omdat de jongeren zo veel mogelijk (dicht bij hun) huis blijven wonen, blijven ze ook in de regio naar school gaan. Ook dat is winst voor de jongeren. Zo blijven ze in de buurt van de kinderen waarmee ze opgroeien. Dit betekent wat voor de scholen. Daar waar deze jongeren voorheen naar een instelling gingen en daarmee uit het oog waren, wordt nu verwacht dat ze op school blijven in de eigen regio.

Ten behoeve van de begeleiding van de leerling werken scholen samen met verschillende organisaties, zoals zorgaanbieders, gemeenten en het MBO. In de onderwijscoalitie Limburg wordt deze samenwerking voorbereid. De onderwijscoalitie bestaat uit de vier samenwerkingsverbanden VO van Limburg en de directeur-bestuurder van Alterius, de school die op dit moment het onderwijs aanbiedt aan de jongeren in de JeugdzorgPlus-instelling in Cadier en Keer. De coalitie zorgt ervoor dat netwerkpartners intensiever samenwerken, kennis uitwisselen en passende ondersteuning organiseren voor jongeren met uiteenlopende onderwijsbehoeften. Door casussen te analyseren en oplossingsrichtingen uit te werken, streven wij naar structurele en creatieve oplossingen om het onderwijs van deze jongeren te verbeteren. De onderwijscoalitie ontvangt subsidie om de scholen hierop voor te bereiden.

OZA Heikei

Ieder kind heeft recht op onderwijs. Toch gaan veel kinderen in Nederland niet naar school. Dat heeft verschillende redenen. Eén daarvan is de lichamelijke beperking van de kinderen. Veel ernstig meervoudig gehandicapte kinderen hebben een vrijstelling van onderwijs.

Er zijn echter kinderen met een vrijstelling die wel “leerbaar” zijn. Dat betekent dat ze onderwezen kunnen worden. Soms is dat maar heel kort of bijvoorbeeld niet op alle dagen. Met de HeiKei hebben we sinds 2022 een pilot waarin onderwijs aan deze ernstig meervoudig gehandicapte kinderen wordt gegeven. Omdat ze niet de hele dag onderwezen worden en het onderwijs ook niet altijd klassikaal plaatsvindt, hebben we afgesproken dat er wel een toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven, maar dat die het samenwerkingsverband niets kost. Dit wordt een TLV -1 genoemd. Door de

toelaatbaarheidsverklaring wordt de basisbekostiging door OCW toegekend. De – van de TLV -1 staat voor het terugstorten van de middelen die het samenwerkingsverband verstrekt.

Er is bij het ministerie een Onderwijszorgarrangement (OZA) aangevraagd en toegekend voor de periode 1 januari 2023 tot 1 januari 2028. De OZA geeft de mogelijkheid om op bepaalde punten af te wijken van de wet. Hierdoor ontstaat experimenteerruimte die interessant is voor beleidsmakers die nieuwe wetgeving voorbereiden. Met de OZA is de werkwijze TLV -1 geformaliseerd voor de duur van het arrangement. Ondertussen gaan de gesprekken met de HeiKei door. Enerzijds wordt er gesproken over het meetbaar maken wat het onderwijs toevoegt, anderzijds over het uitbreiden van de arrangementen en daarmee van de mogelijkheden voor het onderwijs aan de kinderen die naar de HeiKei gaan.

OZA Agora Underground

Agora Underground voorziet in passend onderwijs voor jongeren die zijn vastgelopen in het Nederlandse onderwijssysteem. Het gaat dan om thuiszittende jongeren die vaak al op meerdere scholen ervaren hebben dat er geen passend programma geboden kan worden. Het vraagt specifiek maatwerk en een ‘out-of-the-box-aanpak’ om deze jongeren te activeren en te motiveren.

Underground is bedoeld voor jongeren van 12-18 jaar. Het doel van Underground is de jongeren verder te ontwikkelen in een volgende stap naar een zelfstandig en menswaardig bestaan. De volgende stap is bijvoorbeeld toeleiding naar onderwijs of arbeid. Dit gebeurt met een persoonlijke begeleider die veelal online contact heeft met de jongere. De online begeleiding wordt aangevuld met bijeenkomsten op locatie of een ander trefpunt.

Op basis van de ervaringen met Underground is duidelijk dat bij veel jongeren die zich aanmelden ook een hulpverleningsvraag is. De hulpverleningsvragen van de jongeren van Underground zijn zeer divers. Dat maakt dat er niet één zorgpartner is die standaard gekoppeld kan worden aan Underground. Daarom wil Underground samenwerken met het Centrum voor Jeugd en Gezin. Dit lijkt in de praktijk moeilijk realiseerbaar. Het team van Agora Underground wil kijken waarom het niet lukt. Het CJG kan zorgen voor de toeleiding naar een breed en divers aanbod van zorg en is daarmee een belangrijke partner.

De problematiek die speelt bij de Underground-jongeren is vaak fors. Underground heeft behoefte aan deskundigheid vanuit de hulpverlening die ondersteunend is voor de coaches. Hiervoor wordt samengewerkt met ‘Gewoon Hoogbegaafd’. Deze inzet richt zich vooral op het personeel en dus indirect op de jongeren.

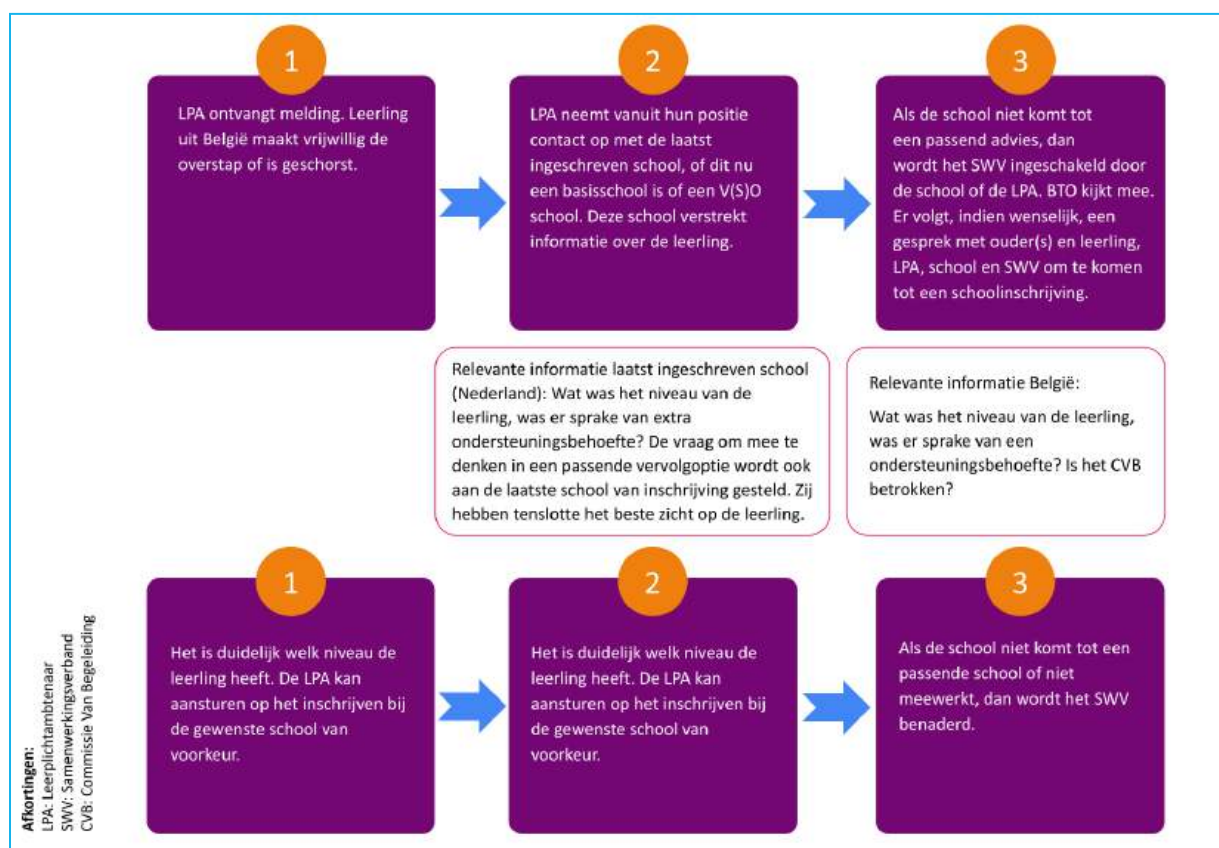
Juist omdat onderwijs op afstand gegeven kan worden én zo op maat als nodig is, zorgt dit ervoor dat de jongeren weer gemotiveerd raken en er perspectief komt. Door de combinatie met hulpverlening wordt er naast onderwijs ook gewerkt aan de persoonlijke ontwikkeling. Deze ontwikkeling wordt door de fysieke, persoonlijke ontmoeting gestimuleerd en is een belangrijk onderdeel in het maatwerkprogramma van elke jongere. Qua tijdsbesteding zijn deze ontmoetingen in verhouding wellicht klein ten opzichte van het online gedeelte. Dat zegt echter niets over wat het van de jongere vraagt om hieraan deel te nemen en over het effect dat ze hebben: op een zo veilig mogelijke manier in kleine stappen weer deelnemen in groepsprocessen. Het feit dat hierbij gebruik kan worden gemaakt van het landelijk netwerk van Agora-scholen vergroot de mogelijkheden om dergelijke activiteiten zo veel mogelijk op maat te maken.

De toekenning van het Onderwijzorgarrangement (OZA) geeft de mogelijkheid om op bepaalde punten af te wijken van de wet. Hierdoor ontstaat experimenteerruimte die interessant is voor beleidsmakers die nieuwe wetgeving voorbereiden. Het experiment onderwijzorgarrangement Agora Underground is toegekend voor de periode van 1 januari 2023 tot 1 januari 2028.

De kennis en ervaring van de coaches van Underground worden benut in de vereniging. Eén van de coaches is deelnemer aan het project Hoogbegaafdheid en de kennis van de coaches wordt gedeeld in de projectgroep.

Leerlingen uit België

We zien veel leerlingen die starten in België, wel of geen V(S)O hebben gevolgd in Nederland en uitvallen in België. Dat kan verschillende oorzaken hebben, maar kenmerkend is dat van de ene op de andere dag de leerlingen geen schoolinschrijving meer hebben. Deze leerlingen dreigen tussen wal en schip te vallen. Van belang is dat de leerling zo snel mogelijk óf terugkeert naar de school van inschrijving in België óf wordt ingeschreven op een Nederlandse school. Om deze leerlingen zo snel mogelijk te ondersteunen bij terugkeer naar onderwijs werken de leerplichtambtenaar, het samenwerkingsverband en de V(S)O-scholen nauw samen. Er zijn afspraken gemaakt over wie wat doet. Deze zijn opgenomen in onderstaande procesbeschrijving.

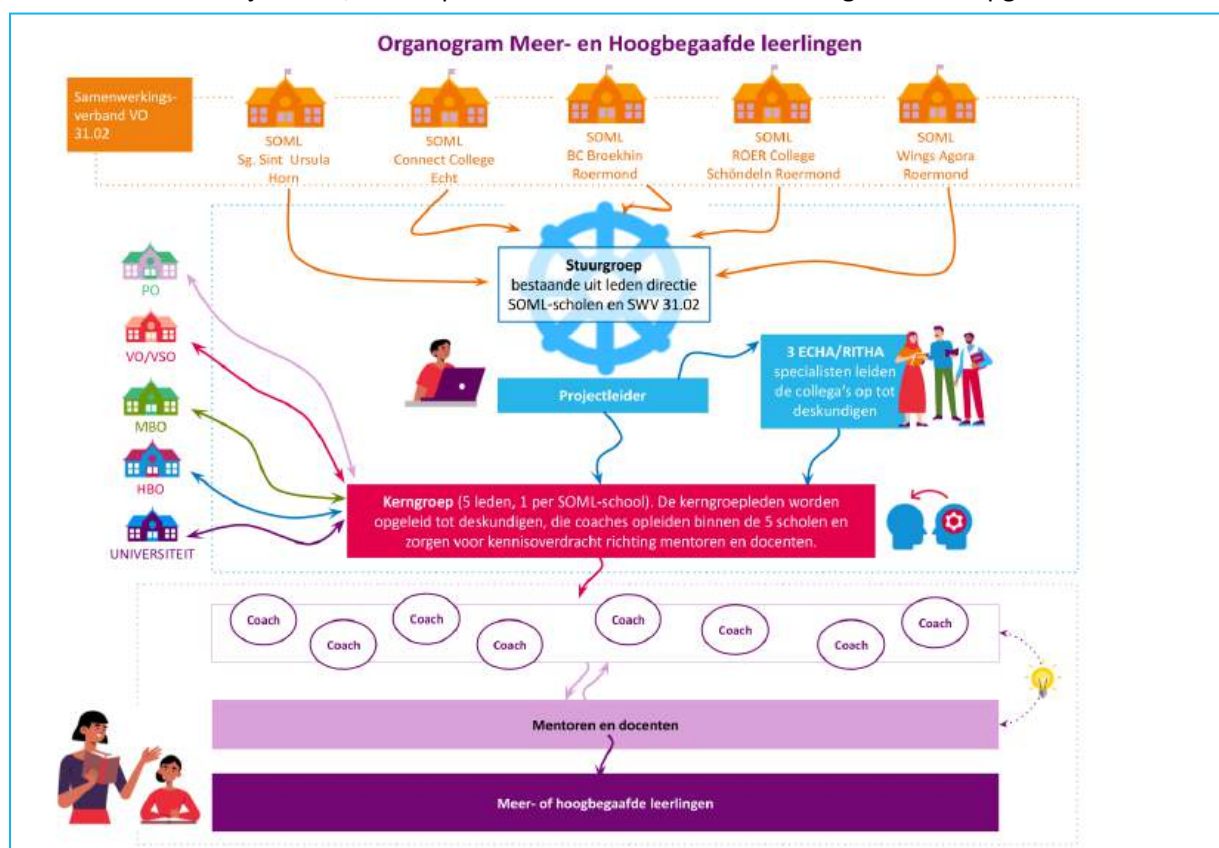

Figuur 6: Procesbeschrijving leerlingen uit België

Meer- en hoogbegaafdheid

Het bieden van passend onderwijs is een opdracht voor alle leerlingen, dus ook voor die leerlingen die veel verschillende talenten hebben en die we hoogbegaafd noemen. Binnen het SWV werken alle scholen samen gericht op expertise-uitwisseling rondom passend onderwijs aan deze meer- en hoogbegaafde leerlingen. We maken tot het einde van 2025 gebruik van de subsidieregeling hoogbegaafde leerlingen.

In onderstaand organogram is te zien hoe de organisatiestructuur vanaf 2020 is opgebouwd. We streven ernaar om in 2026 vijf RITHA/ECHA-specialisten voor het samenwerkingsverband opgeleid te hebben.

Figuur 7: Organogram Meer- en Hoogbegaafde leerlingen

Werkwijze toelating synthesevoorziening

In de synthesevoorziening kunnen leerlingen vanuit een veilige basis in kleine stappen schakelen naar het reguliere onderwijs. De voorziening is bedoeld voor leerlingen die vanuit het PO extra ondersteuning nodig hebben om de overstap te maken naar het reguliere VO en in staat zijn om in twee jaar (VMBO) of drie jaar (HAVO/VWO) volledig te schakelen naar regulier onderwijs. Er zijn drie synthesevoorzieningen:

1. VMBO, St. Ursula, Heythuysen
2. VMBO, Yuverta, Roermond
3. VMBO-T, HAVO/VWO, St. Ursula, Horn

Het is belangrijk om de synthesevoorzieningen zo optimaal mogelijk te benutten en waar mogelijk de gang van leerlingen naar het VSO te beperken.

Afgesproken proces met betrekking tot synthese

1. Ouders en/of school informeert bij de VO-school naar synthese; dit is oriënterend, om een beeld te krijgen van de mogelijkheden van synthese. De VO-school geeft mondeling en eventueel schriftelijk informatie. Deze oriëntatie begint al zeer vroeg, uiterlijk in november-februari.
2. Als vervolgens synthese als een serieuze optie overwogen wordt, vraagt de VO-school het dossier op bij school (na toestemming van ouders). De VO-school bestudeert het dossier en nodigt ouders en PO uit voor een gesprek.
3. Gesprek ouders, PO-school, VO-school: aan de hand van het dossier en vragen van ouders en school wordt bekeken of de synthesevoorziening passend zou zijn. In dit gesprek worden geen toezeggingen gedaan. Na afloop van het gesprek ontvangen ouders en PO-school een terugkoppeling, waarin de VO-school aangeeft of ze synthese passend vinden.
4. Mocht synthese passend gevonden worden, volgt er een meeloopdag. Als één van de partijen na het gesprek besluit dat synthese niet passend is, zal de VO-school meedenken met ouders in ander passend onderwijs en indien nodig kunnen zij het SWV daarbij betrekken. Wanneer het VSO overwogen wordt, is het belangrijk dat op dat moment al een terugkoppeling naar het BTO wordt gedaan door de S(B)O-school. Een reguliere PO-school dient op dat moment een consultatievraag in bij het BTO. Als er uiteindelijk besloten wordt een TLV-aanvraag in te dienen, wordt dit gedaan door de ontvangende school. In het dossier van de aanvraag wordt de argumentatie van de VO-school waarom de syntheseklas niet passend is, opgenomen.
5. Na de aanmeldingsdagen wordt duidelijk óf de leerling ook aangemeld is. Als dat zo is, komt de toelatingscommissie synthese bij elkaar (teamleider, orthopedagoog en leerkracht synthese). Daarin wordt het besluit genomen of de leerling in de syntheseklas wordt geplaatst. Mocht het voorkomen dat er meer aangemelde leerlingen een synthese-arrangement nodig hebben dan dat er plaatsen beschikbaar zijn, hebben leerlingen uit ons voedingsgebied voorrang. Als leerlingen uit andere voedingsgebieden hierdoor afgewezen worden, zal de school terugverwijzen naar het SWV van het eigen voedingsgebied, om dit samen met ouders en de huidige PO-school verder op te pakken. Deze voorrang geldt enkel voor de aanmeldingsperiode. Als eenmaal besloten is welke leerlingen in synthese komen (einde stap 5) en er komt daarna nog een aanmelding, heeft dit geen gevolgen meer voor de geplaatste syntheseleerlingen. Gezamenlijk zal dan bekeken worden waar de leerling binnen het SWV een ander passend onderwijstraject kan volgen.

Werkwijze:

- De ontwikkeling van de leerling wordt planmatig gevolgd;
- Voor iedere leerling wordt een OPP opgesteld;
- Wanneer de ontwikkeling van de leerling het toestaat, wordt stapsgewijs de overstap naar de reguliere klas gemaakt (schakelen). Het betreft een geleidelijke overstap naar de reguliere klas;
- We streven naar een integratie waarbij de leerling na twee jaar volledig geschakeld is naar een reguliere klas;
- Leerlingen hebben les van één of twee vaste docenten (mentoren). Zij verzorgen alle theorielessen. De praktijkvakken worden door vakdocenten verzorgd, waarbij de mentor een coachende rol aanneemt (alleen VMBO).

Bijlage 6: Toelichting kernbegrippen en lijst afkortingen

AB	Ambulante begeleiding
APO	Adviseur Passend Onderwijs
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
Basiskwaliteit	‘Scholen voldoen aan de basiskwaliteit’ houdt in dat scholen voldoen aan de minimale eisen die inspectie stelt aan de kwaliteit van het onderwijs op een school. Basiskwaliteit is een begrip uit het vorige toetsingskader van inspectie. In het huidige kader wordt niet meer gesproken over basiskwaliteit maar over ‘scholen voldoen aan de deugdelijkheidseisen’ die inspectie stelt.
Basisondersteuning	Elk samenwerkingsverband passend onderwijs heeft de wettelijke verplichting om een eigen niveau van basisondersteuning vast te stellen. Dat is het niveau van ondersteuning die elke school in het samenwerkingsverband kan bieden.
BTO	Bovenschools toetsingsorgaan
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin - Instelling voor jeugdzorg op gemeentelijk niveau.
Dekkend netwerk	Een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen van het samenwerkingsverband, waarbij leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, zo passend mogelijk onderwijs krijgen.
DLE	Didactisch leeftijdsequivalent
Extra ondersteuning	Extra ondersteuning is de ondersteuning die boven het niveau van de basisondersteuning uitstijgt.
GO-scholen	Scholen voor Gespecialiseerd Onderwijs
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
LA	Leerachterstand
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs - VMBO-leerlingen die vanwege leerachterstanden extra ondersteuning nodig hebben bij het behalen van hun diploma.
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs
MDO	Multidisciplinair overleg - Overleg met experts vanuit diverse disciplines.
MR	MedezeggenschapsRaad
OJS	Ouder- en Jeugdsteunpunt
Ondersteunings-structuur	In veel samenwerkingsverbanden wordt niet meer over zorgstructuur, maar over ondersteuningsstructuur gesproken. Het woord ondersteuningsstructuur sluit aan bij de keuze op landelijk niveau om binnen wetgeving Passend onderwijs niet meer over ‘zorg’ te spreken, maar over ‘ondersteuning’. In ons samenwerkingsverband spreken we daarom ook over ondersteuningsstructuur.
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg - Verplicht overleg tussen het SWV en de gemeente volgens de Jeugdwet en Wet passend onderwijs.
OP	Ondersteuningsplan - Strategisch beleidsplan en visiedocument van het samenwerkingsverband.

OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan - Voor elke leerling die extra ondersteuning ontvangt, is het wettelijk verplicht om een OPP op te stellen. De ouders van de leerling waarvoor het OPP wordt opgesteld, hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP.
OPR	Ondersteuningsplanraad - Medezeggenschapsraad van het SWV. De OPR heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan.
OZA	Onderwijs Zorg Arrangement
PO	Primair Onderwijs - Basisonderwijs en speciaal basisonderwijs.
Praktijkonderwijs (PRO)	Praktijkonderwijs biedt onderwijs aan jeugdigen die vanwege hun veelal beperkte cognitieve capaciteiten het beste leren in de praktijk en voor wie het VMBO te hoog gegrepen is.
RvT	Raad van Toezicht
RTO	Ronde Tafel Overleg - Overleg over leerling met extra ondersteuningsbehoeften, waarbij verschillende medewerkers van school, ouders, leerling zelf en kernpartners betrokken zijn.
SBO	Speciaal BasisOnderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring - Deze verklaring wordt afgegeven door het SWV en is nodig als een leerling wordt verwezen naar het voortgezet speciaal onderwijs of praktijkonderwijs.
VMBO	Vorbereidend Middelbaar BeroepsOnderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlater - leerlingen van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie (minimaal diploma MBO niveau 2, HAVO of VWO) het onderwijs verlaten.
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
ZAT	Zorg Advies Team - Een ZAT is een overleg over een aantal leerlingen van een school waarbij ook externe deskundigen worden uitgenodigd.
Zoco	Zorgcoördinator

Colofon

SWV Passend Onderwijs VO/VSO 31.02 Midden-Limburg

Postadres

Jagerstraat 2
6042 KA Roermond

Bezoekadres

Jagerstraat 2
6042 KA Roermond

Bankrekening: NL06 RABO 0157283119

KvK-nummer: 60139013

Bestuursnummer: 21701

Website: <https://www.swvvomiddenlimburg.nl/>

Mailadres: info@swvvomiddenlimburg.nl

Opgesteld door: SWV VO/VSO 31.02

Publicatiedatum: Eerste versie: 30 juni 2025

Addendum: 22 september 2025

Versie: maart 2026